

Titn: 155011
C/B: 1222369

que sumpserunt, cùm non legibus peregrinis, sed suis regi sese intelligerent, quibus etiam Romanæ linguæ maiestas accessisset : in tantum ut quasi postliminio quodam leges suas recepisse viderentur, & inter se legibus suis disceptare. Ipsum quoque Byzantium Constantinus M. vniuersa Græcia potitus, Romanorum legibus imbuit, ut Imperij sedes, & totius caput Orientis eodem iure regeretur, quo ciuitas gentium domina. Hoc vnum supererat, ut Græcæ ciuitates, à quarum institutis ius ciuile fluxerat, utque ipsa Constantinopolis, quæ conditoris sui ita nomen sumpserat ut Græci sermonis nonnihil retineret, iure quoque vteretur in Græcam linguam translato, quo dulcior esset seruitus, quam Græcæ linguæ suauitas exornaret. Hinc Græca lingua pleræque constitutiones compositæ, vel pro omnium notione, vel ut imago quædam Græcæ libertatis retineretur, donec senescente Romana lingua in terra Græcia, Leo Imperator opus à Basilio parente suo inchoatum perficeret, & in Græcum verti totum iuris Romani corpus iuberet : nisi si quid tacito consensu populi per desuetudinem abrogatum esset. Ut autem noua hæc sanctio iuris auctoritate censeretur, Βασιλικὰ νόμιμα, seu Imperialia iura nuncuparunt, quasi à voce principali omnia processissent. Hæc est legum compositio quæ in usu fori Constantinopolitani fuit quandiu stetit Orientis Imperium, quæ sola cladem experta non

est, sola barbaricæ dominationis expers fuit. Lat-
tebat tamen in tenebris puluere obsita, & quæ
barbarorum asperas manus effugerat, fortasse situ,
qui librorum interitus est, periisset, nisi Cuiacius,
cui Iurisprudentia tantum debet quantum post
homines natos vlli debuit, aut debitura est, eam
vindicaſſet, & famam, hoc est, vitam ei dedisset.
Sed & operi verè Regio post excessum Cuiacij
interitus à tineaſ imminebat, niſi cura Tua, VIR
ILLVSTRISſIME, Regi coemptum, ſumptibus
Tuis Latinè conuerſum, & publica luce donatum
ſuiſſet. Quo nomine de Iurisprudentia, de Gal-
lia, imo de tota Europa optimè meritus es. Non
quòd Imperium Gallicum veteris aut nouæ Ro-
mæ legibus regatur, ſed quòd ſacratiffimi Princi-
pes noſtri cùm mos aut lex deficeret, eo iure vten-
dum cenſuerint, quo ciuitas arx omnium gen-
tium, & orbis terrarum domina uſa eſſet. Quin
imo Gallia Reges ex ſuggeſtione Quæſtorum ſuo-
rum interdum edicta Romanorum Principum in
Galliam introducere, quo magiſtratus qui iuri di-
cundo præeſſent, magis ex legis neceſſitate, quàm
ex arbitrio ſuo iura redderent. Fuit igitur arbitrij
Gallia Regum vt ius Romanorum pro iure & le-
ge obſeruaretur, cùm lex ab ipsis ſancita non eſſet;
nec vlla uſu diuturno conſuetudo recepta vim le-
gis obtineret. Si quid enim ſanxerint Principes
noſtri, ſi quid edixerint, extero non eget auxilio:
tanta enim iuris æquitate nititur, vt ab ipſo ore

Iuſti-

Iustitiæ profusum videatur. Eiusmodi est lex Imperij, quæ nihil iustius sanctiusve dici queat, præsertim eo capite, quo feminæ, quique ab eis nati sunt in perpetuum à Regni successione arcentur. Cuiusmodi ius antiquissimum est: nam mares tantum legibus Romanorum, Toringorum, & Armeniorum ad Regnum admissos memoriæ proditum est. & blandiuntur sibi, qui magnis animis contendunt, masculis non exstantibus eos qui per feminini sexus personas cognatione iunguntur à Regni Gallici successione non remoueri. quod neque mens, neque verba legis Salicæ, neque Regni mores patiuntur. Legis sententiam circumuenit, qui ortos ex feminis non esse repellendos censet. Nec est cur idem moueatur quorundam Regum exemplis. Rectius enim dicetur, cum masculi non exstarent, Regni procures æquius censuisse, ut ad Regni successionem nati ex feminis potius admitterentur quam exteri, non iure successionis aut cognationis, sed electionis, uti tunc moris erat. Cognatio inquam nullum ius eis tribuebat: & tamen Regni primoribus suadebat ut in eligendo Rege potiores eorum partes esse existimarent, qui non omnino alieni essent. Itaque soli masculi dominantur, & tam feminarum, quam eorum qui ex his nascuntur spes omnis abrupta est. Quod quidem nouum non est: certum est enim masculos tantum, vel ex masculis oriundos in stirpe Aaronis ad Sacerdotij dignitatem, & Regni suc-

cessionem admissos , non etiam nepotes ex filia , vel pronepotes , & cæteros deinceps. Non minorem æquitatem continet lex non specialiter , nec silentio perlata , sed cum ipso Imperio Gallico nata , quâ ea quæ Imperij & sacri dominij sunt , non abalienantur. Itaque frustra sunt qui iure firmo possideri putant , quod iniuria alienatum est , quodque ipsi prædonio more occupauerunt. *Quod nullo iure alienatum est , eius rei æterna auctoritas est.* Gallicæ genti ad arma natæ impune nihil eripitur. Incubatores eorum quæ ad rem Gallicam pertinent , animos demittant , Imperatore nostro inter armorum sonitus pene vagitibus eius obstrepentes educato sua iam vindicante , vel etiam vi manûque contumacibus eripiente : qui non modo Gallici nominis hostes in annis primoribus & Imperij cunabulis vicit & obtriuit , sed animo iam vincit ætatem suam : qui puerilibus statim annis ausu felici perfecit , quod alij vergentibus vix tentarent : qui terrorem patrum , quo semper orbis terrarum intremuit , deriuare ad nomen suum occæpit . Tu cœlo recepte parens , qui Principes inuictos non timebas , & solus timebaris , si precariæ redditus vitæ filij contra rationem ætatis victorias & triumphos intelligeres : si ventosam nationem , quam putabant gladiatoria desperatione pugnaturam , cerneres consternatam : si numerosum exercitum minarum oblitum , si procinctos milites iamque dimicatuos , quibus inter gladios , ut

ferebatur , fœda nunquam fuga subuenerat , in media Flandria metu obtorpuisse videres : si Grauelingam , si Dunkerkam portu inclitam deditio- nem fecisse , si tot vrbes præfidiis firmatas fortiùs expugnatas audires , si Italiam exterritam , si Germaniam bello attritam , Imperio sine dubio ei cederes , quasi magnitudo eius retro principum fidem conciliet , miraculum autem detrahat. Sed cœlo fruire cœlestis anima , qui ex alto spectas pietatis ac magnitudinis Tuæ heredem , & Regni , quod gloriæ vetustate , quod potentia & maiestate cæteris omnibus præstat , successorem , eundemque amorem generis humani. Orbitatem Tuam hostes tui malè sublatis spiritibus audebant contemnere. Sed tandem Deus Optimus Maximus quasi felicitati Galliæ nihil deesset , hostibus iam sæpe fuis , victoriis terra marique partis , præter Imperij munimenta , duobus eam liberis beavit , qui Felicitatem ipsam soli vincent. *An fas erat nihil differre Regem quem homines, & quem Deus fecisset?* Sed quia , sacratissime Princeps , tam potens fandi non sum vt Imperij gloriam possim literis mandare , & rerum à Te gestarum magnitudinem in posteros mittere (quisquis enim pro dignitate ea se posse monumentis inferere confidit , vel audacissimus est , vel quantum sit Imperium Gallicum non sentit) hoc à Deo immortali omni votorum nuncupatione depono , vt Tuos innocentes annos tueatur & regat : vt omnia consilia

E P I S T O L A.

Tua formet & dirigat : *ut spiritu Principali confirmet te* : ut cœptis Tuis felicem exitum præstet : ut Imperij Gallici molem in amplissimum orbis terræ fastigium efferat : ut nulla in terris tam fera natio sit , nulla gens tam remota , nulla plaga ab orbe nostro tam dissita , quæ Te non metuat , aut diligat : ut tandem non tam terræ Galliæ Imperator sis , quàm humanarum rerum dominus. Verùm eò redeamus vnde me abripuit erga Principem nostrum deuotio. Sanctionem Romanam Constantinopolis veteris Romæ æmula , imo vniuersa Græcia sibi vindicabat quòd Græcè perscripta esset. Tu ILLVSTRISIME CANCELLARIE contrà vindicasti , & auctor fuisti inclinata in indignatione ut opus quo nullum absolutius est in Iurisprudentia pristinæ linguæ redderetur , & tam Græcè quàm Latinè à me ederetur , quò vtrâque Roma de eloquij sui dignitate certante , tam Græci quàm Latini de linguæ suæ dulcedine iudicaret , & tam Græcè periti , quàm rudes litterarum Græcarum beneficio Tuo fruerentur. Quid igitur his temporibus fortunatiùs ? cùm liberalitate Tua Iurisconsultorum filij Basilico fruantur tantopere ab omnibus expetito ? Plures quidem optauerant huic Iurisprudentiæ thesauro lucem , sed intra votum constiterant : nec vllus inter tot procures & summæ fortunæ viros exstiterat qui illum è tenebris eximeret , & blattis eriperet. Tuum scilicet , Tuum erat , qui vox legum & custos es , hoc opus

legitimum ab interitu vindicare: hoc Te vno dignum erat: *Magna enim negotia magnis adiutoribus egent.* Hoc Te adiutorem postulabat: Nullus enim antehac Quæstor pari cura pacis hæc ornamenta coluit & promouit. & meritò litteras fouet, qui tanta litteris digna gerit. Hinc Tuam erga litteras singularem dignationem nemo est qui non prædicet, vel etiam admiretur. Et sane mirum est, tot Regni curis distentum, si quando influentibus negotiis paria fecisti, hæc Te laboris euocamenta, hæc magnarum laxamenta curarum quærere. Plerique ad summum fortunæ fastigium euecti, ornamenta etiam fortunæ conquirunt, nec interualla negotiorum otio litterarum dispungunt, sed inertio otio vitam procudunt. Tu verò ILLVSTRIS-SIME CANCELLARIE, non tam priuatis quàm publicis commodis vacas, qui tot præclara Græciæ monumenta feliciter reperta magnis sumptibus comparasti, quibus locupletissimam bibliothecam Tuam augeres atque ornares, vt post Te quoque Reipublicæ litterariæ prodeffes: quo nihil maius ad gloriæ Tuæ magnitudinem dici potest: hæc enim vera ad nomen ingens apiscendum, & ad æternam gloriam via est. Hæc etiam postquàm hominem exueris manet Te immortalitas postuma. Sed parum est litteras omnium fundamenta virtutum fouere, nisi sint aliqui per quos in melius produci possint. Itaque optimum & doctissimum quémque perquiris: emendatissimos hominum

E P I S T O L A.

ad Te vocas. Si quis cæteris antistat, is in amicis habetur : is vltro ad familiaritatem Tuam vocatur , & honoribus honestatur , quasi in eo agatur existimatio Tua, vt non alij quàm selectissimæ eruditio- nis viri Tibi adfideant. Alios negotiis gerendis ad- mouisti, quibus nouum fatum dedisti : Aliis hone- stamenta nominis concessisti , quò virtus eorum non iaceret. Denique singulari bonitate in om- nes prolixus es , & diem Te perdidisse putas si ste- rilis beneficio fuerit. Equidem gnarus ambiendi non sum, & indulgentiam tamen Tuam plenissi- mam expertus sum. Deum veneror vt iis quæ in me contulisti non indignus existimer. Certè Tuæ in me dignationis fructum nuper non mediocrem percepi: non enim possum heic animi mei lætitiā dissimulare , cū turbam hominum Te salutan- tium obseruarem , qui omnes doctrinā censerentur. Intellexi statim Te non minorem esse fama Tua. erubui tamen, quòd me quoque *permistum Achiuis* aduerterem , hoc est comitibus consisto- rianis, Iurisperitis , quos Iuris scientia in amplissi- mum gradum dignitatis euexit , vt principem lo- cum in ciuitate terræ domina studiis ciuilibus quosdam adsecutos traditum est. Aderant & alij præstanti eruditione viri , qui libris editis incla- ruerunt , aut Tibi nuncupatos porrigebant. Sibi igitur imputet tenebras suas & vmbra dilectam iacens & inhonora virtus , quæ se Tibi fautori non obtulit probandam. *Sæpe* quidem *in occulto magna*

ingenia latent, sed de se tantum querantur qui in vmbroso & obscuro loco educati doctarum notitium curas premunt. Delicatio querela est, si quis virtuti honorem decerni, & præmia studiis suis exposcat quæ ignorantur. Dicam verè & ex animi mei sententia, imminutæ virtutis reus est, qui Te adiutorem studiorum suorum nondum expertus est quia latitat, & vmbromaticas tantum literas colit, cum posset Te fautorem vel commendatorem habere, sine quibus clara etiam ingenia vix emergunt. An ergo aliam meæ erga Te deuotionis ratio reddenda erit? an quærendus alius erat cui nuncuparetur editio Basilicôn, cuius dicaretur opus omnibus numeris absolutum? de cuius perennitate nihil est cur simus solliciti: ei enim ab Illustrissimo nomine Tuo veniet æternitas. *Multa valde pretiosa videntur quia sunt templis dicata.* Augebitur etiam Basilici pretium quia nomini Tuo consecratum est, cui Sanctitas quædam inest, siue Pietatem Tuam spectemus, cuius in oculis omnium hominum tot monumenta versantur, vt vbique Te promerendo Deo præstes. An aliter potuit qui iam domi partam Pietatem nactus est? siue Constantiam illam in iure regendo cogitemus, quâ criminibus & calumniantium iniquitatibus intercedis. An aliter potuit qui tot honoribus expertus ad primorem Imperij Gallici dignitatem peruenit? siue erga Principem Deuotionem. An aliter potuit qui tot maiorum

EPISTOLA.

suorum fidem recepit? In quo autem Te maiorem præstes difficilis æstimatio est. Hæc strictim degustavi maiore voto quàm eloquio. De cæteris veniam silentij enixè peto, quam mihi pro bonitate Tua indulgebis: iustum enim opus desiderant. Sed neque Tu VIR ILLVSTRISIME veræ etiam laudis auidus es. Ingenia autem adulationibus exercita, neque fers, nec blandimentis eorum benignas vnquam aures præbuiſti. Voto finiendum est. Faxit Deus immortalis vt cuncta quæ facis, quæque facturus es, feliciter cedant Tibi, Imperio Gallico, nobis. Lutetiæ Parisiorum Kalendis Nouembris anno Salutis M. DC. XLVI.

Illustrissimo Nomini tuo deuotus

CAROLVS ANNIBAL FABROTVS
Antecessorum Aquisextiensium
Decanus.

LECTORI.

ECCE tandem, benigne Lector, fidem exsoluimus, hoc est, opus ab omnibus Iuris studiosis exoptatum è Græco in Latinum conuersum Illustrissimi Cancellarij munificentia in lucem damus. Quo nomine grates ei agent qui quantum è tenebris thesaurum eruerit intelligent. Cateri nullo certiore argumento inscitiam suam pergent prodere, qui præclarum hoc Græciæ monumentum eleuare conati sunt coram æquissimo litterarum arbitro, cùm interim omnes qui aderant indignè id ferrent. Eadem fronte Cuiacium nunquam sine laude nominandum inter vulgariæ eruditionis interpretes accensendum putabant, quem nemo unquam contempsit quin famam suam contempsisset prius. Hos ego nihil heic morabor, sed tantùm iubebo bonam habere mentem, ne porro viris eruditione claris sint irrisui. Sed & falsò quidam existimant Cuiacium contra bonam fidem versatum in libris Basilicòn; nec quæ facta præstantium virorum famam lædunt, statim credenda sunt. Quid? in cuius potestate fuit opus corrumpere, & , si liberet, totum exurere, ille in nonnullis dolosè egerit, ut furta sua, ut calumniantur, laterent? Atqui vir idem præstantissimus passim auctoritate Basilicòn interpretationes suas atque emendationes confirmare solet, & vix unquam dissimulat quod Græcis accepto ferendum est. Hoc non ignorant qui * diuinum opus Observatio-
num legerunt, in quibus libros Basilicòn tam sæpe ad testimonium citat, ut quibusdam videatur Cuiacius omnia fere obseruatu digna selegisse, & in eosdem observationum libros transtulisse. Absit igitur ut eruditus aliquis tam malè de Cuiacio sentiat,

* Sic enim appellat Iacob. Aug. Thuanus Historiarum lib. xci x.

P R Æ F A T I O.

ut quidquam in Basilicis vel immutarit, vel exsecuerit, quod malè feriat homines de suo commentum sunt, ut eius famam insectarentur, quem ferre non poterant principem locum inter ætatis suæ Iurisconsultos tenere. Certè quædam in libris XXV. XXVI. & XXVII. exsecta sunt, sed textus Basilicôn integer ibi est, & nulla ibidem scholia fuisse constat. Crediderim potiùs antequàm ad Cuiacium Basilica peruenirent, vel etiam post obitum eius, hosce libros in manus puerorum incidisse, & ut pueri solent eiusmodi chartas & membranas appetere, quædam exsecuisse, citra damnum tamen contextus. Eius rei fidem faciunt quæ in primo Tomo membranaceo manu pueri alicuius ad oram paginarum exarata sunt, pictæque ibidem brutorum aut hominum effigies. Aequiores autem rerum iudices heic monendi sunt, libros Basilicôn in libros sexaginta à Leone Imperatore (quo auctore censerentur Basilica, antea non conueniebat) diuisos integros ad nos non peruenisse, sed libros tantùm XLI. Perierunt autem libri XIX. & XXXI. usque ad XXXVIII. & XLIII. XLIV. & à XLIX. usque ad LX. nisi fortè in forulis bibliothecæ alicuius preman- tur. Hoc autem pulcherrimi operis vulnus & debonestamen- tum quantum fieri potuit sanauimus, & vel ex Synopsi Ba- silicôn tam edita quàm manu exarata, vel ex Theodoro Her- mopolita, nondum publica luce donato, vel Constantino Har- menopulo, cum Regiis codicibus collato, & ex glossis Basilicôn, vel denique ex commentariis præstantissimi Cuiacij in libros tres posteriores Codicis, quæ deerant in libris bibliothecæ Regiæ suppleuimus. Leunclavius vir de Jurisprudencia quoque non vulgariter promeritus, interdum in ea Synopsi vertenda non satis feliciter erat versatus. Nos qui neminem insectationibus petere solemus, versionem nostram ibi substituimus, ut tamen in lectoris arbitrio positum velimus quam malit præferre. Exem- pli causa, Synopsæus libro XXXV. tit. 3. pag. 326. verba illa, *ὅτι τὸ εἰσδοτῶν πληροῦν εἶρηται*, Leunclavius ita vertit: de iis dictum est, qui in supplementum mitti solent, cùm ver- tendum esset, de iis dictum est qui stipendiis impletis mit- ti solent, ut vertimus lib. 35. Basilicôn tit. 21. cap. 25. Sunt & alia bene multa quæ emendatione egebant, quæque citra eius

carpendi studium correximus. Cuiacij versionem quæ in supra dictis libris Codicis exstabat, non immutauimus, quoniam emendatissima est. Atque utinam idem Jurisconsultorum facile princeps totos sexaginta libros vertendos suscepisset, ac absoluisset: nec enim tot nobis labores exhauriendi fuissent, propter codices carie iam corruptos, & litteras propter vetustatem fugientes. Librum tamen sexagesimum recensuimus ex fide libri Regij, qui vel eo quo Cuiacius ipse usus est, melior est: vel certè amanuensis eius multa in eo exscribendo omiserat. Idemque accidit libro 38. & 39. quos Carolus Labbæus eruditissimus vir Latine ediderat. In summa cum Græcis omnes contulimus, & non pœnitenda accessione meliores eos nunc exhibemus. De libris XXVIII. XXIX. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. quos Gentianus Heruetus Latine verterat, hoc tantum dicam, Heruetum doctissimum quidem fuisse, sed non iuris, ut integros vertere maluerim, quàm versionem eius emendare. Iam Cuiacius in eruditissima præfatione Libri LX. satis monuerat quid in eiusmodi versione desideraret. Nos meliorem dare conati sumus. Ingenue tamen profiteor operam eius non per omnia nobis inuilem, sed in quibusdam subsidio quoque fuisse: sed quia liber eius mutilus fuerat, absque libro Regio fuisset, & Codice manu scripto amplissimi viri D. Ribierij Comitæ Consistoriani, lacunas ingentes relinquere necesse erat, quæ supra dictos XXVIII. & XXIX. libros deformassent. In Nouellis Iustiniani vertendis usus sum interdum veteri interprete, barbaro quidem eo, sed in quo tamen legendo bonas horas collocasse me non piget. Usus sum & Gregorio Haloandro, cuius sine dubio purior interpretatio est. Denique Juliano Antecessore Nouellarum magis Epitomatore, quàm interprete: Nam per quos profeceris dissimulare, illiberale est. Hoc unum à te enixè peto, benigne Lector, ne versionem nostram semper currente prælo, imo interdum prælis duobus elaboratam ad amussim reuoces: Nam & opere in magno fas est somnum obrepere, & in nullo peccare diuinitatis magis quàm humanitatis est, ut sapienter monet Iustinianus. Est hominum genus quoddam maledicum, qui leuiores quæque menda pro grauioribus habere solent, ipsi ad la-

P R Æ F A T I O.

psum proni, parcendi tamen ignari: Nam si quis interpret auctoris mentem non satis feliciter expresserit, statim audit, interpretem cæcutiisse, aut, fœdissimè errasse in loco vertendo. quasi quædam interdum non sint, quæ oculatissimum quoque prætereant. Monendi quidem sunt interpretes ut errorem quem errauerunt corrigant, ne quem incautum decipiant, sed tamen monitio lenitate verbi mitiganda est. Hi sunt qui si libellum integrum Latine vertendum susciperent, veniam ipsi fortasse peterent, quam aliis non indulgent. Quædam in erratis, quæ dici solent, correxi: non quòd sana præstare velim quæcumque inemendata reliqui, sed quia grauiora fortè hæc occurrerunt cursim legenti: Nam tomos septem relegere mihi per otium non licuit: tomos inquam septem: nec enim satis commodè in τὸν ἕξ diuidi posse operæ typographicae crediderunt. Si tamen vita suppeditabit, & nobis Deus hoc otium fecerit, in editione repetita, si quæ forte an vitio properantiæ admissa sunt, emendabimus, & fortasse non erit cur diligentiam nostram quisquam desideret. Vale, & quisquis es qui bonam mentem amas, hoc Iurisprudentiæ thesauro fruiere. Iterum vale.

NOTITIA BASILICORVM

AD VRBANVM VIII. PONTIF. MAX.

*A Iosepho Maria Suaresio prapósito Auenionensi,
nunc autem Episcopo Vasionensi.*

*Ad nos
transmis-
sa benefi-
cio Emi-
nentissimi
Cardinalis
Francisci
Barberi-
ni.*

LIBRI Βασιλικῶν in sex τεύχη, seu volumina distincti sunt, indéque dicti ἐξάβιβλος, & in libros sexaginta subdiuisi, indéque ἐξήκοντάβιβλος nuncupati.

Imperator Basilus Macedo primus illis manum admouit, vt Cedrenus asserit: ideóque Leo Sophus eidem Basilio patri suo libros hosce tribuit. Nouella LXXI. teste Cuiacio cap. 31. lib. 17. obseruat. Iuris & plerique Basilium Βασιλικῶν auctorem esse crediderunt, in quibus fuit & Franciscus Balduinus. Ipse Basilus in præfatione ἐπιμνηστικῆς, cuius initium ὁ ἀξιόμα, narrat vt τὰ ἐν πλάττει χεῖρῶν πατέρα, seu Διατάξεις Βασιλικὰς in libros quadraginta (tribuit sexaginta Cuiacius) digesserit, tum ex illis repurgatis Epitomen in titulos quadraginta distributam exprefferit, siue περὶ χροῦ. Item in proœmio ἐκλογῆς incipiente, ὁ δεσπότης, remittit studiosos ad ἀνακρίθαι τῶν πλάττει quam confecerat.

*Basilii Ba-
siliica.*

Etenim Basilus idem Macedo cum filiis suis Leone & Constantino, siue Alexandro περὶ χροῦ edidit τῶν νόμων, quod titulis quadraginta, seu sexaginta constabat, & extabat modo sub Leonis Imperatoris: modo Leonis & Alexandri, siue Constantini; modo Basilij, Leonis, & Constantini nominibus, & diuersis præfationibus in Bibliotheca Palatina, vt adnotauit Marquardus Freherus in Chronologia Iuris. at nunc reperitur in Vaticana in Codice Palatino signato numero 223. cui titulus est ἐπιμνηστικὴ τῶν νόμων τῶν σὺν τῷ ἐμφαινετέρῳ ὑπὸ Βασιλείου, καὶ Λέοντος, καὶ Αλεξάνδρου τῶν Βασιλέων, cuius præfatio incipit, ὁ ἀξιόμα, & in quo tituli quadraginta continentur. Eodem in Codice aliud est inscriptum, ἐκλογὴ τῶν νόμων καὶ ἐπιδηλώσεως ἐκτεθειῶσα ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἔτι 7 τ μ ε. hoc est 6347. à Christo nato 838. τὰς μὲν Μαρκίῳ 118. θ'. præfixis nominibus Leonis & Constantini, cuius proœmium inchoatur à voce ὁ δεσπότης, est verò simillimum illi, quod editum fuit à Leunclauio Tomo II. Iuris Græco-Romani ex membranarum Sambuci cum præfatione deprompta è Codice Bibliothecæ Palatinæ Septemviralis, isto (vt opinor) in quo cum sint quadraginta duo tituli, tamen in edito viginti octo tantum leguntur. Prætereà in Vaticanæ Codice notato numero 856. videre est, ἐκλογὴ cum eadem epigrapha, nisi quod Basilij quoque nomen inscriptum est, sed titulos quadraginta complectitur, & alia est præfatio cuius exordium τὸν μέγαν, quæque præponitur exemplaribus τῶν ἐκ χειρὸς, siue περὶ χροῦ (quæ sunt in forma Enchiridij, & circumferuntur sub nominibus Leonis, & Constantini) Vaticano notato numero 857. & Palatino notato num. 196. quorum

*Prochir-
Basilii.*

*ἐπιμνηστικῆς
nomine.*

ἐκλογῆς.

ἐκ χειρὸς.

NOTITIA

primus titulus est *πρὸ νόμων*, sicut in Codice Palatino notato num. 223 at in Vaticano notato num. 856. *ἐκλογὴς* prior titulus est, *πρὸ συναγέσεως μνηστρίας*.

Atque hoc Basilij *πρὸ νόμων* illud est quod dicitur Harmenopuli, cum tamen Harmenopulus ipse in præfatione Hexabibli disertè profiteatur illius auctores *πρὸς τὸν Βασίλειον, Κωνσταντίνον, Λέοντα*, & illud titulos tantum quadraginta contineat, vt adnotauit Cuiacius. Harmenopuli verò prochirum longe plures, ex illo namque decerpfit Harmenopulus, maximamque partem redegit in suum, aliâque ex Romano, & Cosma magistro subiunxit vt idem fatetur.

Prochiri
Harmenopuli.

Harmenopuli prochirum conscriptum fuit anno à Christo nato 1143. euulgatum Græcè Parisiis anno 1540. ab Adamo Suallembergo, Latinè à Bernardo Rey 1547. & 1549. rursus Latinè à Mercero Lugduni 1556. de mum Græcè Latinèque simul à Dionysio Gothofredo. extat manuscrip tum in Vaticana 848. 849. 850. 851. & Palat. 256. 369.

Prochiri
Michael.
Attalio-
ta.

Ante Harmenopulum anno *πρωηνίας* 1071. seu 1077. Michaël Attaliota Iudex, & *ἀρχιπαῖς* scripsit prochirum, quod *πρόνυμα*, seu *παραμαχική* no minatur, quodque Leunclaius edidit Græcè & Latinè Tomo 2. Iuris Græ co-Romani, cùm iam indicasset lib. 2. Notatorum in paratitla; extat exa ratum calamo in Vaticanæ codicibus 640. & 856.

Michael.
Pselli.

Eodem ferè tempore Michaël Psellus politicis versibus legum syno psin contexuit. habetur illa in Bibliothecis Vaticana codice 845. & Pala tina Cod. 316. & Constantinopolitana, in Laurentiana Florentinarum no bilissima se vidisse testatur Antonius Augustinus, qui eam non magnifa cit libro 4. emendationum cap. 3.

Iosephi
Tenedij
ἡ τοῦ ἰωάννου

Laudat idem Augustinus in Notis ad Nouellas *πρὸ νόμων* Βασιλικῶν *ἡ τοῦ ἰωάννου* Iosephi Tenedij, & Indicem Βασιλικῶν *ἡ τοῦ ἰωάννου*, cuius ea esse suspicere exemplaria, quæ seruantur in Vatican. Codicib. 852. 854. & Pa latin. Cod. 222. præcipuè in Codice inscripto *Τιπούκειος γινόμενος*. & Vlpia nus quidem Tyrius alius à Iurisconsulto, si Casauboni sententiam cap. 2. animaduers. in Athenæum sequamur; vel ipsemet Iurisconsultus, si Cu iacio fidem adhibeamus c. 39. lib. 24. obseruationum Iur. ab Athenæo in li bris dipnosophistarum non tantum *ὀνομαζόμενος*, sed etiam *κειτούκειος* vo catus fuit, quod in epulis nihil gustaret cibi, quin prius rogasset *εἰ κεῖται*, seu *οὐ κεῖται*, siue *ὅπου κεῖται* eius appellatio. Nunc Indicem vulgò dici ius Al phabeticum notat ipse Antonius Augustinus in sua Bibliotheca Codicib. 181. 182. 187. Carolus Labbæus *νόμων κατὰ τοῦ ἰωάννου* vocat, & glossas post illud inuentas publicauit. Cuiacius *ἐκλογὴν*, καὶ *Σύνολον τῶν Βασιλικῶν ἑ. βιβλίων* *συνὸν ὁδὸν πομπῆς κατὰ τοῦ ἰωάννου* sibi dono datam à Iacobo Cambrayo, qui re tulerat illam è legatione Constantinopolitana, testatur in præfatione ad titulum π'. de excusat. Tutorum.

Index, vti
μὲν καὶ
τοῦ ἰωάννου,
Ius Al
phabeti
cum.

Antiochi
Balsamo
nis Pro
chirum.

Antiochi Balsamonis prochirum simile prochiro Michaëlis Attaliota, & illi quod Basilio, Leoni, & Constantino tribuitur, recenset in sua Bi bliotheca idem Antonius Augustinus Codice 188. videturque cum Pselli opere confundere in voce *πενδεκτής*, de propriis nominibus Pandectarum.

Leonis
Basilica.

Leo Philosophus Basilio Patri succedens inchoatum ab eodem Basilio *Διατάξεων Βασιλικῶν* volumen (Basilicum vocant Græci) perfecit, vti Ce-

drenus asserit, operaque Sabbatij Protospatharij (vti Matthæus Blastares tradit, ex eoque Antonius Augustinus in Bibliotheca, libro de propr. nomin. π'. & in *περὶ λεγεμενῶν* ad Nouellas) promulgauit. hac Leonis *κατάρσις* Photius in procanone videtur vsus Gothofredo, anno à Virginis partu circiter 886. à Leone concinnatos fuisse *Βασιλικῶν* libros Michael Psellus, Michael Attaliota, Harmenopulus, Balsamon, Blastares, & Cuiacius summo consensu testantur.

Edidit idem Leo Iuris Epitomas, opus meris definitionibus & regulis *Epitomè Iuris.* constans, & satis elegans, quod erat in Palatina Bibliotheca, vt Freherus testatur. præter *ἐκλογὰς*, seu *Βασιλικὰ νόμιμα* confecisse Leonem Prochirum, vt instar Institutionum foret, Antonius Augustinus in Notis ad Nouellas prodit, aliquod ex his, quæ ipsi & Basilio Patri simul, vel Constantino filio promiscuè adscribuntur, illud fore verisimile est, fortè *Λέωνος ἐκλογὴν* quæ reperitur in Bibliotheca Regia Parisiensi, quàmque laudat Labbaeus, qui ex eadem erutas glossas emisit in lucem. Codici Vaticano 852. in quo *καὶ συγχεῖον*, præfixa legitur Imperatoris Leonis Epistola incipiens, *Ιουστινιανῶν*, diuersa à Nouella prima Leonis ad Stylianum. *Prochirum.*

Subsequutus Leonem Constantinus eius filius cognomento Porphyrogeneta reuocauit has *Βασιλικὰς* sub incudem, & nouam *ἀνακατάρσιν*, seu repetitam prælectionem emisit in lucem, vt cùm in vnum corpus quinquaginta trium locorum communium Historicos omnes colligi iussisset, non minus de Iurisprudencia, quàm de historia, quæ coniungendæ sunt, (vt toto libello docet Franciscus Balduinus) bene mereretur, vt obseruauit Casaubonus in præf. ad Polybium. Vnde *Βασιλικῶν* auctor assertus fuit à Luitprando, atque à Gentiano Herueto. hanc *ἀνακατάρσιν* passim laudat Theodorus Balsamon. *Constantini Porphyrogenetae Basilicæ.*

Isti demum veri sunt *Βασιλικῶν* libri, qui à Constantino Porphyrogeneta vltima manu imposita fuerunt editi. *Vera.*

Adeos ipse Constantinus, Prochirum, siue introductionem componi curauit, aut potius prochira, quæ Basilius, & Leo composuerant, recenseri, vnde illius quoque nomen tot prochirorum exemplaribus inscriptum est, quæ à studiosis & Causidicis Orientalibus variè interpolata & concisa pro libito, & ad ipsorum vsu, præposterèque descripta tam dissimilia, tamque perturbato ordine nunc reperiuntur. *Prochirum Constantini.*

Βασιλικῶν ἐκλογὴν, siue synopsis Ioan. Sambucus vir Pannonius Tarenti apud Calabros reperit, & cum versione Latina Leunclauius ipsam edidit Basileæ 1575. de illa fusè Cuiacius lib. 18. cap. 37. & 38. obseruat. Iuris, vbi laudat etiam *μικρὸν καὶ συγχεῖον* incerti auctoris, de quo cùm non liquet, ampliandum censeo. *Synopsis Basilicarum.*

Iam verò est operæpretium recensere constitutiones Imperatorum, & Responso Iurisconsultorum, è quibus *Βασιλικῶν* *συναβασίων* compilarunt superscripti tres Augusti. *Libri è quibus compilata Basilicæ.*

In primis è Iustiniani Codice, Digestis, Institutionibus, & Nouellis collecti sunt *Βασιλικῶν* libri, vt vel ex epigraphis Prochirorum patet, atque ex præfatione Leonis in *ἐκλογὴν Βασιλικῶν* Codice Vaticano 852. quæ est *καὶ συγχεῖον*, & ex synopsi Michaelis Pselli Codice Vaticano 845.

*Institutio-
nes Imp.
Iustiniani.*

Quod attinet ad libros IV. Institutionum quidam tradunt eas a quo ipso, & iussu Iustiniani à Theophilo antecessore Constantinopolitano, & viro Illustri vno è tribus viris, quibus illas concinnandi provincia deman- data fuerat, in Græcum versas fuisse. Sic Antonius Augustinus censet, & Viglius in ea se fuisse sententia quondam scribit, sed addit, postmodum se vertisse stylum, quia Theophilus id in præfatione non tacuisset, ipsū- que Theophilum ætati Iustiniani fuisse proximum putat, sicut & Fran- ciscus Broeus in Chronologia iuris. Illas indicauit primum Angelus Po- litianus in miscellaneis. edidit postea Viglius Græcè Parisiis anno 1534. cum exscripsisset nactus exemplar à Cardinali Bembo è Veneta Bibliothe- ca Marciana, cui Bessarion Cardinalis reliquerat, & dein aliud à Ioanne Baptista Egnatio: idēque suppleuit primum titulum de Iustitia, & Iure, qui deerat. Easdem Iacobus Curtius Brugensis cum interpretatione Latina rursus euulgauit anno 1545. mox Ludouicus Miræus Lugduni 1580. deinde Dionysius Gothofredus, postremò Carolus Annibal Fabrotus An- tecessor Aquensis emendatiores Græcè & Latinè edidit Parisiis anno 1637. exstant manuscriptæ in Vaticana, & Palatino Codice 195.

*Digesta
seu Pan-
decta.*

Digesta quoque comprehensa libris quinquaginta, Græcè reddita sunt à Thalelæo ætate Iustiniani, & conuersa χ' πόδα, vt vult Balduinus in præfatione Scholiorum ad Nouellas, Haloander in proæmio ad Nouellas asserit hæc se legisse. Accedunt huic sententiæ Suallemburgus in prologo ad Harmenopulum, & Cuiacius cap. 31. lib. 17. & cap. 10. lib. 6. obserua- tionum Iuris, qui Thalelæum νομικῆς ἐφθάλμων dictum adnotat cap. 33. lib. 13. Erat iste Thalelæus antecessor & vir Illustris, atque vnus è Collectoribus Pandectarum, seu digestorum, eiusque meminit Iustinia- nus in præfatione Codicis, & constitutione, omnem, vt Antonius Augu- stinus obseruat in notis ad librum de propriis nominibus pandectarum, vbi asserit sicut & Cuiacius, ex hac interpretatione Thalelæi multa in Ba- silicis superesse. at Matthæus Blastares relatus ab Antonio Augustino ad Nouellas in προλεγόμενοις, Stephanum εἰς πλάτος interpretatum esse di- gesta, Cyrillum καὶ ὀπιτομὴν, Dorotheum vsum in eorum versione μέσῃ τῇ εἰ tradit. Thalelæum Rutilius, alij Thallelæum vocant.

Codex.

Codex in libros duodecim diuisus, in Græcum translatus etiam fuit, atque huiusmodi Codicem Græcum visum fuisse in insula Creta Suallem- bergus loco laudato, & Balduinus in prolegomenis affirmant reperiri. Fre- herus refert, eius interpretem extitisse illum, qui Κωδικεύτου nomine lau- datur in Basilicis opinor. scribit tamen Matthæus Blastares Thalelæum Anticensorum τοῖς Κώδικας εἰς πλάτος exposuisse, Theodorum Hermo- politen σωτηριμνημῶς, ἐπὶ δὲ σωτομῶτερον Anatolium, at Isidorum contra- ctius Thalelæo, aliis verò duobus latius. Theodori argumenta breuia in Codicem laudari in Basilicis Cuiacius prodit, illūque passim laudat, sic- ut & Antonius Augustinus, Gothofredus. & exstat eiusdem Codicis ver- sio Gallica sub Lothario facta, vt testis est Freherus, eaque se Cuiacius vsum esse profitetur in cap. pastoralis ext. de caus. possess. & propriet. & alibi exstat quoque Turcica, cuius in paratitlorum prologo meminit αὐτοπῆς Leunclauius.

Novel-

Nouellæ, seu *Neapæ* centum sexaginta octo à Triboniano compositz, *Nouellæ* vt Harmenopulus, Attaliota, Blastares, & Cuiacius testantur; à variis vt Balduinus è stylo coniecit, maluntque Gifanius in Oeconomia Iuris, & Broeus post Alciatum, atque collectæ, seu potius in vnum volumen coniectæ, haud diu post obitum Iustiniani à quopiam collectore ignoto; priuatum hominem, qui non semper ordinem temporû secutus sit, Gifanius in vita Iustiniani autumat: nam licet Agathias meminerit libri Nouellarum tanquam operis quod proprium sit Iustiniani, tamen id intelligendum est quo ad rem, atque materiam, non quo ad *συντάξιν*, vt explicat Alciatus; Iustinianus quippe viuus Pandectas, seu Digesta, & Codicem, atque Institutiones edi tantum curauit. Opus igitur postumum sunt Nouellæ, quæ Græcè conscriptæ fuerunt, præter paucas è stylo dignosci solitas, vt auctor est Balduinus, cui succinit Antonius Contius in præfatione ad Nouellas. Græcè quoque conceptæ fuere constitutiones, quæ post editum primum Codicem latæ, & insertæ fuerunt Codici repetitæ prælectionis, perissèque videbantur librariorum culpâ, qui aorum nostrorum memoria Græcas litteras penitus ignorabant, vt Leunclauius scribit in libro Notarum. sed earum quamplurimas Contius & Cuiacius restituerunt; vnde Latinis elaborandum fuit vt eas in linguam suam conuerterent. Itaque statim post Iustinianum Nouellas in Epitomen redactas Latinitate donauit Iulianus Patricius, & Exconsul atque antecessor Constantinopolitanus alius ab eo, cui Priscianus libros suos nuncupat, (eundem putat Hub. Goltzius in præfatione ad Nouellarum editionem Brugen. 1565. & eius esse tria epigrammata, quæ leguntur, in Anthologia Græca.) Sed iisdem, aut proximis temporibus, vt existimant Antonius Augustinus, & Cuiacius qui commendat ipsum cap. 40. lib. 8. observationum Iuris. plura de illo Alciatus cap. 46. lib. 2. Parerg. Iuris. Hæc Epitome Nouellarum ab Ambrosio Calmadulensi Mantuæ reperta sub titulo Ioannis Consulis de variis quæstionibus, vt ipse Ambrosius testatur in Epistolis, quæ manuscriptæ visuntur in Vaticana Codice 1793. & refert Augustinus Monachus Calmadulensis in vita eiusdem Ambrosij; edita fuit cum legibus Longobardorum à Nicolao Boerio, tum anno 1560. à Ludouico Miræo Lugduni, mox Brugis anno 1565. cum Miræus accepisset ab Æmaro Ranconeto duo exemplaria, & vnum à Russardo Cuiacij opera, dein ab Antonio Augustino Parisiis 1567. & à Petro Pithæo Basilea 1576. *Abano nymotrasf. late in. Latinum.*

Alius sed anonymus transtulit etiam *Neapæ*, seu Nouellas, (falsò Monachum Irnerius arbitratus est, iurèque confutatur ab Azone;) & huius est ea translatio, quæ vulgò nunc habetur; & dicta fuit authentica, quia *ἡ ἀληθινή*, vberiùs, pinguiùs, & ad verbum translata secundum illam Nouellæ, vnde ipse Authenticorum nomen inhæret, vt adnotarunt Alciatus cap. 46. lib. 2. Parerg. Iur. & Contius. Fuerunt qui Bulgaro Pisano Iurisconsulto & Poëtæ Græcè docto illam tribuerent, cum titulum de excusat. Tutor. seu Modestini librum Latinum fecerit, aut saltem eius ætate factam dicerent, vt Alciatus & Couarruias. sed Cuiacius cap. 36. l. 3. obseruat. Iur. & in præfatione ad Nouellas tradit hunc interpretem longè antiquiorem Bulgaro commonstratû iri ab Antonio Contio, qui præstitit illud egregiè adnotans

NOTITIA

sanctum Gregorium Pontificem Maximum in locis apud Gratianum & Raymundum relatis, & sanctum Isidorum in libro Canonum eiusdem Interpretis verba recitare; unde cum scriptores isti Iustiniani saeculo proximi fuerint, illum Iustiniani tempore, vel non multo post edidisse versionem suam recte suspicatur etiam Balduinus in praefatione Scholiorum ad Nouellas. Haec verò translatio in libros, Constitutiones, & Capita, diuisa erat, ut colligitur è Gratiano C. illicita 23. quæst. 3. Tituli nunc præfixi Nouellis non auctoritate Iustiniani fuerunt confecti, unde alij tribuunt illos Iuliano, alij vetusto Interpreti, alij Haloandro, Scrimgero, Basilicis, alij Cuiacii indici, ut notat ipse Cuiacius ad Nouellas.

Interpres iste vetus quisquis fuerit, Barbarus à plerisque vocatus, utriusque linguæ imperitus à Viglio, indoctissimus à Leunclauio, nihilominus à Cuiacio commendatus, viguit olim profecto, & in Scholis regnavit; Odo qui vixit anno salutis 839. apud Ioannem Italum in Odonis vita in Bibliothec. Cluniac. patrem suum Abbonem ait memoriter Nouellam retinuisse, unde si quando lis inter parentes fuisset exorta, tanta in eum Censuræ quoquomodo excreuerat veritas, ut undique ad eum omnes confluerent. Nouellarum S. Bernardus meminit in libris ad Eugenium Papam. Meminit & Concilium Parisiense S. Ludouico regnante habitum, relatūque in Pannormia Iuonis. Ex interpretis huius translatione decerpfit, quas insuit Codici, Nouellarum portiunculas Irnerius, seu quis alius auctoritate Friderici primi Imperatoris (ut quidam aiunt) id per egit Balduino teste loco laudato. Nec Græcæ Nouellæ visæ fuerunt donec eas Gregorius Haloander edidit primum Norimbergæ 1531. cum sua versione, tum Parisiis 1542. nactus Ioannis Baptistæ Egnatii ope copiam exemplaris, quod Ludouicus Bologninus, seu Bononiensis è Marciana Bibliotheca describendum curauerat, & Florentiæ in Laurentiana publicè asseruabatur. At quia in illo desiderabantur aliquæ Græcæ Constitutiones, suppleuit Heruagius & H. Scrimgerus illas è libro Cardinalis Bessarionis Bibliothecæ Venetæ relicto, ut narrat Antonius Augustinus cap. 8. lib. 1. Emendatum edidit illas rursus Scrimgerus cum Edictis, &c. è Bibliotheca Fuggeri Basileæ 1558. Antonius Augustinus Parisiis 1567. prodierunt & Florentiæ Torrentini, &c.

Edicta
Iustiniani
& aliorum
Imperatorum.

Conflati quoque sunt libri Βασιλικῶν è Iustiniani edictis, quæ supersunt tredecim, è Iustini iunioris, Tiberij, Zenonis, & aliorum Imperatorum, atque ipsius Basilij Macedonis Nouellis, quarum exstant pleræque Græcè Latinæque à Scrimgero, Cuiacio, Gothofredo, Leunclauio in Iuris Græco-Romani Tomis, Enimundo Bonafidio in libris Iuris Orientalis editæ, & è Constitutionibus Βασιλικαῖς, ἐπιτομικαῖς, Ρωμαϊκαῖς, de quibus Cuiacius fusè cap. 10. lib. 6. obseru. Iuris. Insuper è centum viginti nouellis (quas euulgauit Græcè H. Scrimgerus è Bibliotheca Fuggeri Basileæ 1558. Latinè conuersas à se H. Agylæus 1550.) Leonis Imperatoris, quæ manuscriptæ exstant in Vaticanæ Codice 221. Palatino, quasque nunquam vsu receptas Cuiacius asserit cap. 31. lib. 17. obseruationum Iuris, & ex illius Enchiridio, ut liquet ad calcem libri 60. Βασιλικῶν.

Constitutiones
ἐπιτομικαῖς,
Ρωμαϊκαῖς.

Enchiridion.
Paratitla,
glosse, πα-
ρατιτλισ,

Ad hæc è Paratitlis, ac glossis, Παράγραφοις, Παράτιτλοις, seu interpre-

rationibus *ἢ πόδα ἢ λείξιν*, siue ecphrasi, metaphrasi, paraphrasi, *ἐρμηνεία* speciatim sumpta, quas varij Iurisperiti conscribebant, ac *ῥοπαί*, seu *ἀγωγαί*, *ἃς τῶν νόμων Ροδίου, Γεωργίου*, de poenis militaribus, &c. ex Rufi libris. Erant tunc prae manibus Iurisperitorum illa paratitla, quorum libros tres edidit Leunclavius Latinos à se factos, quosque è libris Harmenopuli & Attalio, atque è Basilicis excerptos putabat Broeius. In Vaticanæ Codice 856. & Palatino 226. exstant Græcè simillima paratitla.

Erat Eustathij Antecessoris liber, qui fortè manuscriptus in Vaticanæ Codice 852. legitur sub titulo *ἃς τῶν χρόνων ἀφαιρέσις*, de temporum intervallis, quémque Latine iam editum Græcè publicavit Cuiacius. Athanasij Scholastici de criminibus qui fuit in Bibliotheca Antonij Augustini Codice 188. cuiusque aliqua *ἐκ τῶν Διγέσεων, καὶ τῶν βιβλίου Κώδικος* leguntur in Vaticanæ Codice 226. Palatino.

Ἰωάννου Κουβιδίου ποιημάτων, ex quo nonnulla eodem sunt in Codice, quique Antonio Augustino Ioannes Conuidius Anticensor, habebat enim Antonius Augustinus in Bibliotheca sua istius Ioannis nonnulla, & ex paratitlis etiam Codonis descripta è libro Cretensi, Codicibus 183. 184.

Variae *συναγωγαί* legum in Codice, inque digestis collocatarum, cuiusmodi extant in Vaticanæ Codice 226. Palatino, & in Antonij Augustini Bibliotheca numerabantur Codice 55.

Sancti Patres, & Canones Conciliorum, qui laudantur titulo 39. lib. 60. *Βασιλικῶν*, &c. Nec dubito quin tunc superessent Vlpiani fragmenta, seu tituli 29. ex Vlpiani corpore deprompti, editique nunc Tolosæ ab anno 1552. Institutiones Caij, Theodosianus Codex, reliquiae Gregoriani, & Hermogeniani, Pauli receptarum sententiarum libri, Mæciani de asse, Urbici de limitibus, Frontini de aquæductibus, quorum auctorum collectionem cum interpretationibus debemus Goiarico viro illustri Comiti, & Aniano viro spectabili factam anno secundo supra vicesimum Alarici Regis, editionem Sichardo, qui Basileæ publici Iuris fecit anno 1528. Licinij Rufini Collatio legum Romanarum cum legibus Dei, inuenta, & edita à P. Pirithæo. Cuiac. cap. 10. lib. 13. obseru. Iuris de ea fusè. Papiani, qui perperam confunditur à quibusdam cum Papiniano, nam vixit ævo Theodorici Regis Ostrogothorum in Italia, vti præfatur Cuiacius, Responsa, quæ Cuiacius ipse vulgavit cum Codice Theodosiano.

Βασιλικῶν libros indicauit primus Viglius, qui in præfatione ad Institutiones Theophili. Percurri (inquit) aliquando voluminis, quod *Βασιλικὸν* inscribitur bonam partem, quæ libros quinque continebat, & titulos ex Pandectis, Codice, atque Nouellis plus minus 90. Inter hos primus titulus est de excusat. Tutorum.

Edidit Latine Gentianus Heruetus Lutetiæ 1557. Tomos duos quos ab Antonio Augustino Romæ acceperat, & Francisco Duareno communicarat, quibusque libri 45. de successionibus ab intestato, 46. de statu hominum, & rerum diuisione, 47. de Donationibus, 48. de manumissionibus simul compacti, & seorsim ab his, simul tamen 28. 29. 30. de dotibus & nuptiis, quamuis mutili continentur, illi verò recusati sunt Hanouia 1590.

Cuiacius Latine 60. librum de Iudiciis commisit prælo. hic 60. Hanouia

NOTITIA

uia quoque lucem vidit anno 1596. Ipsum autem relatum è Constantino-
politana. legatione Iacobus Cambrayus dono dederat Iacobo Cuiacio,
qui profitetur id beneficium in præfatione commentarij ad tit. π π'. de
excusat. Tutor. & cap. 40. l. 16. obseruationum Iuris. promiserat Cuiacius
38. 39. 40. 41. & 42. libros, quos beneficio Viglij sibi commendatos (cùm
Viglius Hoppero dedisset, Hopperus rogatu Gifanij misisset vtendos
Cuiacio) tunc in manibus fuisse testatur, refertque Gifanius in vita Iusti-
niani; quin & 28. 29. & à 45. ad 49. emendatiores. Sed Cuiacium mors præ-
uenit, eiusque præclaros conatus interrupit: emisit igitur ex autographo
Cuiacij Carolus Labbæus libros 38. & 39. in lucem Parisiis 1609. vt è 60.
libris editos vtcumque habeamus Latinè decem, nempe septem Herueti.
munere verò Cuiacij tres. Gifanius addit se accepisse Cuiacium totum
corpus Βασιλικῶν nactum esse cum scholiis Græcorum Interpretum. Broeus
in Chronologia Iuris famam esse scribit libros Basilici reliquos penes
Cuiacium fuisse, illòque demortuo peruenisse ad Petrum Fabrum Sanio-
rianum Præsidentem Tholosanum, cuius heredes Thesaurum illum custo-
diunt, vt didici ex litteris Illustrissimi Archiepiscopi Tolosani. nec ipse
Cuiacius diffiteretur in supra dicta præfatione ad tit. π π'. de excusat Tu-
tor. In præfatione autem lib. 60. ait, se Leonis ἐξήκοντάβιβλων omnem penè
euoluisset, cuius postremum librum emitteret.

*Duo à
Labbaeo
ex auto-
grapho
Cuiacii.
Reliqui
penes Cu-
iacium,
tum penes
Petrum
Fabrum
Sanioria-
num.*

*Aliqui
fuerunt pe-
nes Anto-
nium Au-
gustinum.*

Antonius Augustinus inter libros Græcos M. SS. Bibliothecæ suæ pu-
blicè notum voluit se Βασιλικῶν habere libros duos, vii. acephalum, & viii.
integrum Codicibus 177. & 178. item alios duos imperfectos 28. & 29. Co-
dice 179. item quatuor alios 45. 46. 47. 48. Codice 180. cum Scholiis incer-
ti, & Theodori, Thalelæi, Dorothei, Cyrilli. & alterius anonymi inter-
pretationibus. Insuper Βασιλικῶν sexaginta librorum Decadem primam
à Theodoro Hermopolita Scholiis illustratam. atque Indicem titulorum
omnium Βασιλικῶν, cuiusmodi habeo domi, & proœmium quoque.

*Iuriscon-
sulti qui
in libros
Βασιλικῶν
scripserunt.*

In hosce Βασιλικῶν libros scripsere commentarios, glossas, ἀπομ-
νῆς, & ἀναγραφὰς ἑσώθεν, quæ interlineares, ἑξώθεν quæ marginales, vnde
dignosci possunt Βασιλικῶν, plerique Iurisconsulti, è quibus Cuiacius re-
censet Stephanum, Nicæum, Thalelæum, Isidorum, Eustathium, Eudo-
xium, Calocyrum, Sextum, Callistratum, Leonem, Phocam, Modesti-
num, Domninum, Gobidam, Chumnum Ioannem, Hagiotheodore-
tum, Doxapatrum, Gregorium, Garidam, Bestem, Baphium, & Theophi-
lum. addit Freherus Patzum, Theophilirzem, Phobenum, Theodorum
Hermopolitem, Demetrium Chartophylacem, quos (inquit) enumera-
tos sufficit, quia certò sciri nequit, quibus annis vixerunt singuli.

Anonymum præterea Cuiacius vult esse incertum interpretem. Basili-
cum contextum ipsum Βασιλικῶν. Enantiophanem coaceruationem pu-
gnantium inter se, & ἀντινομίων, cuius forsitan auctor Photius, qui fatetur
in Nomocanone se librum scripsisse περὶ ἐναντιοφαναίων, quem imitari sunt
Gilbertus Regius editis libris duobus ἐναντιοφαναίων Antuerpiæ 1564. &
Iulius Pacius Centuriis septem Lugduni 1606. & Hanouia 1605. quamuis
Βασιλικῶν Conditores hisce nominibus vtantur quasi propriis, sicut & In-
dicis qui Cuiacio videtur πλάτος τῶν νόμων latè diffusum à Dorotheo, &

Cyrilli concinnatum, quamuis vſitatioꝛ ſit Dorotheus, vt animaduertit Cuiacius cap. 39. libri 24. obſeruat. Iuris. exſtabat hoc *πλάπς* æuo Theodori Baſamoniſ: namque iſ illud contulit cum recentioribus interpretibus Græciſ.

Dionyſius Gothofredus in præſatione ad libros *Βασιλικῶν* Herueti, & Cuiacij ex titulo 48. libri 60. & ex Græciſ ad l. 5. de plagiariiſ, Interpretet fuiſſe treſ putat, Indicem religioſum in vertendis Latinis vocibus, Baſilicum largiorem, Baphium Constantino Porphyrogenetæ alterum Tribonianum, multaꝛque adiungentem.

Laudatur & *παλαῖος*, aliis *παλαῖον*, quem Interpretem antiquum Digetorum, Codiciſ, Inſtitutionum ætate Iuſtiniani vixiſſe, eiꝛſque permiſſu vertiſſe *καὶ πῶδα* libros ſupra ſcriptoſ Gothofredus cenſet, adiiciẽſ illum ſubſequutoſ Cyrillum in Digetiſ, in Codice Theodorum. Cuiaciuſ mauult alioſ *ὅ καὶ πῶδα*, alioſ *ὅ παλαῖον* condidiſſe veſtigiis Latini textuſ inhærentes. huic *παλαῖον τὸ πλάπς νόμων* adſcribit Gothofredus. Ruſſuſ notat Cuiaciuſ Græciſ non fuiſſe ſatiſ habere contextum Digetorum, & Codiciſ Græcum compendioſiorem, qui *Βασιλικῶν* nomen obtineret, item alium auctoriſ incerti, & Cyrilli in Digetiſ, Theodoriꝛque in Codicem breuia argumenta, niſi fuiſſent aliis cumuſlati. in Baſiliciſ quoque laudari obſeruat Nomophylacem quemdam, & Romani *πείρα*, vulgò Præxin, & *Κωδικευτῶν*, *Nomophylax*, Ro-
mani *πείρα*, *Κωδικευτῶν*.
Anonymus, *Enantiophanes*, *Basilicus*,
Index.

Vt ſententiam meam ingenuè promam, quofnam designent Innominatus, ſeu Anonymus, Enantiophanes, & Baſilicus, rectè indicauit Cuiaciuſ, etſi Baſilici Sophiſtæ Suidas meminert; in Baphij, & Indicis expoſitione ab eo æquè, ac à Gothofredo diſſentio, nam Indicem opinor fuiſſe Elenchum rerum ac vocum, quæ continentur in Baſiliciſ, cuiuſ fragmentum puto eſſe gloſſas, quas Caroluſ Labbæuſ edidit Pariſ. 1606. & plura exempla extant in Bibliotheca Antonij Auguſtini, Regiſ Chriſtianiſſimi, & Vaticana.

Baphium expono Iuriſconſultum illum, qui rubricas explanauit, ſeu titulos illuſtrauit Notis: nam ex veteri more Iuriſconſulti ſuorum librorum titulos minio pingebant. Vnde Maſuri rubrica, & rubræ maiorum leges à Poëtis decantantur. hoſ Iuriſconſultos imitati quoque ſunt Græci cum *διὰ κινναβάρεωſ* ſcriberent, & Imperatores cum ſubſcriptione *ἐρυθρεῖ* vterentur.

παλαῖος antiquuſ mihi quoque videtur Interpres, nempe Stephanuſ Pandectarum, & Thalelæuſ Codiciſ ex Blaſtare, *καὶ πῶδα* interpres verbis inhærens, & in ea veluti iurans.

Thalelæuſ cum æuo Iuſtiniani floruerit, vt ſuperius dictum eſt, falſò inter Iuriſconſultos qui ſcripſerunt in *Βασιλικῶν* accenſetur, ſicut & Stephanuſ, Iſidoruſ, Theodoruſ, Theophiluſ, Phocaſ, cum Stephanuſ iuſſu Iuſtiniani Græciſ Digetiſ inſudarit, Theodoruſ, & Iſidoruſ duo è xv i. viriſ qui Latinis Digetiſ conſuendiſ præfuerant, & Codici præterea Græco, Theophiluſ Græciſ Inſtitutionibuſ, Phocaſ vnus è x viriſ, qui laborarũt in Codice Latino, extiterint. Notiſſimuſ eſt Calliſtratuſ, & Modeſtinuſ antiquioꝛeſ ipſo Iuſtiniano fuiſſe. Itaque niſi quiſ oſtendat alioſ ab hiſ eſſe, ſed cognomineſ, illi potiuſ erunt collocandi inter Iuriſconſultos, *Falſo*, *Thalelæuſ*, *Stephanuſ*, *Iſidoruſ*, *Theodoruſ*, *Phocaſ*, *Theophiluſ*.
Falſo, *Calliſtratuſ*, *Modeſtinuſ*.

NOTITIA BASILICORVM.

*Verè Eustathius
Eudoxius,
Calocyrus
Dux, seu
Proconsul,
Sextus,
Leo Dom-
ninus, Go-
bidas, seu
Cubidius,
Chumnus,
seu Dom-
nus, Ioan-
nes.
Hagio-
theodore-
tus, Doxa-
pater, Gre-
gorius,
Garidas,
Bestes,
Theophi-
litzes, Pa-
tzus, Pho-
benus, De-
metrius
Charto-
phylax.
Hi libri
Βασιλικῶν
à Rege
Christia-
nissimo
coempti
nunc ex
eius Bi-
bliotheca
editi sunt.*

quorum è Commentariis Βασιλικῆ fuerunt compilatæ.

Scholiastæ verò Βασιλικῶν nuncupabantur Nicæus, Eustathius (nisi for-
san is de quo superius) Eudoxius, Calocyrus Dux, seu Proconsul, Sextus,
Leo Dominus, Gobidas seu Cubidius, nisi forsan is de quo supra, Chum-
nus, seu Dominus, Ioannes fortè priscus Nouellarum glossator, qui editus
fuit ex Bibliotheca Conradi Rittershusij Francofurti 1615.

Hagiotheodoretus, Doxapater, Gregorius, Garidas, Bestes, Theo-
philitzes, Patzus, Phobenus, Demetrius Chartophylax.

Interim ampliandum donec illæ nobiles Orientis exuuiæ, & hic pre-
tiosus non auri Tholosani sed obryzi, & puri ac puti Iuris Thesaurus verè
Basilicus eductus è priuatis carceribus, quibus detinentur Βασιλικῆ libera-
litate Urbani Octaui, (qui summus Ecclesiæ, Iustitiæque sacerdos, & le-
gum parens) ad fontem, & arcem Iuris, Romam scilicet deuchatur; vt
in Πάμῃ νέῃ nata Basilica in ἀρεσβυτέρα Πάμῃ foueantur, & Bibliothecæ Va-
ticanae, cui meritò præest Illustrissimus Cardinalis Franciscus Barberinus
non minus in Iurisprudentiam, poësimque propensus, quàm fuit ante tria
sæcula Franciscus Barberinus in vtrâque disciplina feliciter versatus, &
& ad quam visendam velut ad matrem, atque ad miraculum Bibliotheca-
rum tantus fit toto terrarum ex orbe concursus, Βασιλικῶν textus Iuris-
consultorum & litteratorum omnium maximo cum applausu publicè
spectandus, & euoluendus inferatur.

Ita gloriosissimo Pontifici non solùm pro Themide reuocata, sed
etiam pro tabulis hisce Themidis in urbem deductis S. P. Q. R. iu-
re gratulabitur, & gratias habebit immortales. Romæ anno Christi
M. DC. XXXVII.

TESTIMONIA VETERVM DE LIBRIS BASILICON.

Cedrenus in Basilio Imperatore.

Αλλὰ καὶ τῶν πολιτικοῦ νόμοις πολλὰ ἀσάφειαν καὶ σύγχυσιν
ἰδὼν, ἔπειτα καὶ τὸ πρῶτον πρῶτος * ἐπανασώσασθαι ἔσπευ- * ἐπανο-
σε· ἔπειτα μὲν ἀνερῶν ἀπλησίαν διελεῖν, τῇ δὲ κυρίῳ δυνάμει- ^{τώσασθαι.}
θάρα τὸ πλήθος. ἐκ ἑξέ δὲ καιρὸν θεωρητάληφθεις θανάτῳ. ^{Ιωάννης}
πλήρωσε δὲ τὸ ἔργον Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ μὲν ταῦτα. <sup>Κυριό-
λας.</sup>

Constantinus Harmenopolus libro primo Manualis
Iuris tit. i. §. ii.

Τελυταῖο δὲ καὶ ὑπερος πάντων, Λέων ὁ σοφὸς, ὁ ἐν βασιλῦ-
σιν αἰοῖδιμος, τὰ Δίγιστα, καὶ τῶν κώδικας, καὶ τῇ Ἰνστιτούτων πολλὰ,
καὶ τὰς νεαράς αὐτὰς εἰς ἓν πάντα συναγαγὼν ὁμοῦ, ἔπειτα τριαύ-
πῳ πραγματεῖαν ἐν βιβλίοις συμπληρώσας ἐξήκοντα, πῶ λεγο-
μύτιον ἐξήκονταβιβλον, τελείως ἀπῆρτισεν· ἡ καὶ εἰς τέλῃ ἐξ διε-
μέρισε· τέλῃς ὀνομάσας ἑκάστην τῇ μειζόνων τμημάτων· ὁ καὶ πολ-
λὰν βιβλίον ὅτι διεκτικόν.

Matthæus Blastares.

Τελυταῖο δὲ πάντων ὁ ἐν βασιλῦσιν αἰοῖδιμος Λέων ὁ σοφὸς
μῖαν τὰ πάντα ποιησάμενος πραγματεῖαν διὰ τὴν Σαββατίου
προσταταρείου καὶ τὰ διέχοντα τῇ θεῇ συνάψας, εἰς ἓν τὰ τε
Δίγιστα καὶ τὸν Κώδικα, καὶ πολλὰ τῇ Ἰνστιτούτων, καὶ αὐτὰς τὰς τῶ
Ιουστινιανοῦ Νεαράς ἐν βιβλίοις μὲν ἐξήκοντα, τέλῃς δὲ ὀργάνω-
σεν ἐξ· πᾶν ἐναντίον καὶ χρῆσιν οὐ παρεχόμενος ἐν τοῖς πραγμα-
σιν ἀποκρίνας τε καὶ ὑπεξελεῖν, διὰ τὸ ὡς εἰκὸς πολλὰ τῇ δρ-
χαίων νομοθετημάτων παραδοκμαθῆναι τοῖς ὑπερῷ. ἄλλα ἔπειτα
ἐκλεχθῶν πῶ συνθήκῃ τῆς φράσεως μηδὲν διεκτικὸν ἔχον καὶ
ᾧ ἑλκὸν ἐφρόντισεν. ἔπειτα τὰ ἀνὰ μέρος καὶ διεσπασμένως πε-
ρὶ τῶ αὐτοῦ πραγματοῦ εἰρημνῶ εἰς μίαν κατέστησε πῆλιν διεκτικὴν.

TESTIMONIA VETERVM.

Michaël Psellus in Versibus politicis.

Εἶτα σῶοπικώτῳ τῷ Λέοντος βιβλίῳ,
Τοις Κώδικας, τὰ Δίγασα, τὰς νεαράς σωτόμως
Τὰ σύμφυλα, τὰ σύμπνοια τῷ διαφόρον νόμων
Διακρινουῶ ὑπολιτλουῶ οἰκείως καὶ γνησίως.

Ioannes Tzetzes Chiliad. II.

Συνηγέρον γὰρ ἐξήκοντα βιβλία.

Vide Iacobi Cuiacij observationum lib. 6. cap. 9.

INDEX TITVLORVM

QVI IN PANDECTIS CONTINENTVR

ORDINE ALPHABETICO DIGESTVS.

*Prior numerus Librum : Posterior Titulum indicat :
& è regione Tomus Basilicōn eis respondet.*

A

BASILICON.

D E Abigeis.	47. 14.	Tom. VII.	514
De Acceptilatione.	46. 4.	Tom. IV.	175
De Accusationibus & inscriptionibus.	48. 2.	Tom. VII.	559
De Actione rerum amotarum.	25. 2.	Tom. IV.	423
De Actionibus empti & venditi.	19. 1.	Tom. II. 387. & Tom. VI.	673
De Ademptione libertatis.	4. 6.	Tom. VI.	390
Ad exhibendum.	10. 4.	Tom. II.	231
De adimendis vel transferendis legatis, vel fideicom-			
missis.	34. 4.	Tom. V.	782
Ad legem Aquilianam.	9. 2.	Tom. VI. 646. & Tom. VII.	42
Ad legem Corneliam de falsis & Sc. Liboniano.	48. 10.	Tom. I. 186. & Tom. VII.	705
Ad legem Corneliam de sicariis & veneficiis.	48. 8.	Tom. VII.	684
Ad legem Falcidiam.	35. 2.	Tom. V.	357
Ad legem Flauiam de plagiaris.	48. 15.	Tom. VII.	783
Ad legem Iuliam de adulteriis coercendis.	48. 5.	Tom. VII.	610
Ad legem Iuliam de annona.	48. 12.	Tom. VII.	767
Ad legem Iuliam de ambitu.	48. 14.	Tom. VII.	778
Ad legem Iuliam maiestatis.	48. 4.	Tom. VII.	596
Ad legem Iuliam peculatus, & de sacrilegis, & de resi-			
duis.	48. 13.	Tom. VII.	768
Ad legem Iuliam repetundarum.	48. 11.	Tom. VII.	761
Ad legem Iuliam de vi priuata.	48. 7.	Tom. VI. 649. & T. VII.	438
Ad legem Iuliam de vi publica.	48. 6.	Tom. VII.	436
Ad legem Pompeiam de parricidiis.	48. 9.	Tom. VII.	702
De Administratione & periculo tutorum & curatorum			
qui gesserint, vel non: & de agentibus, vel conuenien-			
dis vno vel pluribus.	26. 7.	Tom. IV.	831
De Administratione rerum ad ciuitates pertinentiu.	50. 8.	Tom. VI.	683
Ad municipalem, & de incolis.	50. 1.	Tom. VI.	674
De Adoptionibus & emancipationibus, & aliis modis qui-			
bus potestas soluitur.	1. 7.	Tom. IV.	760
De Adquirendo rerum dominio.	41. 1.	Tom. VI.	602
De Adquirenda vel omittenda hereditate.	29. 2.	Tom. IV. 806. & T. VI.	606
De Adquirenda vel amittenda possessione.	41. 2.	Tom. VI.	649
Ad Sc. Tertyllianum & Orphitianum.	38. 17.	Tom. VI.	11
Ad Sc. Trebellianum.	36. 1.	Tom. IV.	799
Ad Sc. Turpillianum & de abolitionibus criminu.	48. 16.	Tom. VII.	4
Ad Sc. Velleianum.	16. 1.	Tom. IV.	187
De Assignandis libertis.	38. 4.	Tom. VI.	599
De Edilio Edicto, & redhibitione, & quati minoris.	21. 1.	Tom. II.	396. 404. 659
De Estimatoria.	19. 3.	Tom. II.	395
Basil. Tom. I.			2

INDEX TITVLORVM.

De Agnoscendis & alendis liberis, vel parentibus, vel patronis vel libertis.	25.3.	Tom. IV.	749
De Aleatoribus.	11.5.	Tom. VII.	231
De Alienatione iudicij murandi causa facta.	4.7.	Tom. I.	715
De Alimentis vel cibariis legatis.	34.1.	Tom. V.	779
De Annuis legatis & fideicommissis.	33.1.	Tom. V.	768
An per alium causæ appellationum reddi possint.	49.9.	Tom.	452
De Appellationibus recipiendis vel non.	49.5.	Tom. I.	449
De Appellationibus & relationibus.	49.1.	Tom. I.	186. 439
Apud eum à quo appellatur aliam causam agere compellendum.	49.12.	Tom. I.	454
De Aqua quotidiana & æstiuæ.	43.20.	Tom. VI.	796
De Aqua & aquæ pluuiæ arcendæ.	39.3.	Tom. VI.	789
A quibus appellari non licet.	45.2.	Tom. I.	447
De Arboribus cædendis.	43.27.	Tom. VII.	393
Arborum furtim cæsarum.	47.7.	Tom. VII.	390
De Auctoritate & consensu tutorum & curatorum.	26.8.	Tom. IV.	835
De Auro, argento, mundo, ornamentis, vnguentis, veste, vel vestimentis, & statuis legatis.	34.2.	Tom. V.	780

B

De Bonis damnatorum.	48.20.	Tom. VII.	869
De Bonis eorum qui ante sententiam vel mortem sibi consciuerunt, vel accusatorem corruerunt.	48.21.	Tom. VII.	878
De Bonis libertorum.	38.2.	Tom. VI.	598
De Bonorum possessione contra tabulas.	37.4.	Tom. V.	302
De Bonorum possessione ex testamento militis.	37.13.	Tom. IV.	817
De Bonorum possessione furioso, infanti, muto, furdo, Cæco competente.	37.3.	Tom. V.	299
De Bonorum possessione secundum tabulas.	37.11.	Tom. IV.	810
De Bonorum possessionibus.	37.1.	Tom. V.	283

C

De Cadaueribus punitorum.	48.24.	Tom. VII.	935
De Calumniatoribus.	3.6.	Tom. VII.	I
De Capite minutis.	4.5.	Tom. VI.	153
De Captiuis & de postliminio & redemptis ab hostibus.	49.15.	Tom. IV.	765
De Carboniano edicto.	37.10.	Tom. V.	326
De Castrensi peculio.	49.17.	Tom. VI.	754
De Censibus.	50.15.	Tom. VI.	707
De Cessione bonorum.	42.3.	Tom. I.	524
De Cloacis.	43.23.	Tom. VI.	799
De Collatione.	37.6.	Tom. V.	498
De Collegiis & corporibus.	47.22.	Tom. VII.	539
De Collusione detegenda.	40.16.	Tom. VI.	497
Commodati vel contra.	13.6.	Tom. II.	67
Communi diuidundo.	10.3.	Tom. II.	41
Communia prædiorum tam urbanorum quàm rusticorum.	8.4.	Tom. VI.	770
De Compensationibus.	16.2.	Tom. III.	576
De Concubinis.	25.7.	Tom. VII.	609
De Concussione.	47.13.	Tom. VII.	513
De Conditione causa data, causa non secuta.	12.4.	Tom. III.	494
De Conditione ex lege.	13.2.	Tom. III.	571
De Conditione furtiuæ.	13.1.	Tom. VII.	243
De Conditione indebiti.	12.6.	Tom. III.	544
De Conditione ob turpem vel iniustam causam.	12.5.	Tom. I. 186. & Tom. III. 520	

INDEX TITVLORVM

De Conditione sine causa.	12. 7.	Tom. III.	570
De Conditione triticaria.	13. 3.	Tom. III.	571
De Conditionibus & demonstrationibus & causis & modis eorum quæ in testamento scribuntur.	35. 1.	Tom. V.	783
De Conditionibus institutionum.	28. 7.	Tom. IV.	803
De Confessis.	42. 2.	Tom. I.	522
De Confirmando tutore vel curatore.	26. 3.	Tom. IV.	829
De Coniungendis cum emancipato liberis eius.	37. 8.	Tom. V.	318
De Constituta pecunia.	13. 5.	Tom. IV.	181
De Constitutionibus principum.	1. 4.	Tom. I.	105
De Contrahenda emptione, & de pactis inter emptorem & venditorem compositis & quæ res venire non possunt.	18. 1.	Tom. VI.	672
De Contraria tutelæ & vtili actione.	27. 4.	Tom. V.	90
De Curatore bonis dando.	41. 7.	Tom. I. 547. & Tom. V. 178	
De Curatoribus furioso & aliis extra minores dandis.	27. 10.	Tom. V.	162
De Custodia & exhibitione.	48. 3.	Tom. VII.	582. 586

D

De Damno infecto, & de fugaridis, & protectionibus.	39. 2.	Tom. VI.	782
De Decretis ab ordine faciendis.	50. 9.	Tom. VI.	683
Depositi vel contra.	16. 3.	Tom. II.	86
De Distractione pignorum, & hypothecarum.	20. 5.	Tom. IV.	70
De Diuersis regulis iuris antiqui.	50. 17.	Tom. I.	72
De Diuersis temporalibus præscriptionibus, & de accessionibus possessionum.	44. 3.	Tom. VI.	631
De Diuisione rerum & qualitate.	1. 8.	Tom. VI.	162
De Diuortiis & repudiis.	24. 2.	Tom. IV.	328
De Doli mali & metus exceptione.	44. 4.	Tom. VI.	632
De Dolo malo.	4. 3.	Tom. I.	598
De Donationibus.	39. 5.	Tom. VI.	171
De Donationibus inter virum & uxorem.	24. 1.	Tom. IV.	733
De Dote prælegata.	33. 4.	Tom. V.	770
De Dotis collatione.	37. 7.	Tom. V.	506

E

De Edendo.	2. 13.	Tom. I.	380
De Effractoribus & expilatoribus.	47. 18.	Tom. VII.	525. 586
De Eo per quem factum erit quo minus quis in iudicio sistat.	2. 10.	Tom. I.	365
De Eo qui pro tutore proue curatore negotia gessit.	27. 5.	Tom. V.	95
De Eo quod certo loco dari oportet.	13. 4.	Tom. III.	573
Eum qui appellauerit in prouincia defendi.	49. 11.	Tom. I.	453
De Euictionibus & duplæ stipulatione.	21. 2.	Tom. II.	406. 660
De Exceptionibus, præscriptionibus, & præiudiciis.	44. 1.	Tom. VI.	629
De Exceptione rei iudicatæ.	44. 2.	Tom. VI.	630
De Exceptione rei venditæ & traditæ.	21. 13.	Tom. II.	379
De Excusationibus.	27. 1.	Tom. V.	1
De Excercitoria actione.	14. 1.	T. VI. 644. & 655. & seqq.	
Expilatæ hereditatis.	47. 19.	Tom. VII.	527
Ex quibus causis maiores 25. annis in integrum restituantur.	4. 6.	Tom. I.	699
Ex quibus causis pignus vel hypotheca tacitè contrahitur.	20. 2.	Tom. IV.	49
De Extraordinariis cognitionibus, & si iudex litem suam fecisse dicetur.	50. 13.	Tom. VI.	685
De Extraordinariis criminibus.	47. 11.	Tom. VII.	501

Basil. Tom. I.

â ij

INDEX TITVLORVM.

F

Familiæ eriscundæ.	10. 2.	Tom. V.	665
De Feriis, & dilationibus, & diuersis temporibus.	2. 12.	Tom. I.	373
De Fideicommissaria hereditatis petitione.	5. 6.	Tom. V.	653
De Fideicommissariis libertatibus.	40. 5.	Tom. VI.	324
De Fide instrumentorum & amissione eorum.	22. 4.	Tom. III.	7
De Fideiussoribus & mandatoribus.	46. 1.	Tom. IV.	91
De Fideiussoribus & mandatoribus, & heredibus tutorum & curatorum.	27. 7.	Tom. V.	102
Finium regundorum.	10. 1.	Tom. VI.	778
De Fluminibus, ne quid in Flumine publico ripæ eius fiat quo peius nauigetur.	43. 12.	Tom. VI.	793
De Fonte.	43. 22.	Tom. VI.	797
De Fugitiuis.	11. 4.	Tom. VII.	229
De Fundo dotali.	23. 5.	Tom. IV.	713
De Furtis.	47. 2.	Tom. VI. 648. & T. VII. 277	
Furti aduersus nautas, caupones, stabularios.	47. 5.	Tom. VI. 644. & T. VII. 381	

G

De Gradibus, & nominibus, & adfinibus eorum.	38. 10.	Tom. VI.	89
--	---------	----------	----

H

De Heredibus instituendis.	28. 5.	Tom. IV.	793
De Hereditatis petitione.	5. 3.	Tom. V.	539
De Hereditate vel actione vendita.	18. 4.	Tom. II.	383
De His quæ in testamento, delentur, inducuntur, vel inscribuntur.	28. 4.	Tom. IV.	782
De His quæ pro non scriptis habentur.	34. 8.	Tom. V. in Addendis.	
De His quæ vt indignis auferuntur.	34. 9.	Tom. VII.	744
De His qui effuderint vel deiecerint.	9. 3.	Tom. VII.	116
De His qui notantur infamia.	3. 2.	Tom. II. 590. & Tom. IV. 288	
De His qui sui vel alieni iuris sunt.	1. 6.	Tom. II. 661. & Tom. IV. 745	
De Homine libero exhibendo.	43. 29.	Tom. VII.	777

I

De Impensis in res dotales factis.	25. 1.	Tom. IV.	416
De Incendio, ruina, naufragio, rate, naue expugnata.	47. 9.	Tom. VI. 649. 671. & Tom. VII.	454
De In diem addictione.	18. 2.	Tom. II.	380. 657
De In integrum restitutionibus.	4. 1.	Tom. I.	581
De Iniuriis & famosis libellis.	47. 10.	Tom. VI. 651. & T. VII.	458
De Iniusto rupto, irritato testamento.	28. 3.	Tom. V.	270
De In ius vocando.	2. 4.	Tom. I.	328
In ius vocati vt eant, aut satis vel cautum dent.	2. 6.	Tom. I.	343
De In litem iurando.	12. 3.	Tom. III.	204
De Inofficioso testamento.	5. 2.	Tom. V.	195
In quibus causis pignus vel hypotheca tacite contrahitur.	20. 2.	Tom. IV.	49
De In rem verso.	15. 3.	Tom. II.	367
De Inspiciendo ventre, custodiendoque partu.	25. 4.	Tom. IV.	754
De Institoria actione.	14. 3.	Tom. II. 341. vide Tom. VI. 655. & seqq.	
De Instructo vel instrumento legato.	33. 7.	Tom. V. 773. & Tom. VI. 647	
De Interdictis, & relegatis, vel deportatis.	48. 22.	Tom. VII.	883
De Interdictis siue extraordinariis actionibus quæ pro his competunt.	43. 1.	Tom. VI.	791
De Interrogationibus in iure faciendis & interrogatoriis actionibus.	11. 1.	Tom. V.	734
Iudicatum solui.	46. 7.	Tom. I.	565

INDEX TITVLORVM

De Iudiciis & vbi quis agere vel conueniri debeat.

5. 1.	Tom. I.	294
De Iure codicillorum.	29. 7. Tom. IV.	819
De Iure deliberandi.	28. 8. Tom. IV.	811
De Iure dotium.	23. 3. Tom. IV.	504
De Iure fisci.	49. 14. Tom. VI.	702
De Iure immunitatis.	50. 6. Tom. VI.	679
De Iureiurando siue voluntario, siue necessario, siue iudiciali.	12. 2. Tom. III.	118
De Iure patronatus.	37. 14. Tom. VI.	585
De Iuris & facti ignorantia.	22. 6. Tom. I.	94
De Iurisdictione.	2. 1. Tom. I.	267
De Iustitia & iure.	1. 1. Tom. I.	27

L

De Legationibus.	50. 7. Tom. VI.	682
De Legatis & fideicommissis.	Liber I. 30. Tom. III. 580. & T. IV. 770. & T. V. 753. & T. VI. 650	
De Legatis & fideicommissis.	Liber II. 31. Tom. V.	753. 761
De Legatis & fideicommissis.	Liber III. 32. Tom. V.	763
De Legatis præstandis contra tabulas bonorum possessione petita.	37. 5. Tom. V.	206. 789
De Lege Cornelia de falsis & de Sc. Liboniano.	48. 10. Tom. I. 186. & Tom. VII. 705	
De Lege commissoria.	18. 3. Tom. II.	382. 658
De Lege Fabia de plagiaris.	48. 15. Tom. VII.	783
De Lege Iulia repetundarum.	48. 11. Tom. VII.	761
De Lege Iulia de annonæ.	48. 12. Tom. VII.	767
De Lege Iulia ambitus.	48. 14. Tom. VII.	778
De Lege Rhodia de iactu.	14. 2. Tom. VI. 647. & 655. cum seqq. vbi de iure Nauali Rhodiorum.	

De Legibus Senatûsqueconsultis & longa consuetudine.

1. 3.	Tom. I.	29. 105
De Legitimis tutoribus.	26. 4. Tom. VII.	702
De Libellis dimissoriis qui apostoli dicuntur.	49. 6. Tom. I.	450
De Liberali causa.	40. 12. Tom. VI.	459
De Liberatione legata.	34. 3. Tom. V.	781
De Liberis & postumis heredibus instituendis vel exheredandis.	28. 2. Tom. IV.	783
De Liberis exhibendis, item ducendis.	43. 30. Tom. IV.	747
De Libero homine exhibendo.	43. 29. Tom. VII.	777
De Litigiosis.	44. 6. Tom. IV.	211
Locati conducti.	19. 2. Tom. II. 415. & Tom. VI. 646	
De locis & itineribus publicis.	43. 7. Tom. VI.	776

M

De Magistratibus conueniendis.	27. 8. Tom. V.	108
Mandati vel contra.	17. 1. Tom. III. 131. & Tom. VI. 644	
De Manumissis vindicta.	40. 2. Tom. VI.	276
De Manumissis testamento.	40. 4. Tom. VI.	286
De Manumissionibus.	40. 1. Tom. VI.	264
De Manumissionibus quæ seruis ad vniuersitatem pertinentibus imponuntur.	40. 3. Tom. VI.	286
De Migrando.	43. 32. Tom. VII.	450
De Militari testamento.	29. 11. Tom. IV.	815
De Minoribus 25. annis.	4. 4. Tom. I.	202. 614
De Mortis causa donationibus & capionibus.	39. 6. Tom. VI.	234
De Mortuo inferendo & sepulchro ædificando.	11. 8. Tom. VI.	803
De Muneribus & honoribus.	50. 4. Tom. VI.	676

Basil. Tom. I.

á iij

INDEX TITVLORVM.

N

Nautæ, caupones, stabularij vt recepta restituant.	4. 9.	Tom. VI.	643
De Nautico fœnore.	22. 2.	Tom. VI.	650
Ne de statu defunctorum post quinquennium quærat.	40. 15.	Tom. VI.	489
De Negotiis gestis.	3. 5.	Tom. II.	306
Ne quid in loco publico vel itinere fiat.	43. 8.	Tom. VI.	776
Ne quis eum qui in ius vocabitur vi eximat.	2. 7.	Tom. I.	347
Ne vis fiat ei qui in possessionem missus erit.	43. 4.	Tom. VI.	792
Nihil innouari appellatione interposita.	49. 7.	Tom. I.	450
De Nouationibus & delegationibus.	46. 2.	Tom. IV.	126
De Noui operis nuntiatione.	39. 1.	Tom. VI.	779
De Noxalibus actionibus.	9. 4.	Tom. VII.	128

O

De Obligationibus & actionibus.	44. 7.	Tom. VI.	635
De Obsequiis parentibus & patronis præstandis.	57. 15.	T. VI. in fine. & in Addendis.	
De Officio consulis.	1. 10.	Tom. I.	190
De Officio præfecti Augustalis.	1. 17.	Tom. I.	204
De Officio præfecti prætorio.	1. 11.	Tom. I.	202
De Officio præfecti vigilum.	1. 15.	Tom. I.	205
De Officio præfecti vrbi.	1. 12.	Tom. I.	202
De Officio præsidis.	1. 18.	Tom. I.	182. 183. 187
De Officio prætorum.	1. 14.	Tom. I.	211
De Officio proconsulis legati.	1. 16.	Tom. I.	190. 191
De Officio quæstoris.	1. 13.	Tom. I.	205
De Operis noui nuntiatione.	39. 1.	Tom. VI.	779
De Operis seruorum.	7. 7.	Tom. II. 288. & Tom. VI. 711	
De Operibus publicis.	50. 10.	Tom. VI.	684
De Optione vel electione legata.	33. 5.	Tom. V.	771
De Origine iuris & omnium magistratuum, successionem prudentium.	1. 2.	Tom. I.	182

P

De Pactis.	2. 14.	Tom. I.	719
De Pactis dotalibus.	24. 10.	Tom. IV.	686
De Peculio.	15. 1.	Tom. II.	364
De Peculio legato.	33. 8.	Tom. V.	775
De Pecunia constituta.	13. 5.	Tom. IV.	181
De Penu legata.	33. 9.	Tom. V.	775
De Periculo & commodo rei venditæ.	18. 6.	T. II. 385. & T. VI. 672. 673	
De Petitione hereditatis.	5. 3.	Tom. V.	539
De Pigneratitia actione vel contra.	13. 7.	Tom. IV.	
De Pignoribus & hypothecis, & qualiter ea contrahantur, & de pactis eorum.	20. 1.	Tom. 4. 31. & Tom. I.	188
De Pœnis.	48. 19.	Tom. VII.	825
De Pollicitationibus.	50. 12.	Tom. VI.	684
De Popularibus actionibus.	47. 23.	Tom. VII.	540
De Possessoria hereditatis petitione.	5. 5.	Tom. V.	653
De Postulando.	3. 1.	Tom. I.	394
De Præscriptis verbis & in factum actionibus.	19. 5.	Tom. II.	500
De Præuaricatione.	47. 15.	Tom. VII.	518
De Precario.	43. 26.	Tom. VI.	800
De Priuatis delictis.	47. 1.	Tom. VI.	273
De Probationibus & præsumptionibus.	22. 3.	Tom. III.	
De Procuratoribus & defensoribus.	3. 3.	Tom. I.	410
Pro derelicto.	41. 7.	Tom. VI.	612
Pro donato.	41. 6.	Tom. VI.	612
Pro Dote.	41. 9.	Tom. VI.	613

INDEX TITVLORVM.

Pro emptore.	41. 4.	Tom. VI.	610
Pro herede vel pro possessore.	41. 5.	Tom. VI.	611
Pro legato.	41. 8.	Tom. V.	789
Pro socio.	17. 2.	Tom. II.	1
Pro suo.	41. 10.	Tom. VI.	613
De Proxenetis.	50. 14.	Tom. VI.	686
De Publiciana in rem actione.	6. 2.	Tom. II.	223
De Publicis iudiciis.	48. 1.	Tom. VII.	543
De Publicanis vectigalibus & commissis.	39. 4.	Tom. VI.	699. 709
Q			
Quæ in fraudem creditorum facta sint, vt restituantur.			
42. 8.		Tom. I.	552
Quæ res pignori vel hypothecæ datæ obligari non possunt.	20. 3.	Tom. IV.	53
De Quæstionibus.	48. 18.	Tom. VII.	797
Quæ sententiæ sine appellatione rescindantur.	49. 8.	Tom. I.	188. 451
Quando appellandum sit, & intra quæ tempora.	49. 4.	Tom. I.	447
Quando de peculio actio annalis est.	15. 2.	Tom. II.	366
Quando dies legatorum vel fideicommissorū cedat.	36. 2.	Tom. V.	786
Quando dies vsusfructus legati cedat.	7. 3.	Tom. II.	272
Quando ex facto tutoris vel curatoris minores agere vel conueniri possunt.	26. 9.	Tom. IV.	835
Quarum rerum actio non datur.	44. 5.	Tom. VI.	634
Quemadmodum seruitutes amittuntur.	8. 6.	Tom. VI.	773
Quibus ad libertatem proclamare non licet.	40. 13.	Tom. VI.	476
Quibus ex causis in possessionem eatur.	42. 4.	Tom. I.	528
Quibus modis pignus vel hypotheca soluitur.	20. 6.	Tom. 4.	83
Quibus modis vsusfructus vel vsus amittitur.	7. 4.	Tom. II.	273
Quibus non competit bonorum possessio.	38. 3.	Tom. VI.	5
Quibus rebus ad eundem iudicem eatur.	11. 2.	Tom. I.	270
Qui & à quibus manumissi liberi non fiunt, & ad legem			
Æliam sentiam.	40. 9.	Tom. VI.	439
Qui petant tutores vel curatores, & vbi petantur.	26. 6.	Tom. IV.	830
Qui potiores in pignore vel hypotheca habeantur, & de his qui in priorum creditorum locum succedunt.	20. 4.	Tom. IV. 55. & Tom. VI.	650
Qui satisfacere cogantur vel iurato promittant, vel suæ promissioni committantur.	2. 8.	Tom. I.	349
Qui sine manumissione ad libertatem perueniunt.	40. 8.	Tom. VI.	436
Qui testamenta facere possunt, & quemadmodum testamenta fiant.	28. 1.	Tom. IV.	770
Quis à quo appelletur.	49. 3.	Tom. I.	447
Quis ordo in possessionibus seruetur.	38. 15.	Tom. VI.	69
Quod cuiusque vniuersitatis nomine vel contra eam agatur.	3. 4.	Tom. I.	434
Quod cum eo qui in aliena potestate est negotium gestum esse dicetur.	14. 5.	Tom. II.	360
Quod falso tutore auctore gestum esse dicetur.	27. 6.	Tom. V.	97
Quod iussu.	15. 4.	Tom. II.	369
Quod legatorum.	43. 3.	Tom. V.	789
Quod metus causa gestum erit.	4. 2.	Tom. I.	583
Quod quisque iuris in alterum statuerit, vt ipse eodem iure utatur.	2. 2.	Tom. I.	270
Quod vi aut clam.	43. 24.	Tom. VI.	799
Quorum bonorum.	43. 2.	Tom. V.	354
R			
Ratam rem haberi, & de rati habitione.	46. 8.	Tom. I.	572
De Rebus auctoritate iudicis possidēdis vel vendēdis.	42. 5.	Tom. I.	554

INDEX TITVLORVM.

Rebus creditis, si certum petetur, & de conditione.	12.1.	Tom. III.	219
De Rebus dubiis.	34.5.	Tom. V.	782
De Rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt sine decreto non alienandis vel supponendis.	27.9.	Tom. V.	123
De Receptatoribus.	47.16.	Tom. VII.	521
De Receptis qui arbitrium receperunt, vt sententiam dicant.	4.8.	Tom. I.	186. 240
De Rei vindicatione.	6.1.	Tom. II.	194
De Re iudicata, & de effectu sententiarum, & de interlocutionibus.	42.1.	Tom. I. 500. & Tom. VI.	641
De Re Militari.	49.16.	Tom. VI.	749
De Religiosis & sumptibus funerum, &c. vt funus ducere liceat.	11.7.	Tom. VI.	801
Rem pupilli vel adolescentis saluam fore.	46.6.	Tom. V.	175
De Requirendis vel absentibus dampnandis.	48.17.	Tom. VII.	792
De Rerum permutatione.	19.4.	Tom. II.	496
De Ritu nuptiarum.	23.2.	Tom. IV. 239. 286. 289. 290. 291. 292.	
De Riuis.	43.21.	Tom. VI.	797
S			
De Saluiano interdicto.	43.33.	Tom. VII.	412
De Senatoribus.	1.9.	Tom. I.	180. 182
De Senatusconsulto Macedoniano.	14.6.	Tom. II.	361
De Senat. Silaniano & Claudiano, quorum testamenta ne aperiantur.	29.5.	Tom. IV.	810. 821
De Sententiam passis & restitutis.	48.23.	Tom. VII.	926
De Sepulcro violato.	47.12.	Tom. VII.	505
De Seruis exportandis, vel si ita mancipium venierit vt manumittatur vel contra.	18.7.	Tom. II.	411
De Seruitutibus.	8.1.	Tom. VI.	764
De Seruitutibus prædiorum rusticorum.	8.3.	Tom. VI.	769
De Seruitutibus prædiorum vrbanoꝝ.	8.2.	Tom. VI.	705
De Seruo corrupto.	11.3.	Tom. VII.	184
Si à parente quis manumissus sit.	37.12.	Tom. V.	347
Si ager vectigalis id est emphyteuticarius petatur.	6.3.	Tom. II.	230
Si certum petetur, & de conditione.	12.1.	Tom. III.	219
Si cui plus quàm per legem Falcidiam licuerit legatum esse dicetur.	35.3.	Tom. V.	442
Si ex noxali causa agatur, quemadmodum caueatur.	2.9.	Tom. I.	364
Si familia furtum fecisse dicetur.	47.6.	Tom. VII.	384
Si ingenuus esse dicetur.	40.14.	Tom. VI.	479
Si is qui testamento liber esse iussus erit, post mortem domini ante aditam hereditatem subripuisse aut corrupisse quid dicatur.	47.4.	Tom. VII.	373
Si menfor falsum modum dixerit.	11.6.	Tom. VII.	235
Si mulier ventris nomine in possessione calumniæ causa esse dicetur.	25.6.	Tom. IV.	756
Si pars hereditatis petatur.	5.4.	Tom. V.	650
Si pendente appellatione mors interuenerit.	49.13.	Tom. I.	454
Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur.	9.1.	Tom. VII.	34
Si quid in fraudem patroni factum sit.	38.5.	Tom. VI.	600
Si quis aliquem testari prohibuerit, vel coegerit.	29.6.	Tom. IV.	780
Si quis cautionibus in iudicio sistendi causa factis non obtemperauerit.	2.11.	Tom. I.	367
Si quis in ius vocatus non ierit, siue quis eum vocauerit quem ex edicto non debuerit.	2.5.	Tom. I.	342
Si quis ius dicenti non obtemperauerit.	2.3.	Tom. I.	327

INDEX TITVLORVM.

Si quis omiffa causa testamenti ab intestato, vel alio modo possideat hereditatem.	29. 4.	Tom. IV.	809
Si feruitus vindicetur vel ad alium pertinere negetur.	8. 5.	Tom. VI.	771
Si tabulæ testamenti nullæ exstabant, vnde liberi.	38. 6.	Tom. VI.	1
Si tutor vel curator magistratus creatus appellauerit.	49. 10.	Tom. I.	453
Si ventris nomine muliere in possessionem missa, eadem possessio dolo malo ad alium translata esse dicatur.	25. 5.	Tom. IV.	755
Si vsusfructus petatur vel ad alium pertinere negetur.	7. 6.	Tom. II.	284
De Solutionibus & liberationibus.	46. 3.	Tom. IV.	136
Solutio matrimonio dos quemadmodum petatur.	24. 3.	Tom. IV.	340
De Sponsalibus.	23. 1.	Tom. IV.	213. 216
De Statu hominum.	1. 5.	Tom. VI.	140
De Statuliberis.	40. 7.	Tom. VI.	390
Stellionatus.	47. 20.	Tom. VII.	533
De Stipulatione seruorum.	45. 3.	Tom. V.	750
De Successorio edicto.	38. 9.	Tom. VI.	66
De Suis & legitimis heredibus.	38. 16.	Tom. VI.	5
De Suppellectile legata.	33. 10.	Tom. V.	777
De Suspectis tutoribus.	26. 10.	Tom. IV.	836
T			
De Tabulis exhibendis.	43. 5.	Tom. IV. in Addendis.	
De Termino moto.	47. 21.	Tom. VII.	537
Testamenta quemadmodum aperiantur, inspiciantur, & describantur.	29. 3.	Tom. IV.	781
De Testamentaria tutela.	26. 2.	Tom. IV.	827
De Testamento militis.	29. 1.	Tom. IV.	815
De Testibus.	22. 5.	Tom. II.	511
De Tigno iuncto.	47. 3.	Tom. VII.	314
De Transactionibus.	2. 15.	Tom. I.	770
De Tributoria actione.	14. 4.	Tom. II.	352
De Tritico, vino, vel oleo legato.	33. 6.	Tom. V.	772
De Tutelæ & rationibus distrahendis & vtili curationis causa actione.	27. 3.	Tom. V.	62
De Tutelis.	26. 1.	Tom. IV.	826
De Tutoribus & curatoribus datis ab his qui ius dandi habent: & qui, & in quibus causis specialiter dari possunt.	26. 5.	Tom. IV.	829
V			
De Vacatione & excusatione munerum.	50. 5.	Tom. VI.	677
Vbi pupillus educari vel morari debet, & de alimentis ei præstandis.	27. 2.	Tom. V.	55
De Ventre in possessionem mittendo, & curatore eius.	37. 9.	Tom. V.	318
De Verborum obligationibus.	45. 1.	Tom. V. 747. & in Addendis.	
De Verborum significatione.	50. 16.	Tom. I.	39
De Veteranorum & militum successione.	38. 12.	Tom. VI.	4
De Via publica & itinere publico reficiendo.	43. 11.	Tom. VI.	777
De Via publica & si quid in ea factum esse dicatur.	43. 10.	Tom. VI.	777
Vi bonorum raptorum & de turba.	47. 8.	Tom. VII.	397
De Vi & de vi armata.	43. 16.	Tom. VII.	402
Vnde cognati.	38. 8.	Tom. VI.	62
Vnde legitimi.	38. 7.	Tom. VI.	61
Vnde vir & vxor.	38. 11.	Tom. VI.	134
De Vsu & habitatione.	7. 8.	Tom. II.	289
De Vsufructu adcrecendo.	7. 2.	Tom. II.	268
Vsufructuarius quemadmodum caueat.	7. 9.	Tom. II.	301

INDEX TITVLORVM.

De Vsfufru <u>ctu</u> earum rerum quæ vfu consumuntur vel minuuntur.	7. 5.	Tom. II.	281
De Vsfufru <u>ctu</u> & quemadmodum quis vtatur fruatur.	7. 1.	Tom. II.	244
De Vfuris & fru <u>ctibus</u> & cau <u>sis</u> & omnibus acce <u>ssionibus</u> , & mora.	22. 1.	Tom. III.	373
De Vfurpationibus & v <u>sfucapionibus</u> .	41. 3.	Tom. VI.	608
Vt ex legibus Senatusveconsultis possessio detur.	38. 14.	Tom. VI.	68
Vt in possessionem legatorum vel fideicommissorum seruandorum causa esse liceat.	36. 4.	Tom. V.	788
Vti possideris.	43. 17.	Tom. VI.	794
Vt legatorum seu fideicommissorum seruandorum causa caueatur.	36. 3.	Tom. V.	787
De Vtrubi.	43. 31.	Tom. VII.	412
De Vulgari & pupillari substitutione.	28. 6.	Tom. IV.	796

INDEX INSTITVTIONVM.

D E Adoptionibus.	Instit. I. 11.	Tom. IV.	761. 762
De Codicillis.	Instit. II. 25.	Tom. IV.	819
De Gradibus cognationum.	Instit. III. 6.	Tom. IV.	281
De Nuptiis.	Instit. I. 10.	Tom. IV.	255. 284
Quibus modis ius patriæ potestatis soluitur.	Instit. I. 12.	Tom. IV.	747
De Vsfucapionibus.	Instit. II. 6.	Tom. II.	394

INDEX TITVLORVM CODICIS ORDINE ALPHABETICO DIGESTVS.

*Prior numerus librum : posterior titulum indicat:
& è regione Tomus Basilicon eis respondet.*

A	BASILICON.
D E Abigeis.	9. 37. Tom. VII. 516
De Abolitionibus.	9. 42. Tom. VII. 925
De Acceprilationibus	8. 44. Tom. IV. 180
De Accusationibus & inscriptionibus.	9. 2. Tom. VII. 545
De Actionibus empti & venditi.	4. 49. Tom. II. 393
Ad legem Corneliam de falsis.	9. 22. Tom. I. 188. & Tom. VII. 716
Ad legem Corneliam de sicariis.	9. 16. Tom. VII. 688
Ad legem Falcidiam.	6. 50. Tom. V. 400
Ad legem Fauiam de plagiaris.	9. 20. Tom. VII. 784
Ad legem Iuliam de adulteriis & stupro.	9. 9. Tom. VII. 628
Ad legem Iuliam de ambitu.	9. 26. Tom. VII. 764
Ad legem Iuliam de vi publica vel priuata.	9. 12. Tom. VII. 439
Ad legem Iuliam maiestatis.	9. 8. Tom. VII. 599
Ad legem Iuliam repetundarum.	9. 27. Tom. VII. 764
De Administratione tutorum, vel curatorum, & pecunia pupillari sceneranda, vel deponenda.	5. 37. Tom. V. 129
De Adoptionibus.	8. 48. Tom. IV. 761
De Adquirenda & retinenda possessione.	7. 32. Tom. VI. 607
Ad Senatusconsultum Macedonianum.	4. 28. Tom. II. 363
Ad Senatusconsultum Orfitianum.	6. 56. Tom. VI. 20
Ad Senatusconsultum Terryllianum.	6. 55. Tom. VI. 18
Ad Senatusconsultum Trebellianum.	6. 49. Tom. V. 452
Ad Senatusconsultum Turpillianum.	9. 45. Tom. VII. 923
Ad Senatusconsultum Velleianum.	4. 29. Tom. IV. 198
De Assertionem tollenda.	7. 17. Tom. VI. 561
De Adfessoribus, & domesticis, & cancellariis iudicū.	I. 51. Tom. I. 182. 185. 193. 224
De Aduocatis diuersorum iudiciorum.	2. 7. Tom. I. 400
De Aduocatis fisci.	2. 9. Tom. I. 406
De Ædificiis priuatis.	8. 10. Tom. VI. 783. 789
De Ædilitiis actionibus.	4. 58. Tom. II. 401. 660
De Agriculis, censitis & colonis.	II. 47. Tom. I. 195. & Tom. VI. 693
De Agriculis & mancipiis dominicis, vel fiscalibus rei-publicæ, vel priuata.	II. 67. Tom. VI. 696
De Aleatoribus, & alearum lusu.	3. 43. Tom. VII. 232
De Alendis liberis, ac parentibus.	5. 25. Tom. IV. 753
De Alienatione iudicij mutandi causa facta.	2. 55. Tom. I. 718
De Alimentis pupillo præstandis.	5. 50. Tom. V. 58
De Alluuiationibus, & paludibus, & pascuis ad alium statum translatis.	7. 41. Tom. VI. 628

INDEX TITVLORVM.

De Annali exceptione Italici contractus tollenda, & de diuersis temporibus & exceptionibus & præscriptionibus & interruptionibus earum.	7. 40.	Tom. I. 342. & Tom. VI. 627	
De Annonis & tributis.	10. 16.	Tom. VI.	718
An seruus pro suo facto post manumissionem teneatur.	4. 14.	Tom. III.	542
De APOCHIS publicis, & descriptionibus curialibus & de distributionibus ciuilibus.	10. 22.	Tom. VI.	723
De Apostatis.	1. 7.	Tom. VII.	889
De Apparitoribus magistrorum militum & priuilegiis eorum.	12. 55.	Tom. VI.	738
De Appellationibus & consultationibus.	7. 62.	Tom. I.	202. 462
De Aquæductu.	11. 42.	Tom. VI.	794
Arbitrium tutelæ.	5. 51.	Tom. V.	70
B			
De Bonis auctoritate iudicis possidendis, seu venundandis, & de separationibus bonorum.	7. 72.	Tom. I.	548
De Bonis eorum qui mortem sibi conscuerunt.	9. 50.	Tom. VII.	880
De Bonis libertorum & iure patronatus.	6. 4.	Tom. VI.	586
De Bonis maternis, & materni generis.	6. 60.	Tom. VI.	104
De Bonis proscriptorum, seu damnatorum.	9. 49.	Tom. VII.	872
De Bonis quæ liberis in potestate constitutis, ex matrimonio, vel aliàs adquiruntur, & eorum administratione.	6. 61.	Tom. VI.	107
De Bonis vacantibus & de incorporatione.	10. 10.	Tom. I. 187. & T. VI. 711. 712	
De Bonorum possessione secundum tabulas.	6. 11.	Tom. V.	350
C			
De Caducis tollendis.	6. 51.	Tom. V.	792
De Calumniatoribus.	9. 46.	Tom. VII.	10
De Canone frumentario vrbs Romæ.	11. 22.	Tom. VI.	690
De Capiendis & distrahendis pignoribus tributorum causa.	10. 21.	Tom. VI.	723
De Carboniano edicto.	6. 17.	Tom. V.	338
De Castrensi omnium palatinorum peculio.	12. 31.	Tom. VI.	755
De Castrensi peculio militum, & præfectianorum.	12. 37.	Tom. VI.	755
De Censibus & censitoribus, & peræquatoribus, & inspectoribus.	11. 57.	Tom. VI.	707
De Codicillis.	6. 36.	Tom. IV.	820
De Cohortalibus principibus, corniculariis, ac primipilaribus.	12. 58.	Tom. VI.	738
De Collationibus.	6. 20.	Tom. V.	508
De Collusione detegenda.	7. 20.	Tom. VI.	572
De Commerciis & Mercatoribus.	4. 63.	Tom. VI.	701
Comminationes, epistolas, programmata, subscriptiones, auctoritatem rei iudicatæ non habere.	7. 57.	Tom. I.	521
De Commodato.	4. 23.	Tom. II.	78
Communia de legatis & fideicommissis, & de in remmissione tollenda.	6. 43.	Tom. V.	790
Communia de manumissionibus.	7. 15.	Tom. VI.	533
Communia de successionibus.	6. 59.	Tom. VI.	23
Communia de vsucapionibus.	7. 30.	Tom. VI.	614
Communi diuidundo.	3. 37.	Tom. II.	53
De Communium rerum alienatione.	4. 52.	Tom. II.	394
De Communi seruo manumisso.	7. 7.	Tom. VI.	510
Communia vtriusque iudicij: tam familiæ erciscunda, quàm communi diuidundo.	3. 38.	Tom. II.	63
De Compensationibus.	4. 31.	Tom. III.	579
			De

INDEX TITVLORVM.

De Conditione ex lege, & sine causa, vel iniusta causa.			
4. 9.	Tom. III.	528	
De Conditione furtiua.	4. 8.	Tom. VII.	247
De Conditione indebiti.	4. 5.	Tom. III.	501
De Conditione ob causam datorum.	4. 6.	Tom. III.	502
De Conditione ob turpem causam.	4. 7.	Tom. III.	522
De Conditionibus insertis, tam in legatis, quam in fidei-			
commisissis & libertatibus.	6. 46.	Tom. V.	791
De Confessis.	7. 59.	Tom. I.	524
De Constituta pecunia.	4. 18.	Tom. IV.	124
De Contrahenda emptione & venditione.	4. 38.	Tom. II.	383. 657
De Contrahenda & Committenda stipulatione.	8. 38.	Tom. V.	750
De Contrario iudicio tutelæ.	5. 58.	Tom. I. 195. & Tom. V. 190	
De Conueniendis fisci debitoribus.	10. 2.	Tom. VI.	706
Creditorem euictionem pignoris non debere.	8. 49.	Tom. IV.	82
De Crimine expilatæ hereditatis.	9. 32.	Tom. VII.	528
De Crimine peculatus.	9. 28.	Tom. VII.	772
De Crimine sacrilegij.	9. 29.	Tom. VII.	Ibid.
De Crimine stellionatus.	9. 34.	Tom. VII.	534
De Curatore furiosi, vel prodigi.	5. 70.	Tom. V.	164
De Cursu publico, & angariis, & parangariis.	12. 51.	T. I. 159. & T. VI. 737.	762
De Custodia reorum.	9. 4.	Tom. VII.	587

D

Debitorem venditione pignoris impedire non posse.	8. 29.	Tom. IV.	78
De Delatoribus.	10. II.	Tom. VI.	712
Depositi vel contra.	4. 34.	Tom. II.	101
De Dignitatibus.	12. I.	Tom. I. 181. 182. 183. 186. 187	
De Dilationibus.	3. II.	Tom. I.	375
De Discussoribus.	10. 30.	Tom. VI.	728
De Distractione pignorum.	8. 28.	Tom. IV.	75
De Diuersis prædiis vrbaniis & rusticis, templorum & ci-			
uitatum, & omni redditu ciuili.	II. 69.	Tom. VI.	696
De Diuersis rescriptis, & pragmaticis sanctionibus.	I. 23.	Tom. I.	103
De Diuidenda tutela & pro qua parte quisque tutor con-			
ueniatur.	5. 52.	Tom. V.	181
De Dolo malo.	2. 21.	Tom. I.	609
De Donationibus.	8. 54.	Tom. VI.	181
De Donationibus ante nuptias, vel propter nuptias &			
sponsalitiis.	5. 3.	Tom. IV.	229
De Donationibus causa mortis.	8. 57.	Tom. VI.	243
De Donationibus inter virum & vxorem, &c.	5. 16.	Tom. IV.	741
De Donationibus quæ sub modo, vel conditione, vel ex			
certo tempore conficiuntur.	8. 55.	Tom. VI.	190
De Dote cauta, non numerata.	5. 15.	Tom. IV.	698. 732
De Dotis promissione, & nuda pollicitatione.	5. 11.	Tom. IV.	531
De Duobus reis stipulandi & promittendi.	8. 40.	Tom. IV.	125

E

De Edendo.	2. I.	Tom. I. 386. & Tom. III. 229	
De Edicto diui Hadriani tollendo : & quemadmodum			
scriptus heres in possessionem mittatur.	6. 33.	Tom. IV.	814
De Emancipationibus.	8. 49.	Tom. IV. in Addendis.	
De Emendatione propinquorum.	9. 15.	Tom. VII.	918
De Emendatione ser.	9. 14.	Tom. VII.	Ibid.
De Eo, qui pro tutore negotia gessit.	5. 45.	Tom. V.	96
De Episcopali audientia, & diuersis capitulis, quæ ad ius		Tom. I. Tit. I. 15. & II. 6. 194.	
curamque & reuerentiam pertinent pontificum.	I. 4.	286. & Tom. II. 494. & Tom. IV.	216

Basil. Tom. I.

é

INDEX TITVLORVM.

De Episcopis & Clericis, & Orphanotrophis, Xenodochis, &c.	1. 3.	Tom. I. II. 12. & II 5.	142.
		& Tom. VII.	889
De Erogatione militaris annonæ.	12. 38.	Tom. VI.	757
De Errore aduocatorum, vel libellos, seu preces concipientium.	2. 10.	Tom. I.	406
De Errore calculi.	2. 5.	Tom. I.	803
Etiã ob chirographariam pecuniam pignus teneri.	8. 27.	Tom. IV.	90
Etiã per procuratorem causam in integrum restitutionis agi posse.	2. 49.	Tom. I.	685
De Euictionibus.	8. 45.	Tom. II.	408, 661
De Eunuchis.	4. 42.	Tom. II.	377
De Exactoribus tributorum.	10. 19.	Tom. VI.	721
De Excusationibus munerum.	10. 47.	Tom. VI.	680
De Excusationibus tutorum & curatorum, & de temporibus earum.	5. 62.	Tom. V.	19
De Excusatione veteranorum.	5. 65.	Tom. V.	24
Ex delictis defunctorum in quantum heredes conueniantur.	4. 17.	Tom. III.	569
De Executoribus & exactoribus.	12. 61.	Tom. VI.	738
De Executione rei iudicatæ.	7. 53.	Tom. I. 516. & Tom. VI.	642
De Exhibendis & transmittendis reis.	9. 3.	Tom. VII.	586
De Expensis ludorum publicorum.	11. 41.	Tom. VI.	692
Ex quibus causis infamia irrogatur.	2. 12.	Tom. II.	634
F			
De Fabricensibus.	11. 9.	Tom. VI.	759
De Falsa causa adiecta legato, vel fideicomm.	6. 44.	Tom. V.	781
De Falsa moneta.	9. 24.	Tom. VII.	920
Familiæ erciscundæ.	3. 36.	Tom. V.	688
De Famosis libellis.	9. 36.	Tom. VII.	924
De Feriis.	3. 12.	Tom. I.	377
De Fide & iure hastæ fiscalis, & de adiect.	10. 3.	Tom. VI.	710
De Fideicommissariis libertatibus.	7. 4.	Tom. VI.	499
De Fideicommissis.	6. 42.	Tom. V.	756
De Fide instrumentorum, & amissione eorum, & de apochis & antapochis faciendis: & his quæ sine scriptura fieri possunt.	4. 21.	Tom. III.	12
De Fideiussoribus & mandatoribus.	8. 41.	Tom. IV.	112
De Fideiussoribus minorum.	2. 24.	Tom. I.	641
De Fideiussoribus tutorum, vel curatorum.	5. 57.	Tom. V.	105
De Filiofam. minore.	2. 23.	Tom. I.	640
De Filiis officialium militarium qui in bello moriuntur.	12. 48.	Tom. VI.	758
Finium regundorum.	3. 39.	Tom. VI. 779. & T. VII.	538
De Formulis & impetrationibus actionum sublati.	2. 58.	Tom. I.	355
De Fructibus, & litium expensis.	7. 51.	Tom. I.	513
De Frumento vrbis Constantinopolitanæ.	11. 23.	Tom. VI.	690
De Fundo dotali.	5. 23.	Tom. IV.	717
De Fundis limitrophis, & terris, &c.	11. 59.	Tom. VI.	695
De Fundis patrimon. & saltuensibus, &c.	11. 61.	Tom. VI.	708
De Fundis rei priuatæ, & saltibus diuinæ domus.	11. 65.	Tom. VI.	736
De Furtis & seruo corrupto.	6. 2.	Tom. VII.	189
H			
De Hæreticis & Manichæis, & Samaritis.	1. 5.	Tom. I. Tit. I. 15. 143. &	
		Tom. II.	524
De Hereditariis actionibus.	4. 16.	Tom. III.	568

INDEX TITVLORVM.

De Heredibus instituendis, & quæ personæ heredes institui non possunt.	6. 24.	Tom. IV.	795
De Heredibus tutorum, vel curatorum.	5. 54.	Tom. V.	104
De Hereditatibus Decurionum.	6. 61.	Tom. VI.	524
De Hereditate vel actione vendita.	4. 39.	Tom. II.	383
De His quæ vi metusque causa gesta sunt.	2. 20.	Tom. I.	592
De His qui accusare non possunt.	9. 1.	Tom. VII.	565
De His qui ad ecclesias confugiunt, vel ibi exclamant: & ne quis ab ecclesia extrahatur.	1. 12.	Tom. I.	24. 160
De His qui à non domino manumissi sunt.	7. 10.	Tom. VI.	525
De His qui ante apertas tabulas hereditatem transmittunt.	6. 51.	Tom. IV.	811
De His qui ex publicis rationibus mutuam pecuniam acceperunt.	10. 6.	Tom. VI.	711
De His qui in ecclesiis manumittuntur.	1. 13.	Tom. VI.	510
De His qui in priorum creditorum locum succedunt.	8. 19.	Tom. IV.	56
De His qui latrones, vel aliis criminibus reos occultaerint.	9. 39.	Tom. VII.	521
De His qui potentiorum nomine titulos prædiis affigunt, vel eorum nomina in litem prætendunt.	2. 15.	Tom. I.	337
De His qui propter metum iudicis non appellauerunt.	7. 67.	Tom. I.	479
De His qui sibi adscribunt in testamento.	9. 23.	Tom. VII.	720
De His qui veniam ætatis impetrauerunt.	2. 45.	Tom. I. 678. & Tom. IV.	225
I			
De Impuberum & aliis substitutionibus.	6. 26.	Tom. IV.	804
De Incestis & inutilibus nuptiis.	5. 5.	Tom. IV.	293
De Incolis: & ubi quis domicilium habere videtur, & de his qui studiorum causa in alia ciuitate degunt.	10. 39.	Tom. I. 182. & Tom. VI.	634. & 675.
De Infantibus expositis liberis & seruis: & de his qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.	8. 52.	Tom. IV.	764.
De Ingenuis manumissis.	7. 14.	Tom. VI.	480
De Ingratis liberis.	8. 50.	Tom. IV.	747
De In integrum restitutione minorum 25. annis.	2. 22.	Tom. I.	634
In integrum restitutione postulata, ne quid noui fiat.	2. 50.	Tom. I.	685
De Iniuriis.	9. 35.	Tom. VII.	477
De In ius vocando.	2. 2.	Tom. I.	333
De In litem iurando.	5. 53.	Tom. V.	183
De Inofficiosis donationibus.	3. 29.	Tom. V.	478
De Inofficiosis dotibus.	3. 30.	Tom. V.	481
De Inofficioso testamento.	3. 28.	Tom. V.	208
In quibus casibus tutorem, vel curatorem habenti, tutor vel curator dari potest.	5. 36.	Tom. V.	17. 18
In quibus causis cessat longi temporis præscriptio.	7. 34.	Tom. VI.	617
In quibus causis in integrum restitutio necessaria non est.	2. 41.	Tom. I.	668
In quibus causis militantes fori præscriptione uti non possunt.	3. 25.	Tom. I.	314
In quibus causis pignus tacite contrahitur.	8. 15.	Tom. IV.	46
De Institoria & exercitoria actione.	4. 25.	Tom. II. 349. & T. VI.	645
De Interdictis.	8. 1.	Tom. IV.	804
De Interdicto matrimonio inter pupillam & tutorem, seu curatorem filiosque eorum.	5. 6.	Tom. IV.	250. 291. 294
De Inutilibus stipulationibus.	8. 39.	Tom. V.	751
De Iudæis & cœlicolis.	1. 9.	Tom. VII.	900

Basil. Tom. I.

ē ij

INDEX TITVLORVM.

De Iudiciis.	3. 1.	Tom. I.	183. 317
De Iure deliberandi, & de adeunda, vel acquirenda hereditate.	6. 30.	Tom. IV. 811. & in Addendis.	
De Iure domini impetrando.	8. 34.	Tom. IV.	80
De Iure dotium.	5. 12.	Tom. IV.	532. 732
De Iure emphyteutico.	4. 66.	Tom. I. 169. & Tom. II.	491
De Iure fisci.	10. 1.	Tom. VI.	706
De Iureiurando propter calumniam dando.	2. 59.	Tom. I.	355
De Iurisdictione omnium iudicum, & de foro competentis.	3. 13.	Tom. I.	277
De Iuris & facti ignorantia.	1. 18.	Tom. I. Tit. IV.	97

L

De Latina libertate tollenda, & per certos modos in civitatem Romanam transfusa.	7. 6.	Tom. IV. 704. & Tom. VI.	510
De Legatis.	6. 37.	Tom. V. 768. 791. & in Addendis.	
De Lege Aquilia.	3. 35.	Tom. VII.	65
De Legibus & constitutionibus principum & edictis.	1. 14.	Tom. I.	106
De Legitimis heredibus.	6. 58.	Tom. VI.	22
De Legitima tutela.	5. 30.	Tom. IV.	829
De Liberali causa.	7. 16.	Tom. VI.	539
De Liberis præteritis, vel exheredatis.	6. 28.	Tom. IV.	783
De Libertis & eorum Liberis.	6. 7.	Tom. VI.	597
De Litigiosis.	8. 37.	Tom. IV.	208
De Locato & conducto.	4. 65.	Tom. II.	439
De Longi temporis præscriptione, quæ pro libertate, & non aduersus libertatem opponitur.	7. 22.	Tom. VI.	574
De Luitione pignoris.	8. 31.	Tom. IV.	79
De Lucris aduocatorum, & concussionibus officiorum siue apparitorum.	12. 62.	Tom. VI.	743

M

De Magistratibus conueniendis.	5. 75.	Tom. V.	113
De Maleficis & mathematicis, & cæteris similibus.	9. 18.	Tom. VII.	689
De Mandatis principum.	1. 15.	Tom. I.	108
Mandati vel contra.	4. 35.	Tom. II.	165
De Mendicantibus validis.	12. 25.	Tom. VI.	691
De Metallariis, & metallis, & procuratoribus metallorum.	11. 6.	Tom. VI.	734
De Metatis & epidemeticis.	12. 41.	Tom. VI.	759
De Modo multarum quæ à iudicibus infliguntur.	1. 54.	Tom. V.	751
De Monopoliis, & conuentu negotiatorum illicito, vel artificum ergo laborum, necnon balnearum prohibitis, & pactionibus illicitis.	4. 59.	Tom. II.	413. 414
De Mulieribus quæ se propriis seruis iunxerunt.	9. 11.	Tom. VII.	634
De Muneribus & honoribus non continuandis inter patrem & filium, & de interuallis.	10. 40.	Tom. VI.	676. 681
De Murilegulis & gynæciariis, & procuratoribus gynæcij: & de monetariis, & bastagiariis.	11. 7.	Tom. VI.	687
De Mutatione nominis.	9. 25.	Tom. VII.	920

N

De Naufragiis.	11. 5.	Tom. VI.	671
De Nauiculariis, seu naucleris publicas species transportantibus, & de tollenda lustralis auri collatione.	11. 1.	Tom. VI.	671. 734
De Nautico fœnore.	4. 31.	Tom. VI.	650

INDEX TITVLORVM

De Necessariis seruis heredibus instituendis, vel substituen- tuendis.	6. 27.	Tom. IV.	804
Ne Christianum mancipium hereticus, vel Iudæus, vel Paganus habeat, vel possideat, vel circumcidat.	1. 10.	Tom. I. 24. & Tom. VII.	901
Ne de statu defunctorum post quinquennium quaratur.	7. 21.	Tom. VI.	490
Ne fideiussores, vel mandatores dotium dentur.	5. 20.	Tom. IV.	415
Ne filius pro patre, vel pater pro filio emancipato, vel li- bertus pro patrono, vel seruus pro domino conuenia- tur.	4. 13.	Tom. III.	539
Ne fiscus rem quam vendidit, euincat.	10. 5.	Tom. VI.	711
Ne fiscus, vel Respublica procuracionem alicui patrocini- causa in lite præster.	2. 18.	Tom. I.	340
De Negotiis gestis.	2. 19.	Tom. II.	326
Ne liceat in vna eademque casua tertio prouocare, vel post duas sententias iudicum, quas definitio præfecto- rum roborauerit, eas retractare.	7. 70.	Tom. I.	481
Ne liceat potentioribus patrociniū litigantibus præsta- re, vel actiones in se transferre.	2. 14.	Tom. I.	336
Nemini licere signum saluatoris Christi humi, vel in si- lice, vel in marmore, aut sculpere, aut pingere.	1. 8.	Tom. I. Tit. I.	12
Ne pro dote mulieris, bona quondam mariti addicantur, id est, in solidum dentur.	5. 22.	Tom. IV.	430
Ne quis in sua causa iudicet, vel ius sibi dicat.	3. 5.	Tom. I.	274
Ne sanctum baptisma iteretur.	1. 6.	Tom. I. Tit. I. 21. & II. 7. & Tom. VII.	889
Ne sine iussu principis certis iudicibus liceat confiscare.	9. 48.	Tom. VII.	926
Ne tutor, vel curator vectigalia conducat.	5. 41.	Tom. V.	180
Ne vxor pro marito, vel maritus pro vxore, vel mater pro filio conueniatur.	4. 10.	Tom. III.	538
De Nili aggeribus non rumpendis.	9. 38.	Tom. VII.	516
Non licere habitatoribus metrocomiæ loca sua ad extra- neum transferre.	11. 55.	Tom. VI.	694
De Non numerata pecunia.	4. 30.	Tom. III.	327
De Nouationibus, & delegationibus.	8. 42.	Tom. IV.	135
De Noui operis nuntiatione.	8. 11.	Tom. VI.	782
De Noxalibus actionibus.	3. 41.	Tom. VII.	141
De Nuptiis.	5. 4.	Tom. IV. 247. 289. 290. 292	

O

De Obligationibus & actionibus.	4. 10.	Tom. III. 529. & T. VI. 641	
De Obsequiis patrono præstandis.	6. 6.	Tom. VI.	597
De Officio diuersorum iudicum.	1. 48.	Tom. I.	189
De Officio magistri officiorum.	1. 31.	Tom. I.	184
De Officio præfecti prætoriorum Orientis & Illyrici.	1. 26.	Tom. I.	204
De Officio prætorum.	1. 40.	Tom. I.	211
De Officio proconsulis & legati.	1. 35.	Tom. I.	191
De Officio rectoris prouinciæ.	1. 40.	Tom. I.	187. 188
De Omni agro deserto, & quando steriles fertilibus impo- nuntur.	11. 58.	Tom. VI.	703
De Operis libertorum.	6. 3.	Tom. VI.	597
De Operibus publicis.	8. 12.	Tom. VI.	788
De Ordine cognitionum.	7. 19.	Tom. VI.	565
De Ordine iudiciorum.	3. 8.	Tom. I.	275

P

De Pactis.	2. 3.	Tom. I.	738
Basil. Tom. I.			ē iij

INDEX TITVLORVM.

De Pactis conuentis, tam super dote, quam super donatione ante nuptias, & paraphernis.	5. 14. Tom. IV.	695
De Pactis pignorum, & de lege commissoria in pignorbust rescindenda.	8. 35. Tom. IV.	82
De Paganis & sacrificiis & templis.	1. 11. Tom. I. Tit. I.	12
De Partu pignoris, & omni causa.	8. 25. Tom. IV.	75
De Pascuis publicis, vel priuatis.	11. 60. Tom. VI.	695
De Patria potestate.	8. 47. Tom. IV. in Addendis.	
De Patribus qui filios suos distraxerunt.	4. 43. Tom. II.	376
De Peculio eius qui libertatem meruit.	7. 23. Tom. VI.	574
De Pedaneis iudicibus.	3. 3. Tom. I.	273
De Periculo & commodo rei venditæ.	4. 48. Tom. II.	386
De Periculo nominatorum.	11. 33. Tom. VI.	675
De Periculo tutorum & curatorum.	5. 38. Tom. IV.	835
De Petitione hereditatis.	3. 31. Tom. V.	563
De Pigneratitia actione.	4. 24. Tom. IV.	14
De Pignoribus & hypothecis.	8. 14. Tom. IV.	43
De Plus petitionibus.	11. 15. Tom. I.	325
Plus valere quod agitur, quàm quod simulatè concipitur.	4. 22. Tom. III.	22
De Pœnis.	9. 47. Tom. VII.	839
Pœnis fiscalibus creditores præferri.	10. 7. Tom. VI.	712
De Pœna iudicis qui malè iudicauit, vel eius qui iudicem, vel aduersarium corrumpere curauit.	7. 49. Tom. I.	186
De Ponderatoribus, & auri illatione.	10. 71. Tom. VI.	710
De Postliminio reuersis, & redemptis ab hostibus.	8. 51. Tom. IV.	768
De Posthumis heredibus instituendis, vel exheredandis, vel præteritis.	6. 29. Tom. IV.	783
De Postulando.	2. 6. Tom. I.	398
De Prædiis & aliis rebus minorum sine decreto non alienandis, &c.	5. 71. Tom. V.	138
De Præscriptione longi temporis, decem, vel viginti annorum.	7. 33. Tom. VI.	615
De Præscriptione triginta, vel quadraginta annorum.	7. 39. Tom. VI.	619
De Prætorio pignore: & vt in actionibus debitorum missio prætorij pignoris procedat.	8. 22. Tom. IV.	73
De Precario, & saluiano interdicto.	8. 9. Tom. IV.	42
De Precibus Imperatori offerendis, & de quibus rebus supplicare liceat, vel non.	1. 19. Tom. I. Tit. V.	101
De Primipilo.	12. 63. Tom. IV. 46. & T. VI.	743
De Priuatis carceribus inhibendis.	9. 5. Tom. VII.	907
De Priuilegiis domus Augustæ, vel rei priuatæ: & quarum collationum excusationem habent.	11. 74. Tom. VI.	736
De Priuilegio dotis.	7. 74. Tom. I.	565
De Priuilegio fisci.	7. 73. Tom. I.	563
De Priuilegiis vrbs Constantinopolitanæ.	11. 20. Tom. VI.	689
De Probationibus.	4. 19. Tom. III.	7
De Procuratoribus.	2. 13. Tom. I.	427
De Prohibita sequestratione pecuniæ.	4. 4. Tom. III.	500
Pro quibus causis serui præmio libertatem accipiunt.	7. 13. Tom. VI.	532
Pro socio.	4. 37. Tom. II.	25
Publicæ lætitia, vel consulum nuntiatores, vel insinuatores constitutionum, & aliarum sacrarum, vel iudicialium litterarum, ex descriptione, vel ab inuitis nequid accipiant immodicum.	12. 64. Tom. VI.	743
De Quadriennij præscriptione.	7. 37. Tom. VI.	618

INDEX TITVLORVM.

Quæ res exportari non debeant.	4. 41.	Tom. II.	376. 657.
Quæ res pignori obligari possunt, vel non, & qualiter pignus contrahatur.	8. 7.	Tom. IV.	65
Quæ res venire non possunt, & qui vendere, vel emere vetantur.	4. 40.	Tom. II.	375. 657
Quæ sit longa consuetudo.	8. 53.	Tom. I. Tit. I.	32
De Quæstionibus.	9. 41.	Tom. VII.	805
Quando ciuilis actio criminali præiudicet, & an vtraque ab eodem exerceri possit.	9. 31.	Tom. VII.	922
Quando decreto opus non est.	5. 72.	Tom. V.	142
Quando dies legati, vel fideicommissi cedit.	6. 52.	Tom. V.	785
Quando ex facto tutoris, vel curatoris minores agere, vel conueniri possunt.	5. 39.	Tom. IV. in Addendis.	
Quando fiscus, vel priuatus debitoris sui debitores exigere possit, vel debeat.	4. 15.	Tom. III.	562
Quando libellus principi datus, litis contestationem faciat.	1. 20.	Tom. I.	102
Quando liceat ab emptione discedere.	4. 45.	Tom. II.	384
Quando mulier officio tutelæ fungi potest.	5. 35.	Tom. V.	17
Quando non petentiû partes perentibus accrescant.	6. 10.	Tom. V.	350
Quando prouocare non est necesse.	7. 64.	Tom. I.	188. 475
Quando tutores vel curatores esse desinant.	5. 60.	Tom. IV. 18. & Tom.	
Quemadmodum ciuilia munera indicuntur.	10. 42.	Tom. VI.	670
Quemadmodum testamenta aperiantur, inspiciantur, & describantur.	6. 32.	Tom. IV.	782
Qui admitti ad bonorum possessionem possunt, & intra quod tempus.	6. 9.	Tom. V.	287
Qui ætate.	5. 68.	Tom. V.	25
Qui bonis cedere possunt.	7. 71.	Tom. I.	525
Quibus ex causis maiores in integrum restituantur.	2. 54.	Tom. I.	711
Quibus muneribus excusentur ij qui post impletam militiam, vel aduocationem per prouincias suis commodis vacantes commorantur, & de priuilegiis eorum, & de conductoribus vectigalium fisci.	10. 55.	Tom. I. 159. & Tom. VI. 681	
De Quibus muneribus, vel præstationibus nemini liceat se excusare.	10. 48.	Tom. VI.	681
Quibus non obiicitur longi temporis præscriptio.	7. 35.	Tom. VI.	617
Quibus res iudicata non nocet.	7. 56.	Tom. I.	520
Qui dare tutores, vel curatores possunt, & qui dari possunt.	5. 34.	Tom. IV.	830
Qui & aduersus quos in integrum restitui non possunt.	2. 42.	Tom. I.	671
Qui legitimam personam standi in iudiciis habeant, vel non.	3. 6.	Tom. I.	392
Qui manumittere non possunt, & ne in fraudem creditorum manumittatur.	7. 11.	Tom. VI.	446
Qui militare possunt, vel non possunt, & de seruis ad militiam, vel dignitatem aspirantibus, & vt nemo duplici militia, vel dignitate & militia simul vtatur.	12. 34.	Tom. VI.	751
Qui morbo.	5. 97.	Tom. V.	25
Qui non possunt ad libertatem peruenire.	7. 12.	Tom. VI.	529
Qui numero liberorum se excusant.	5. 66.	Tom. V.	24
Qui numero tutelarum.	5. 69.	Tom. V.	25
Qui potiores in pignore habeantur.	8. 18.	Tom. IV.	66
Qui pro sua iurisdictione iudices dare, dariue possunt.	3. 4.	Tom. I.	274
Qui testamenta facere possunt, vel non.	6. 22.	Tom. IV.	777

INDEX TITVLORVM.

Quod cum eo, qui in aliena potestate est, negotium ge- stitum esse dicatur: vel de peculio siue quod iussu, aut de in rem verso.	4. 26.	Tom. II.	358
Quomodo & quando iudex sententiam proferre debeat præsentibus partibus, vel vna parte absente.	7. 43.	Tom. I.	455
Quorum appellationes non recipiuntur.	7. 65.	Tom. I.	477
Quorum legatorum.	8. 3.	Tom. V.	447
R			
De Raptu virginum, seu viduarum, necnon sanctimonia- lium.	8. 13.	Tom. IV. 288. & T. VII.	911
De Rebus alienis non alienandis: & de prohibita rerum alienatione, vel hypotheca.	4. 51.	Tom. II.	394
De Rebus creditis, & iureiurando.	4. 1.	Tom. III.	130
De Receptis arbitris.	2. 56.	Tom. I.	259
De Re iudicata.	7. 52.	Tom. I.	188
De Rei vindicatione.	3. 32.	Tom. II.	213
De Rei vxoriæ actione in ex stipulatu actionem transfusa, & de natura dotibus præstita.	5. 13.	Tom. IV.	732
De Religiosis, & sumptibus funerum.	3. 44.	Tom. VI.	803
De Re militari.	12. 36.	Tom. VI.	756
De Remissione pignoris.	8. 26.	Tom. IV.	51
De Repudianda bonorum possessione.	6. 19.	Tom. V.	353
De Repudiis, & iudicio de moribus sublato.	5. 17.	Tom. IV.	330
De Reputationibus quæ fiunt in iudicio in integrum resti- tutionis.	2. 48.	Tom. I.	684
De Requirendis reis.	9. 40.	Tom. VII.	793
Rerum amotarum.	5. 21.	Tom. IV.	429
De Rerum permutatione, & præscriptis verbis.	4. 64.	Tom. II.	497
De Rescindenda venditione.	4. 44.	Tom. II.	381. 384. 402
(Res) inter alios acta, vel iudicata, aliis non nocere.	7. 60.	Tom. I.	513
De Restitutionibus militum, & eorum qui reipublicæ causa absunt.	2. 51.	Tom. I.	680
De Reuocandis donationibus.	8. 56.	Tom. VI.	228
De Reuocandis his quæ in fraudem creditorum alienata sunt.	7. 75.	Tom. I.	562
S			
De Sacrofanctis ecclesiis, de rebus & priuilegiis earû.	1. 2.	Tom. I.	158
De Satisfacendo.	2. 57.	Tom. I.	354
De Seditiosis, & de his qui plebem contra rempublicam audent colligere.	9. 30.	Tom. VII.	721
De Senatusconsulto Claudiano tollendo.	7. 24.	Tom. VI.	576
De Sententiis & interlocutionibus omnium iudiciû.	7. 45.	Tom. I.	457
De Sententiis ex periculo recitandis.	7. 44.	Tom. I.	456
De Sententiam passis & restitutis.	9. 51.	Tom. VII.	927
De Sententiis præfectorum prætorio.	7. 42.	Tom. I.	202. 454
De Sententiis quæ pro eo quod interest proferuntur.	7. 47.	Tom. I.	460
De Sententia quæ sine certa quantitate profertur.	7. 46.	Tom. I.	459
De Sepulchro violato.	9. 19.	Tom. VII.	508
De Seruitutibus & aqua.	3. 34.	Tom. VI.	774
De Seruis fugitiuis & libertis, mancipiisque ciuitatum artificibus, & ad diuersa opera deputatis, & ad rem pri- uatam, vel dominicam pertinentibus.	6. 1.	Tom. VII.	222
De Seruo pignori dato manumisso.	7. 8.	Tom. VI.	522
Si aduersus creditorem.	2. 38.	Tom. I.	663
Si aduersus delictum.	2. 35.	Tom. I.	658
Si aduersus donationem.	2. 30.	Tom. I.	651
Si aduersus dotem.	2. 34.	Tom. I.	657

INDEX TITVLORVM.

* Si aduersus fiscum.	2. 37.	Tom. I.	660
Si aduersus libertatem.	2. 31.	Tom. I.	653
Si aduersus rem iudicatam restitutio postuletur.	2. 27.	Tom. I.	647
Si aduersus solutionem à tutore, vel à se factam.	2. 33.	Tom. I.	657
Si aduersus transactionem, vel diuisionem in integrum minor restitui velit.	2. 32.	Tom. I.	655
Si aduersus venditionem.	2. 28.	Tom. I.	649
Si aduersus venditionem pignorum.	2. 29.	Tom. I.	650
Si aduersus usucapionem.	2. 36.	Tom. I.	660
Si aliena res pignori data sit.	8. 16.	Tom. IV.	55
Si à non competente iudice iudicatus esse dicatur.	7. 48.	Tom. I.	461
Si antiquior creditor pignus vendiderit.	8. 20.	Tom. IV.	56
Si certum petatur.	4. 21.	Tom. III.	320
Si communis res pignori data sit.	8. 21.	Tom. IV.	55
Si contra ius, vel utilitatem publicam, vel mendacium fuerit aliquid postularum, vel impetratum.	1. 22.	Tom. I.	103
Si de momentanea possessione fuerit appellatum.	7. 69.	Tom. I.	480
Si dos constante matrimonio soluta fuerit.	5. 19.	Tom. IV.	415
Si ex falsis instrumentis, vel testimoniis iudicatum sit.	7. 58.	Tom. I.	522
Si in causa iudicati pignus captum sit.	8. 23.	Tom. IV.	73
Si in communi, eademque causa in integrum restitutio postuletur.	2. 26.	Tom. I.	646
Si liberalitatis imperialis socius sine herede decesserit.	10. 14.	Tom. VI.	717
Si maior factus alienationem factam sine decreto ratam habuerit.	5. 74.	Tom. I.	638
Si maior factus ratum habuerit.	2. 46.	Tom. I.	681
Si mancipium ita fuerit alienatum, vt manumittatur, vel contra.	4. 57.	Tom. II.	413
Si mater indemnitate promisit.	1. 46.	Tom. V.	115
Si minor ab hereditate se absteineat.	2. 39.	Tom. I.	664
Si minor se maiorem dixerit, vel maior probatus fuerit.	2. 43.	Tom. I.	673
Sine censu, vel reliquis fundum comparari non posse.	4. 47.	Tom. II.	410
Si nuptiæ ex rescripto petantur.	5. 8.	Tom. IV.	295
Si omissa sit causa testamenti.	6. 39.	Tom. V.	790
Si pendente appellatione mors interuenerit.	7. 66.	Tom. I.	478
Si pignoris conuentionem numeratio pecuniæ secuta non sit.	8. 53.	Tom. IV.	80
Si pignus pignori datum sit.	8. 24.	Tom. IV.	74
Si plures vna sententia condemnati sunt.	7. 55.	Tom. I.	520
Si propter publicas pensitationes venditio fuerit celebrata.	4. 46.	Tom. II.	410
Si quacumque præditus potestate, vel ad eum pertinentes ad suppositarum iurisdictioni suæ aspirare tentaerint nuptias.	5. 7.	Tom. IV.	294
Si quis aliquem testari prohibuerit vel coegerit.	6. 34.	Tom. IV.	780
Si quis alteri, vel sibi sub alterius nomine, vel aliena pecunia emerit.	4. 50.	Tom. II.	411
Si quis ignorans rem minoris esse sine decreto comparauerit.	5. 73.	Tom. I.	637
Si quis imperatori maledixerit.	9. 7.	Tom. VII.	599
Si rector prouinciæ, vel ad eum pertinentes sponsalicia dederint.	5. 2.	Tom. IV.	216
Sireus, vel accusator mortuus fuerit.	9. 6.	Tom. VII.	715. 908

INDEX TITVLORVM.

Si sapius in integrum restitutio postuletur.	2. 44.	Tom. I.	677
Si seruus exportandus veniat.	4. 55.	Tom. II.	662
Si seruus extero se emi mandauerit.	4. 36.	Tom. II.	171
Si tutor, vel curator falsis allegationibus excusatus sit.	5. 63.	Tom. V.	23
Si tutor vel curator interuenerit.	2. 25.	Tom. I.	643
Si tutor, vel curator non gesserit.	5. 55.	Tom. V.	186
Si tutor, vel curator reipublicæ causa aberit.	5. 64.	Tom. V.	24
Si vendito pignore agatur.	8. 30.	Tom. IV.	78
Si vnus ex pluribus appellauerit.	7. 68.	Tom. I.	480
Si vnus ex pluribus heredibus creditoris, vel debitoris partem suam debiti soluerit, vel acceperit.	8. 32.	Tom. IV.	79
Si ut omissam hereditatem, vel bonorum possessionem, vel quid aliud adquirat.	2. 440.	Tom. I.	667
De Solutionibus & liberationibus.	8. 43.	Tom. IV.	171
Soluto matrimonio quemadmodum dos petatur.	5. 18.	Tom. IV.	364
De Spectaculis & scenicis & lenonibus.	II. 40.	Tom. VI. 679. 691. & Tom. VII.	679
De Sponsalibus & arrhis sponsalitiis, & proxeneticis.	5. 1.	Tom. IV. 215. & 224. & Tom. VI.	687
De Sportulis & sumptibus in diuersis iudiciis faciendis, & de executoribus litium.	3. 2.	Tom. I.	322
De Suis & legitimis liberis, & ex filia nepotibus ab intestato venientibus.	6. 55.	Tom. VI.	65
De Summa Trinitate, & fide catholica, & ut nemo de ea publicè contendere audeat.	I. 1.	Tom. I. Tit. I.	1
De Superexactionibus.	10. 20.	Tom. VI.	723
De Susceptoribus, præpositis, & arcariis.	10. 70.	Tom. VI.	733
De Suspectis tutoribus, vel curatoribus.	5. 43.	Tom. IV.	836
T			
De Tabulariis, scribis, logographis, & censualibus.	10. 69.	Tom. VI.	682
De Temporibus & réparationibus appellationum, seu consultationum.	7. 63.	Tom. I.	472
De Temporibus in integrum restitutionis tam minorum & aliarum personarum quæ restitui possunt, quàm etiam heredum eorum.	2. 53.	Tom. I.	690
De Testamentaria manumissione.	7. 2.	Tom. VI.	297
De Testamentis, & quemadmodum testamenta ordinentur.	6. 23.	Tom. IV.	774. 782
De Testamento militis.	6. 21.	Tom. IV.	817
De Testibus.	4. 20.	Tom. II.	516
De Transactionibus.	2. 4.	Tom. I.	778
De Tutore, vel curatore qui satis non dedit.	5. 42.	Tom. V.	112
V			
De Vacatione publici muneris.	10. 45.	Tom. VI.	678
Vbi causæ fiscales, vel diuinæ domus, hominûmque eius agantur.	3. 26.	Tom. I.	315
Vbi causæ status agi debeat.	3. 22.	Tom. I.	311
Vbi conueniatur qui certo loco dare promissit.	3. 8.	Tom. I.	310
Vbi de criminibus agi oporteat.	3. 15.	Tom. I.	309
Vbi de hereditate agatur, vel vbi heredes scripti in possessionem mitti postulare debeant.	3. 20.	Tom. I.	310
Vbi de possessione agi oporteat.	3. 16.	Tom. I.	309
Vbi de ratiociniis, tam publicis, quam priuatis agi oporteat.	3. 21.	Tom. I.	311
Vbi & apud quem cognitio in integrum restitutionis agi- randa sit.	2. 47.	Tom. I.	681

INDEX TITVLORVM.

Vbi fideicommissum peti oporteat.	3. 17.	Tom. I.	310
Vbi in rem actio exerceri debeat.	3. 19.	Tom. I.	Ibid.
Vbi pupilli educari debeant.	5. 49.	Tom. V.	57
Vbi senatores, vel clarissimi ciuilitate, vel criminaliter conueniantur.	3. 24.	Tom. I.	312
De Vectigalibus & commissis.	4. 61.	Tom. VI.	709
Vectigalia noua institui non posse.	4. 62.	Tom. VI.	710
De Verborum & rerum significatione.	6. 38.	Tom. V.	766
De Veteri iure enucleando, & de auctoritate iurisprudentium, qui in Digestis referuntur.	1. 17.	Tom. I.	109
De Veteris numismatis potestate.	11. 10.	Tom. VI.	689
De Vi bonorum raptorum.	9. 33.	Tom. VII.	413
De Vindicta libertate, & apud concilium manumissione.	7. 1.	Tom. VI.	279
Vnde legitimi, & vnde cognati.	6. 15.	Tom. V.	353
Vnde liberi.	6. 14.	Tom. V.	310
Vnde vi.	8. 4.	Tom. VI.	609
Vnde vir & vxor.	6. 18.	Tom. VI.	135
De Vsucapione pro donato.	7. 27.	Tom. VI.	612
De Vsucapione pro dote.	7. 28.	Tom. VI.	613
De Vsucapione pro emptore, vel transactione.	7. 26.	Tom. VI.	610
De Vsucapione pro herede.	7. 29.	Tom. VI.	611
De Vsucapione transformanda, & de sublata differentia rerum Mancipi, & nec Mancipi.	7. 31.	Tom. VI.	614
De Vusufructu & habitatione, & ministerio seruorum.	3. 33.	Tom. II.	295
De Vsuris.	4. 32.	Tom. III. 455. & Tom. V. 752. & Tom. VI.	650
De Vsuris & fructibus legatorum, seu fideicommissorum	6. 47.	Tom. V.	763
De Vsuris rei iudicatae.	7. 54.	Tom. I.	518
De Vsuris pupillaribus.	5. 56.	Tom. V.	188
Vt actiones ab herede & contra heredes incipiant.	4. 11.	Tom. III.	532
Vt causae post pubertatem adsint tutor.	5. 48.	Tom. V.	129
Vt dignitatum ordo seruetur.	12. 8.	Tom. I.	187
Vt in possessionem legatorum, vel fideicommissorum seruandorum causa mittatur, & quando satisfdari debeat.	6. 53.	Tom. V.	792
Vt intra certum tempus criminalis quaestio terminetur.	9. 44.	Tom. VII.	930
Vti possidetis.	8. 6.	Tom. VII.	412
Vt lite pendente, vel post prouocationem, aut definitiuam sententiam nulli liceat Imperatori supplicare.	1. 21.	Tom. I.	102
Vt nemini liceat in emptione specierum se excusare, & de munere sitocomiae.	10. 27.	Tom. VI.	724
Vt nemini liceat sine iudicis auctoritate signa rebus imponere alienis.	2. 17.	Tom. I.	339
Vt nemo ad suum patrociniu suscipiat rusticanos, vel vicos eorum.	11. 53.	Tom. VI.	735
Vt nemo inuitus agere, vel accusare cogatur.	3. 7.	Tom. I.	393
Vt nemo priuatus titulos praediis suis, vel alienis imponat, vel vela regia suspendat.	2. 16.	Tom. I.	338
Vt omnes iudices, tam ciuiles, quam militares post administrationem depositam quinquaginta dies in ciuitatibus, vel certis locis permaneant.	1. 49.	Tom. I.	193
Vt quae desunt aduocatis partium, iudex suppleat.	2. 11.	Tom. I.	407
De Vxoribus militum, & eorum qui reipublicae causa abfunt.	2. 52.	Tom. I.	710

INDEX NOVELLARVM CONSTITVTIONVM, SECVNDVM LITTERARVM ORDINEM,

prout vulgò allegantur ex editione vetere.

*Numerus constitutionem demonstrat, & è eregione
Tomus Basilicōn indicatur.*

		BASILICON.	
A			
D E Adiutoribus quæstoris.	35.	Tom. I.	206
De Adminiftrantibus officia in facris appellatio- nibus.	20.	Tom. I.	482
De Adminiftratoribus.	95.	Tom. I.	187. 193. 196
De Æqualitate dotis, & propter nuptias donationis, & augmento dotis, &c.	97.	Tom. IV. 669. & Tom. V. 517	
De Alienatione & emphyteufi, & locatione, & hypothe- cis, & aliis diuerfis contractibus, &c.	120.	Tom. I. 163. 164. 168. 169	
De Appellationibus, & intra quæ tempora debeat appel- lari.	23.	Tom. I.	486
De Appellationibus Siciliæ.	75.	Tom. I.	493
De Appellationibus, vt fi mota apud appellationis iudi- cem, &c.	93.	Tom. I.	495
Apud quos oporteat caufam dicere monachos & afcetrias.	79.	Tom. I.	136
De Argentariorum contractibus.	136.	Tom. III.	480
De Armeniis.	21.	Tom. VI.	137
De Armis.	85.	Tom. VI.	759
C			
De Collatoribus & aliis capitulis.	128	Tom. I. 193. & Tom. VI. 745	
Constitutio, quæ dignitatibus & episcopatu filium liberat patria potestate.	81.	Tom. IV.	749
D			
De Deposito & denuntiationibus inquilinorum, & de fu- spendenda adminiftratione panum.	88.	Tom. II.	105
E			
De Ecclesiasticis titulis & Priuilegiis, aliisq; capitulis.	131.	Tom. I.	158. 171
De Ecclesiis constitutis in Africa.	37.	Tom. I.	24
Exemplum sacræ formæ de appellationibus.	126.	Tom. I.	497
Exemplum sacræ pragmaticæ formæ de vsuris.	160.	Tom. III.	263
De Executoribus, & de his qui conueniuntur & recon- ueniuntur.	96.	Tom. I.	280
De Exhibendis & introducendis reis, & vt hi qui conue- niuntur post vicesimum diem, &c.	53.	Tom. I. 343. 362. & T. IV. 69. 445. 446	
F			
De Fideiufforibus & mandatoribus, & solutionibus.	4.	Tom. IV.	116
G			
Generalis forma de prospectu in mare, scripta Dominico, &c.	165.	Tom. VI.	787
			H

INDEX TITVLORVM.

H

Hæc constitutio innouat constitutionem, quæ præscrip- tionē centum annorū locis venerabilibus dederat. 111.	Tom. I.	170
De Heredibus. 164.	Tom. VI.	97
De Heredibus ab intestato venientibus, & de adgnato- rum iure sublato. 118.	Tom. VI.	92
De Heredibus & Falcidia. 1.	Tom. V.	462
De His qui Eunuchos faciunt. 142.	Tom. VII.	845
De His qui ingrediuntur ad appellationem, & quando per scripturam manus propriæ, &c. 49.	Tom. I. 361. 489. & T. III.	96
De Hortulanis Constantinopolitanæ ciuitatis. 64.	Tom. VI.	697

I

De Immenfis donationibus in filios factis. 92.	Tom. V.	490
De Incestis & nefariis nuptiis. 12.	Tom. IV.	308
De Infantibus expositis. 153.	Tom. IV.	764
In medio litis non fieri sacras formas, aut sacras iussiones, sed secundum antiquas leges generales lites decidi. 113.	Tom. I.	110. 235
Instrumentorum cautela & fide, & primū de deposito & mutuo, &c. 73.	Tom. III.	103
De Interdictis collegiis hæreticorum. 132.	Tom. I.	26
Interpretatio constitutionis quomodo quæ duplum ex- cedunt vsuræ, non præbeantur. 138.	Tom. III.	463
De Iudicibus, & vt nullatenus cum iureiurando eligatur aliquis iudex, quod permaneat ei, &c. 82.	Tom. I.	227
De Iureiurando à moriente præstito propter mensuram sux substantiæ. 48.	Tom. V.	495

L

De Lenonibus. 14.	Tom. VII.	680
De Litigiosis, & decima parte litis ab actore præstanda. 112.	Tom. I. 281. & Tom. IV.	209

M

De Mandatis principum. 17.	Tom. I. 160. 182. 191. 292. 194. 195. 196	
De Monachis. 5.	Tom. I.	146
De Mortis causa donationibus curialium. 87.	Tom. VI.	244
De Muliere raptum passa. 143.	Tom. VII.	913

N

Ne decurio aut cohortalis, &c. 151.	Tom. I.	272
Ne quis cogatur bonis cedere. 135.	Tom. I.	527
Ne quis mutuū dans agricolæ, terram eius teneat, &c. 32.	Tom. III.	461
De Non alienandis aut permutandis ecclesiasticis rebus immobilibus, aut in specialem hypothecā dandis, &c. 7.	Tom. I. 169. 191. & T. II.	495
Nouella Leonis. 34.	Tom. VII.	910
De Noui operis nuntiatione maritimi aspectus. 63.	Tom. VI.	786
De Nuptiis. 22.	Tom. IV. 251. & T. VI.	295.
	318. 321. 332. 423. 442.	
	454	

O

De Ordinatione episcoporum & clericorum. 137.	Tom. I.	126
---	---------	-----

P

De Priuilegiis dotis hæreticis mulieribus non præstandis. 109.	Tom. I.	25
De Prouinciarum præsidibus. 161.	Tom. I.	193. 194. 199

Q

De Quæstore. 80.	Tom. I.	206
De Quæstoribus, id est Præfectis insularum. 41.	Tom. I.	487
De Quibus modis naturales efficiantur sui, & de eorum ex testamento siue ab intestato successionē. 89.	Tom. IV.	257. 758
Quomodo oporteat monachos viuere. 133.	Tom. I.	155
Basil. Tom. I.		1

INDEX TITVLORVM.

R

De Reis promittendi.	99.	Tom. IV.	121
De Restitutionibus, & ea quæ parit vndecimo mense post viri mortem.	39.	Tom. IV.	496

S

De Sacra forma transmissa Dominico gloriosiss. præfecto, de diuersis capitulis.	162.	Tom. VI.	191. & 581
De Samaritanis.	144.	Tom. I.	25
De Sanctiss. episcopis, & Deo amabilibus & reuerendissimis Clericis & Monachis.	123.	Tom. I. 117. 127. 147. & Tom. IV.	226
De Successoribus eorum qui in Africa degunt.	36.	Tom. VI.	138

T

De Tabellionibus, & vt protocolla dimittant in chartis.	44.	Tom. III.	86
De Tempore non solutæ pecuniæ super dote.	100.	Tom. IV.	678
De Testamentis imperfectis à parentibus in filios factis, & de diuisione rerum, &c.	107.	Tom. IV.	815
De Testibus.	90.	Tom. II.	525
De Triente & semisse, & successionibus filiorum, & nepotum naturalium collationibus, &c.	18.	Tom. III. 325. & Tom. IV. 757. 814. & Tom. V. 475. 516. & Tom. VI.	615

V

Vt ab illustribus & qui super eam dignitatem sunt, omnimodo super pecuniariis, &c.	71.	Tom. I.	335
Vt clerici apud proprios episcopos primùm conueniantur, & post hoc apud ciuiles iudices.	83.	Tom. I.	136
Vt clerici qui recedunt, aliis pro eis subrogatis præbeant emolumenta, &c.	57.	Tom. I.	144
Vt cùm de appellatione cognoscitur, secundùm illas leges debeat iudicari, quæ tempore latæ sententiæ & suggestionis obtinebant, &c.	115.	Tom. I. 286. 495. & T. III. 367. & Tom. IV. 23. 768. 783. 784. & T. V. 491	
Vt de cætero commutationes ecclesiasticarum rerum non fiât fiant, &c.	55.	Tom. I.	163
Vt de cætero nullam licentiam habeat Dux aut Biocolyta Lydiæ & Lycaoniæ in Phrygiam vtrâque & Pisidiam aduenire.	145.	Tom. I.	217
Vt defuncti seu funera eorum non iniurientur à creditoribus, & vt consiliarij, &c.	60.	Tom. I. 225. & Tom. III. 365	
Vt determinatus sit numerus clericorum sanctiss. maioris ecclesiæ, &c.	3.	Tom. I.	140
Vt differentes iudices audire interpellantium allegationes cogantur ab episcopis hoc agere, & vt quando in suspicionem, &c.	86.	Tom. I.	220
Vt diuinæ iussiones subscriptionem habeant gloriosissimi quæstoris.	114.	Tom. I.	114
Vt exactione instante dotis primæ & secundæ, viro ad secunda vota migranti, præponatur vxor prima, &c.	91.	Tom. IV.	449
Vt factæ nouæ constitutiones post insinuationem eorum post duos menses valeant. Parcitur autem, &c.	66.	Tom. I.	109
Vt fratrum filij succedant paternæ hæreditati, ad imitationem fratrum, etiam ascendentibus extantibus, & vt mulieres, &c.	127.	Tom. IV.	684
Vt hi qui obligatas se habere perhibent res minorum, aut obligati sunt eis, &c.	72.	Tom. IV.	836

INDEX TITVLORVM.

Vt immobilia antenuptialis donationis neque hypothecæ dentur, neque omnino alienentur, &c.	61.	Tom. IV.	728
Vt iudices non expectent sacras iussiones, sed quæ videntur eis decernant.	125.	Tom. I.	236
Vt iudices sine quoquo suffragio fiant.	8.	Tom. I. 181. 188. 191. 192. 193. 195. 199	
Vt liberti de cætero aureo non indigeant annulo, & vt priuilegiis restituantur natalibus, &c.	78.	Tom. VI.	579
Vt liceat Hebræis secundum formam hîc traditam sacras scripturas Latinè vel Græcè, vel alia lingua, &c.	146.	Tom. I.	25
Vt liceat matri & auix, & aliis parentibus, post legitimam partem liberis derelictam, &c.	117.	Tom. IV. 255. 259. 313. 319. 325. 445. 753. & T. V. 492 & Tom. VI.	138
Vt litigantes iurent in exordio litis, quia neque promiserunt dare iudicibus, neque dabunt, & de sportulis, &c.	124.	Tom. I.	192. 287.
Vt neque miles, neque fœderatus obseruetur domui priuatæ, aut possessioni alicuius.	116.	Tom. VI.	758
Vt non fiant pignorationes pro aliis personis, & vt sicut principum donationes, &c.	52.	Tom. III.	462
Vt nulli iudicum liceat habere loci seruatorem, nisi certis ex causis diuina concefferit iussio.	134.	Tom. I. 212. 499. & Tom. IV. 314. 323	
Vt omnes obediant iudicibus prouinciarum, & in criminalibus, & in pecuniariis, &c.	69.	Tom. I.	217
Vt particulares vsurarum solutiones in duplum computentur.	121.	Tom. I. 24. & Tom. III.	463
Vt præponatur nomen Imperatoris documentis, & vt Latinis litteris apertius tempora inscribantur.	47.	Tom. III.	90
Vt sine prohibitione matres debitrices, & creditrices, tutelam gerant minorum, &c.	94.	Tom. IV.	839
Vt sponsalitia largitas specialis sit contractus, & de diuersis capitulis.	119.	Tom. I. 167. 495. 666. & T. III. 110. & T. IV. 683. & T. V. 493. & T. VI. 581. 626.	

Nouella Tiberij de diuinis domibus.

Tom. I. 339

FINIS.

S V M M A P R I V I L E G I I CHRISTIANISSIMI REGIS.

CAUTVM est auctoritate Regis, ne quis in regno suo, alijsve locis
sue ditioni subiectis intra triginta proximos annos, Librum,
qui sic inscribitur, Basilicorum Libri sexaginta nunc primùm ex
Bibliotheca Regia editi, & in septem Tomos diuisi. CAROLVS AN-
NIBAL FABROTVS Antecessor Aquisextiensis Latinè vertit &
Græcè edidit, absque Sebastiani Cramoisy Regis ac Regina Regentis
Architypographi permissu, imprimat, aut diuendat, à die publicationis
horum exemplarium: qui secus fecerit mulctâ indictâ, prout ampliùs
in diplomate regio continetur, mulctabitur. Datum Parisiis 2. Au-
gusti 1639.

De mandato Regio.

Sic signatum, CEBERET.

Prima editio absoluta fuit
die 15. Decembris 1646.

T Ω N
 ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ
 ΤΕΥΧΟΣ Α'.
 ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ
 ΤΟΜΟΣ Ι.

CAROLVS ANNIBAL FABROTVS *Antecessor Aqui-sextiensis*
Latine vertit, & Græcè edidit

EX BIBLIOTHECA REGIA.

PARISIIS.

Sumptibus {	SEBASTIANI CRAMOISY Architypographi Regis	} viâ Iaco- bæâ, sub Ciconiis.
	& Reginae Regentis,	
	ET	
	GABRIELIS CRAMOISY.	

M. DC. XLVII.
 CVM PRIVILEGIO REGIS.

T O N

BAZILIKON

TEXOZ A

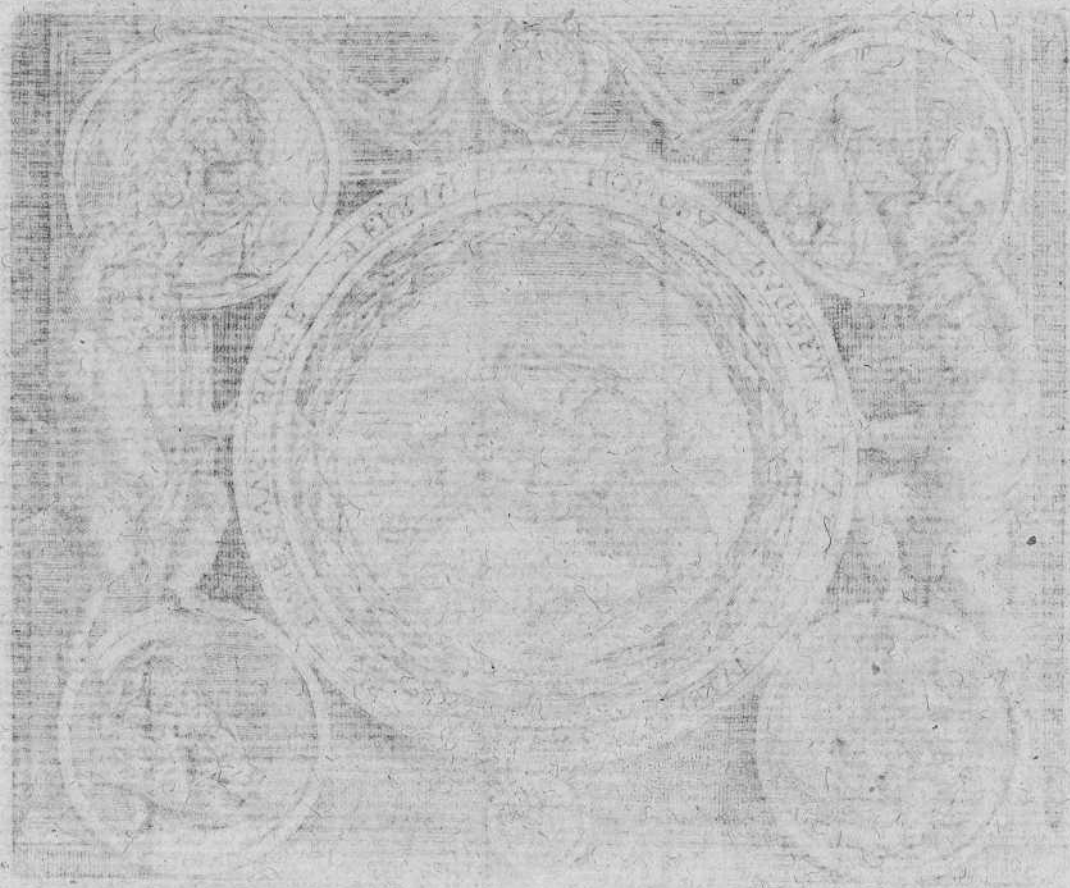
BAZILIKON

T O M V S I

CAROLVS ANTONIAL FABROTVS Antecessor Aquilae

Latine veritas & Graecis editio

EX BIBLIOTHECA REGIA

INDEX

B I B Λ I O N α'.

LIBER I.

- α'. ΠΕρὶ τῆς ἀνωτάτω Τεράδος, I. *DE summa Trinitate,*
καὶ πίσεως καθολικῆς, *& fide Catholica, &*
καὶ πρὶ τῆς μηδένα πολμῶν πε- *ut nemo de ea publicè conten-*
ρὶ αὐτῆς δημοσίως ἀμφισβη- *dere audeat.* I
τείν.

BIBLION β'-

LIBER II.

α'. Περὶ δικαιοσύνης, ἔ νόμου, καὶ μακρᾶς συνηθείας.	I. De Justitia & Iure & longa consuetudine. 27
β'. Περὶ ῥημάτων σημασίας.	II. De verborum significatione 37
γ'. Περὶ κανόνων διαφόρων δρχαίης δικαίου.	III. De diuersis Regulis iuris antiqui. 72
δ'. Περὶ φάκτου ἀγνοίας, καὶ νόμου.	IV. De Iuris & facti ignorantia. 94
ε'. Περὶ δεήσεων βασιλεῖ προσφερομένων, καὶ πένων πραγμάτων ἰκεσίας ἐξέσσι προσφέρειν.	V. De precibus Imperatori offerendis, & de quibus rebus supplicare licet. 101
ς'. Περὶ βασιλέων ἔ δεήσεων βασιλεῖ προσφερομένων, καὶ δια-	VI. De Principibus & precibus Principi oblatis, & con-
- á ij

INDEX

stitutionibus & rescriptis eorum. 105

τάξεων καὶ αἰτηγραφῶν αὐ-
τῶν.

BIBΛION γ'.

LIBER III.

I. <i>De Episcopis, & Clericis, & ordinatione & privilegiis eorum.</i> 115	α'. Περὶ ἑπισκόπων, καὶ κληρικών, καὶ χειροτονίας, καὶ θεσνομίων αὐτῶν.
II. <i>De Clericis, qui ecclesias suas deseruerint, & de his, qui ecclesias aedificant.</i> 144	β'. Περὶ κληρικών ἀποστατών τῆς καθ' αὐτοὺς ἐκκλησίας· καὶ περὶ οἰκοδομούντων δὲ κτηρίους οἴκοις.

BIBΛION δ'.

LIBER IV.

I. <i>De Monasteriis, & Monachis, & Ascetis, & conuersione ipsorum.</i> 146	α'. Περὶ μοναστηρίων, καὶ μοναχῶν, καὶ ἀσκητῶν, καὶ διαγωγῆς αὐτῶν.

BIBΛION ε'.

LIBER V.

I. <i>De Ecclesiis & Monasteriis, & venerabilibus domibus, rebus & iuribus earum.</i> 158	α'. Περὶ ἐκκλησιῶν, καὶ μοναστηρίων, καὶ δ' αὐτῶν οἴκων, καὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δικαίων αὐτῶν.
II. <i>De alienatione & Emphyteusi rerum ecclesiasticarum.</i> 163	β'. Περὶ ἐκποιήσεως καὶ ἐμφυτεύσεως ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.
III. <i>Novella</i> 131. 171	γ'. Νεαρά ρα'.

BIBΛION ς'.

LIBER VI.

- α'. Περὶ ἄρχόντων, καὶ τάξεων, ἀξιωμαίων, καὶ θενομίων αὐτῶν.
- β'. Περὶ ὑπάτων καὶ ἀνθυπάτων, καὶ λεγάτων, καὶ τάξεως αὐτῶν.
- γ'. Περὶ τοῦ ἄρχοντος χωρὶς τῆς οἰαστοῦ δοσεως γίνεσθαι.
- δ'. Περὶ τάξεως ἐπαρχῶν πόλεως, καὶ τάξεως ἐπαρχοῦ πραιτωρίων.
- ε'. Περὶ νυκτεπαρχοῦ, ἡ τοῦ πραιτωρὸς δήμου.
- ς'. Περὶ τάξεως κοιαίτορος, καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀντιγραφέων.
- ζ'. Περὶ τάξεως τῶν πραιπόρων.
- η'. Νεαρχὸς ῥηθ'.
- θ'. Ὡστε τοῖς λοιποῖς μηδεμίαν ἀδειαν ἔχειν τῷ Δοδῆα, ἢ Βιοκωλύτιω, κατὰ Φρυγίαν ἐκτερεῖν παραγίνεσθαι, ἢ ἵνας τῶν αὐτοῖς προσκόντων εἰλεῖν καὶ σιμῆχειν ἵνας. Ἀλλὰ μηδὲ τοῦ τῶν αὐτῶν ἐπαρχῶν ἀπέναι πρὸς τοῦ τὰς ποταμίας ἄρχας ἔχοντας ἐπὶ τε Λυκαονίᾳ, καὶ Λυδίᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς αὐτοῖς ὑπὸ μέμφειν ποιεῖσθαι τῶν πολιτῶν ἄρχόντων ἰκανῶν καθεστώτων τῆς ἀναφυομένης ὑποδείξεσιν ἐπεξίεναι.
- I. *De Magistratibus, et officiis eorum, qui in dignitate constituti sunt, et de privilegiis eorum.* 180
- II. *De consulibus, et proconsulibus, et legatis et officio eorum.* 190
- III. *Vt praesides sine quoquo suffragio fiant.* 191
- IV. *De officio praefecti urbi, et praefecti praetorio.* 202
- V. *De praefecto vigilum, siue pratore plebis.* 205
- VI. *De officio quaestoris, et adiutoribus eius, et scribis.* ibid.
- VII. *De officio praetorum.* 211
- XIX. *Novella 134.* 212
- XX. *Vt nullam de cetero licentiam habeat Dux, aut Vicolysa ad utramque Phrygiam accedendi, vel ad se pertinentes eo dirigendi, ut aliquos comprehendant. sed neque provinciales eos adeant, qui tales magistratus in Lycaonia et Lydia gerunt, apudque ipsos aduersus aliquos querelas instituant, cum civiles magistratus abunde sufficiant ad eiusmodi emergentes casus vindicandos.* 217

XXI. *Vt omnes praesidibus obedi-
diant tam in criminalibus,
quàm in civilibus causis: &
ut causa illic examinentur,
nemine ex proprio privilegio
excepto, absque sacra prag-
matica forma.* ibid.

XXII. *Vt praesides in litibus au-
diendis moram facientes ur-
geant Episcopi.* 120

κα'. Περὶ τοῦ πάντας ὑποακούειν
τοῖς δέχοις τῶν ἐπαρχῶν,
καὶ ἐπὶ ἐγκλήμασι, καὶ ἐπὶ
 χρήμασι καὶ καὶ τὰς ὑποθέσεις
ἐξετάζεσθαι, μηδενὸς ἐξηρη-
μίου ὑπὸ θεονομίου πινός,
ἔχωρὶς τοῦ θεοῦ βασιλικοῦ τύ-
που.

κβ'. Ὡστε ὑπερημετέρους τοῦ ἀρ-
χόντος ἀκούειν τῶν τοῦ θεοσπόν-
τος δικαίων συναλλάττειν πα-
ρὰ τῶν ἐπισκόπων τοῦτο πράτ-
τειν.

BIBLION Ζ.

LIBER VII.

I. *De iudicibus ordinariis, & in
actu positis, & ne litium con-
testationes apud adfessores
fiant, neve ipsi sententias fe-
rant.* 124

II. *De sententia arbitrorum, si-
ue iudicum compromissario-
rum.* 140

III. *De ordine iudiciorum, &
de Iurisdictione.* 267

IV. *De exactoribus, & mutuis
petitionibus.* 280

V. *De iudicibus, & ubi quisque
agere, vel conveniri debeat.*
294

VI. *De iudiciis, & sumptibus
eorum, & pluspetitione, &
mora, & sportulis.* 317

α'. Περὶ δικαστῶν ἐμμετράκτων, καὶ
πρὶ τοῦ μὴ τοῦ ἀνέδρου θεο-
κατάρξεις δικῶν ποιεῖν, μήτε ἀ-
ποφάσας ἐκφέρειν.

β'. Περὶ δοκιμασίας μεσιτῶντων,
καὶ αἵρετῶν δικαστῶν.

γ'. Περὶ τὰς δικαστηρίων ἐ δι-
καιοδοσίας.

δ'. Περὶ τῶν ἐκβιβάσεων, καὶ τῶν
αἰτωμάτων καὶ ἀνταρτίαςθεντων ἐ
τῶν δικαζομένων.

ε'. Περὶ δικαστῶν, καὶ ὅπου ἕκαστος
ἐνάγην ἐ ἐνάγεσθαι καὶ συναλθεῖν
ὀφείλει.

ς'. Περὶ δικῶν καὶ δαπανημάτων αὐ-
τῶν καὶ ὑπὲρ ἀπαιτήσεως, καὶ ὑπὲρ-
δέσεως, καὶ συνηθῶν.

- ζ'. Εάν τις δικαιοδοτωῖ μὴ πει-
θαρχήσῃ. VII. *Si quis ius dicenti non ob-*
temperauerit. 327
- η'. Περὶ τῶν, οἳ πνες εἰς δικαστήριον
καλούμενοι, ὁφείλουσιν ἔλθεῖν, ἢ
μὴ ἔλθεῖν. VIII. *De his qui in ius vocati*
sequi debent, aut non. 328
- θ'. Ωστε μὴ ἔξῃναι παρὼτοις,
παρασίδου τοῖς δικαζομένοις πα-
ραχεῖν, ἢ τὰς ἀγωγὰς εἰς αὐτοῦ
μεταφέρειν. IX. *Ne liceat potentioribus pa-*
trocinium litigantibus præ-
stare, vel actiones in se trans-
ferre. 336
- ι'. Περὶ τούτων οἳ πνες δυναστῶν
ὀνόματα εἰς τοῦ πτόλις τοῖς ἀ-
ρχοῖς παρασηγνύουσιν, ἢ τὰ αὐ-
τῶν ὀνόματα εἰς τὰς δίκας παρ-
τείνουσιν. X. *De his qui potentiorum titu-*
los pradiis adfigunt, vel eo-
rum nomina in lite praten-
dunt. 337
- ια'. Ωστε μηδεὶς ἰδιώτης πτόλις τοῖς
ἀρχοῖς αὐτῶν, ἢ ἄλλοτελοῖς ἐπι-
θήσει, ἢ παρασηγρίῳ βασι-
λικῶ ἀναρτήσῃ. καὶ δεῖ μὴ
τῶ μὴ τὸν δημόσιον χάειν πνὸς
παρασίδας ἐν δίκῃ πράγμα-
τα ὑπὸ πνὸ λαμβάνειν. καὶ
δεῖ τῶ μηδενὶ ἔξῃναι ἀνδρὶ τῆς
τῶ δικαστοῦ αὐθεντίας ἐπισφρα-
γίσαι πράγματα, ἀπὲρ ἄλλῳ
κατέχει. XI. *Vt nemo priuatus titulos*
pradiis suis, vel alienis im-
ponat, aut nomen regium su-
spondat, & ne fiscus procu-
rationem alicui patrociniy cau-
sa præstet, & ut nemini liceat
sine iudicis auctoritate signa
imponere rebus quas alius te-
net. 338
- ιβ'. Περὶ τοῦ εἰς δικαστήριον
καλουμένου, ἵνα ἀσφάλειδω
δῶ. XII. *In ius vocatus ut satis, vel*
cantum det. 342
- ιγ'. Ἰνα μὴ τις τῶτον, ὅστις εἰς δικα-
στήριον καλεῖται, βία ἀφέλη-
ται. XIII. *Ne quis eum qui in ius*
vocabitur, vi eximat. 347
- ιδ'. Οἳ πνες ἱκανὰ δοῦναι ἀναγ-
κάζονται, ἢ ὅρκῳ ἐπαγγέλλον-
ται, ἢ διὰ ὁμολογίας καταπι-
σεύονται. καὶ περὶ ὁρκωμοσίας δι'
ἐπίρριαν διδομένης. XIV. *Qui satisfdare cogantur,*
vel iurato promittant, vel
sua promissioni committan-
tur. & de iureiurando pro-
pter calumniam dando. 349

INDEX

XV. Si dominus servum, qui noxiam extraneo commiserit non defendet, aut praesens non sit servus ut exhibeatur, quemadmodum caueat dominus iudicio eum sisti: Et si quis cautionibus in iudicio sistendi causa factis non obtemperaverit.

364

XVI. De vicenis millibus, quae attribuuntur peregre profecturo, Et inde reuersuro.

367

XVII. De diebus feriatis siue quietis a litibus, Et dilationibus, Et diuersis temporibus.

373

XVIII. De edendo.

380

XIX. Qui legitimam personam in iudiciis habeant, vel non. Et ut nemo inuitus agere, vel accusare cogatur.

392

ιε'. Εάν ἀμάρτησαντος οἰκέρου πρὸς ἔξωπικόν, ὁ διαπότης τῆτον οὐ δεφενδεύσῃ, ἢ οὐ φαίνεται, ὥστε εἰς ἔξέτασιν δοθῆναι ἐπὶ τῷ τὰ δέοντα ἐπ' αὐτῷ πειθεσθῆναι, ποῖω ὑπὸ πῶ ἀσφαλίζεται ὁ διαπότης τῆτον παρὲς αὐτὸν· καὶ ὡς τῆ εἰς πρὸς δικαστηρίῳ ὁμολογίαν ποιήσῃ τῆ παραστῆναι, καὶ μὴ πειθαρχήσῃ.

ισ'. Περὶ τῆ ὁρμημοδ' τῆς μιλίων τῆ μέλλοντος ἐν πνι τόπῳ ὑποδημεῖν, καὶ αὐτὸς ἐπαγέρχεται.

ιζ'. Περὶ ἀποσπῶν ἢ τοι χοροζουσῶν ἡμερῶν, καὶ ὑπερδέσεων, καὶ διαφόρων χρόνων.

ιη'. Περὶ ἐκδόσεων.

ιβ'. Περὶ τῆ οἱ πνες πρὸς ὁσῶπον ἐν τῆς δίκης νόμιμον ἔχουσιν, ἢ οὐ. καὶ ὡς τῆ ὅπως μηδεὶς ἀκων κινεῖν, ἢ κατηγορεῖν ἀναγκάζεται.

BIBLION η'.

LIBER VIII.

I. De Aduocatis, siue de postulando.

394

II. De procuratoribus, Et defensoribus.

410

α'. Περὶ σωτηγῶν, ἢ τοι δὲ προσωλάνδ.

β'. Περὶ πρὸς κουραπῶν, ἔ δικηπῶν.

BIBLION θ'.

LIBER IX.

I. De Appellationibus.

439

II. De his qui in causis appellationum apparitorum officio funguntur.

482

α'. Περὶ ἐκκλήτων.

β'. Περὶ τῆς ὑπερηρετωμῶν ὁφφικίων τῆς ἐκκλήτοις.

γ'. Περὶ

LIBRORVM ET TITVLORVM.

γ'. Περὶ παράμαρτος κεραιμύου, & παρμαμάτων ἀμφιβαλλομένων, & ἡρημύων.	III. <i>De re iudicata, & de rebus dubiis, & suspensis.</i> 500
δ'. Περὶ ὁμολογησάντων.	IV. <i>De confessis.</i> 522
ε'. Περὶ ἐκτάσεως ὑπαρχόντων.	V. <i>De cessione bonorum.</i> 524
ς'. Τίνων ὧς αἰπῶν εἰς διακατάχλυν πέμπονται.	VI. <i>Quibus ex causis in possessionem mittantur.</i> 528.
ζ'. Περὶ παρμαμάτων αὐθεντία τῶν δικαστῶν κατεχόμενων, ἢ παρμασκόμων, & τοὺς χειριστῶν.	VII. <i>De rebus auctoritate iudicum possidendis, seu vendendis, & de separationibus.</i> 534
η'. Τὰ εἰς τοὺς χειριστῶν τῶν δανειστῶν γεγονότα, ἵνα ἀποκαταστήσιν.	VIII. <i>Quae in fraudem creditorum facta sunt ut restituantur.</i> 552
θ'. Περὶ παρονομίου τοῦ δημοσίου, καὶ τοὺς παρονομίου παρονομοῦ.	IX. <i>De privilegio fisci, & dotis.</i> 563
ι'. Ἡ ἀπὸ ψήφου ἡτοι κατεδίκης ἱκανοδοσία.	X. <i>De cautione iudicatum solui.</i> 565
ια'. Περὶ τῆς ἱκανοδοσίας τὸ παρμαγμα δεκτὸν ἡγεῖσθαι.	XI. <i>De satisfactione ratam rem haberi.</i> 572

BIBΛION ι'.

LIBER X.

α'. Περὶ τῶν εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεων.	I. <i>De in integrum restitutionibus.</i> 581
β'. Οὗτο φόβου παρματόμων κατεῖν εἶν.	II. <i>Quod metus causa gestum erit.</i> 583
γ'. Περὶ δόλου κακοῦ.	III. <i>De dolo malo.</i> 598
δ'. Περὶ ἀποκαταστάσεως ἀφελίμων.	IV. <i>De restitutione minorum.</i> 614
ε'. Περὶ ὑπὸν ὑπεξοισίων ἡτόμων.	V. <i>De filiisfamilias minoribus.</i> 640
ς'. Περὶ ἐγγυητῶν ἡτόμων.	VI. <i>De fideiussoribus minorum.</i> 641
ζ'. Εἰάν τῶν τῶν, ἢ κουράτωρ ὑπεσέλθῃ.	VII. <i>Si tutor vel curator intervenierit.</i> 643

Basil. Tom. I.

ε

INDEX

- VIII. *Si in communi eademque causa in integrum restitutio postuletur.* 646
- IX. *Si aduersus rem iudicatam.* 647
- X. *Si aduersus venditionem.* 649
- XI. *Si aduersus venditionem pignorum.* 650
- XII. *Si aduersus donationem.* 651
- XIII. *Si aduersus libertatem.* 653
- XIV. *Si aduersus transactionem vel diuisionem minor restitui velit.* 655
- XV. *Si aduersus solutionem à debitore, vel à se factam.* 657
- XVI. *Si aduersus dotem.* ibid.
- XVII. *Si aduersus delictum suum.* 658
- XVIII. *Si aduersus usucapionem.* 660
- XIX. *Si aduersus fiscum.* ibid.
- XX. *Si aduersus creditorem.* 663
- XXI. *Si ut se hereditate abstineat.* 664
- XXII. *Si ut omissam hereditatem, vel bonorum possessionem, vel quid aliud adquirat.* 667
- XXIII. *In quibus causis in integrum restitutio necessaria non est.* 668
- XXIV. *Qui in integrum restitui non possint.* 671
- XXV. *Si minor se maiorem dixerit, vel probatus fuerit.* 673
- η'. Εδω' εν τῷ κοινῷ τῆς αὐτῆς αἰτίας εἰς ὁλόκληρον ἢ ἀποκατάστασις αἰτηθῇ.
- θ'. Εδω' εἰς τὸ δαπανηθὲν ποσῶμα κριθῇ.
- ι'. Εαν' κτ' πλὴν ποσῶν.
- ια'. Εαν' κτ' πλὴν ποσῶν τῶν ἐνεχόντων.
- ιβ'. Εαν' κτ' τῶν δωρεῶν.
- ιγ'. Εαν' κτ' τῶν ἐλθούτων.
- ιδ'. Εδω' κτ' τὸ ἀπαρτισμὸν, ἢ πλὴν διαίρεσιν ὁ ἡπίων ἀποκαταστήσῃ βουληθῇ.
- ιε'. Εδω' κτ' πλὴν διάλυσιν πλὴν παρὰ τῆς χρεώσεως, ἢ πρὸς αὐτὴν γενημένην.
- ισ'. Εαν' κτ' πλὴν ποσῶν.
- ιζ'. Εαν' κατὰ τὸ ἀντίστημα τὸ ἰδιωτικόν.
- ιη'. Εαν' κτ' πλὴν διὰ τῆς χρήσεως διασπορείτω.
- ισθ'. Εαν' κτ' τῆς δημοσίου.
- κ'. Εδω' κτ' τῆς δανείσεως.
- κα'. Εαν' πρὸς αὐτὸν τῆς κληρονομίας ἀπόρη.
- κβ'. Εαν' πρὸς πλὴν ὁραθεῖσαν κληρονομίαν, ἢ πλὴν τῶν ὑπαρχόντων διακατέχων, ἢ τοι ἄλλο ἀποκτήσῃται.
- κγ'. Εν αἷς αἰτίαις εἰς ὁλόκληρον ἀποκατάστασις ἀναγκαῖα οὐκ ἐστίν.
- κδ'. οἱ πρὸς εἰς ὁλόκληρον ἀποκαταστήσασθαι οὐ δύναται.
- κε'. Εδω' ἡπίων μείζονα αὐτὸν εἶπη, ἢ ἀποδύχθῃ.

- κς'. Εὰν πολλὰς εἰς ὁλόκληρον ἢ
ἀποκατάσεις αἰτηθῇ. XXVI. *Si saepius in integrum
restitutio postuletur.* 677
- κζ'. Περὶ τῆς συγγνώμης ἡλικίας τε-
τυχηκότων. XXVII. *De his qui veniam a-
tatis impetrauerunt.* 678
- κη'. Εὰν μείζων χρόνος δεκτὸς
χοίη. XXVIII. *Si maior factus ra-
tum habuerit.* 681
- κθ'. Ποῦ καὶ παρὰ πῶς ἢ διάγω-
σις τῆς ἀποκαταστάσεως κινή-
σειν. XXIX. *Vbi & apud quem cog-
nitio restitutionis agitanda
sit.* ibid.
- λ'. Περὶ ἀναλογιῶν τῆς γνομῶν
ἐν κρίσει τῆς εἰς ὁλόκληρον ἀπο-
καταστάσεως. XXX. *De reputationibus, quæ
sunt in iudicio restitutionis.* 684
- λα'. Καὶ διὰ τοῦ κουράτωρος αἰ-
τία εἰς ὁλόκληρον τῆς ἀποκατα-
στάσεως προῖται δυνάται. XXXI. *Etiam per procurato-
rem causam in integrum re-
stitutionis agi posse.* 685
- λβ'. Εἰς ὁλόκληρον ἀποκατάσεις
αἰτητεῖσθαι, μὴ π. καινότητι χρη-
ται. XXXII. *In integrum restitu-
tione postulata ne quid noui
fiat.* ibid.
- λγ'. Περὶ ἀποκαταστάσεων στρατιω-
τῶν, ἢ καὶ κείνων τῶν διὰ πρᾶγμα
δημόσιον ἀπόντων. XXXIII. *De restitutione mi-
litum, & eorum qui reipubli-
cæ causa absunt.* 686
- λδ'. Περὶ χρόνων τῶν εἰς ὁλόκλη-
ρον, καὶ τῶν ἡπτόνων, καὶ ἐπὶ
ἐκ τῶν περὶ τῶν ἀποκαταστάσεων
κληρονομίαν αὐτῶν. XXXIV. *De temporibus in in-
tegrum restitutionis tam mi-
norum & aliarum persona-
rum, quæ restitui possunt,
quàm heredum eorum.* 690
- λε'. Εκ ποίων αἰτιῶν εἰς ἀκέραιον
ἀποκαθίστανται οἱ μείζονες τῶν εἰ-
κοσιπέντε ἐνιαυτῶν. XXXV. *Quibus ex causis ma-
iores XXV. annis in inte-
grum restituuntur.* 699
- λς'. Εκ ποίων αἰτιῶν μείζονες εἰς ὁ-
λόκληρον ἀποκαθίστανται. XXXVI. *Quibus ex causis ma-
iores in integrum restituun-
tur.* 711
- λζ'. Περὶ ἐναλλαγῆς δικαστηρίου. XXXVII. *De iudicij muta-
tione.* 715

INDEX LIBRORVM ET TITVLORVM.

BIBΛION ια'.

LIBER XI.

I. *De Pactis.*

719 α'. Περί πάντων ἡτοι συμφώ-
νων.

II. *De transactione, & de er-
rore calculi.*

β'. Περί διαλύσεως, καὶ πεπλα-
νημένης ψήφου.
770

- κς'. Εὰν πολλάκις εἰς ὁλόκληρον ἢ
ἀποκατάστασις αἰτηθῇ. XXVI. Si saepius in integrum
restitutio postuletur. 677
- κζ'. Περὶ τῶν συγγνώμης ἡλικίας τε-
τυχηκότων. XXVII. De his qui veniam a-
tatis impetrauerunt. 678
- κη'. Εὰν μείζων γυρόμενος δεκτὸς
γούνη. XXVIII. Si maior factus ra-
tum habuerit. 681
- κς'. Ποῦ καὶ παρὰ τὴν ἢ διάγνω-
σις τῆς ἀποκαταστάσεως κινή-
σει. XXIX. Vbi et apud quem cog-
nitio restitutionis agitanda
sit. ibid.
- λ'. Περὶ ἀναλογιών τῶν γινομένων
ἐν κρίσει τῆς εἰς ὁλόκληρον ἀπο-
καταστάσεως. XXX. De reputationibus, quae
sunt in iudicio restitutionis. 684
- λα'. Καὶ διὰ προκουράτωρος αἰ-
τία εἰς ὁλόκληρον τῆς ἀποκατα-
στάσεως προᾶξαι δύναται. XXXI. Etiam per procurato-
rem causam in integrum re-
stitutionis agi posse. 685
- λβ'. Εἰς ὁλόκληρον ἀποκατάστασις
αἰτηθεῖσα, μὴ π. καινότῳ γήνη-
ται. XXXII. In integrum restitu-
tione postulata ne quid noui
fiat. ibid.
- λγ'. Περὶ ἀποκαταστάσεων στρατιω-
τῶν, ἢ κακείνων τῶν διὰ πρᾶγμα
δημόσιον ἀπόντων. XXXIII. De restitutione mi-
litum, et eorum qui reipubli-
cae causa absunt. 686
- λδ'. Περὶ χρόνων τῶν εἰς ὁλόκλη-
ρον, καὶ τῶν ἡπτόνων, καὶ ἐπέ-
ερον ἑταῶν προσώπων τῶν ἀπο-
καταστῶναι δυναμένων εἰς τὴν
κληρονομίαν αὐτῶν. XXXIV. De temporibus in in-
tegrum restitutionis tam mi-
norum et aliarum persona-
rum, quae restitui possunt,
quam heredum eorum. 690
- λε'. Εκ ποίων αἰπῶν εἰς ἀκέραιον
ἀποκαθίστανται οἱ μείζονες τῶν εἰ-
κοσιπέντε ἐνιαυτῶν. XXXV. Quibus ex causis ma-
iores XXV. annis in inte-
grum restituuntur. 699
- λς'. Εκ ποίων αἰπῶν μείζονες εἰς ὁ-
λόκληρον ἀποκαθίστανται. XXXVI. Quibus ex causis ma-
iores in integrum restituun-
tur. 711
- λζ'. Περὶ ἐναλλαγῆς δικαστηρίου. XXXVII. De iudicij muta-
tione. 715

INDEX LIBRORVM ET TITVLORVM.

BIBΛION ια'.

LIBER XI.

I. *De Pactis.*

719 α'. Περὶ πάντων ἤτοι συμφώ-
νων.

II. *De transactione, & de er-
rore calculi.*

770 β'. Περὶ διαλύσεως, καὶ πεπλα-
νημένης ψήφου.

Basil. Tom. I.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙ

ΑΙΩΝΙΩ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ,

τῆς ἐν ὅλοις βιβλίοις ἐξήκοντα πάσης νομοθεσίας πεπραγματοπο-
μῆς αὐτῷ παραλλήλου συναγωγῆς καὶ συντάξεως

LEONIS IN CHRISTO REGE

SEMPITerno PII IMPERATORIS,

*in totius iuris à se in LX. libris tractati inter se comparatam col-
lectionem & compositionem*

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

PROOEMIUM.

ΚΟΥΣΤΙΝΙΑΝΩ τῷ
βασιλέων φειωνύμῳ ἡλ-
θε μὲν εἰς Ἰπνίνοιαν τὰ πῶν
πρεσβυτέρων αὐτοκρατῶρων συλλέ-
ξαι θεασίσματα, καὶ τῇ πύτῳν πα-
ραλλήλῳ συντάξει τοῖς φει τοῦ
νόμοις σφεφομῆμοις τὸ ἐκ τῆς αὐ-
τῶν ἀρχολίας ἐλαφρυῶν ἀχθῶ.
οὐ μὲν ἔτυχε τὸ ἔργον τελείας καὶ
ἀνενδεοῦς καταστάσεως, καὶ διόρθω-
σιν δεῖξασθαι κρείττονα. καὶ γὰρ ἀπὸ
παρὰ Ἀδριανοῦ τοῦ πάλαι Ρωμαίων
ᾤξεαντο συνελέγη λαβὼν, καὶ
ταῦτα ἐν τῷ χερσίν. διατάξας, ἰδίαν
ἢ διακεκριμῆν ἁπειργάσατο πρε-
πραματεῖαν, διγῆσαι τύποις, ἥτοι παν-
δέκτῳ ὄνομα δέμνῳ. καὶ ὅσα δὲ
ἐν τοῖς κώδιξι καὶ ταῦτα συναγα-

USTINIANO cele-
berrimi inter Impe-
ratores nominis stu-
dium quidem fuerat retro prin-
cipum sanctiones colligere,
& earum inter se comparata
compositione onus & mole-
stias eorum, qui circa leges oc-
cupantur, alleuare. Nec ta-
men opus perfectum & abso-
lutum statum consecutum est,
neque meliorem emendatio-
nem accepit. Etenim ea, quæ
Adrianus Romanorum Impe-
rator collegerat, accipiens,
eaque in libros quinquaginta
redigens, proprium & separa-
tum opus confecit, Digesto-
rum seu Pandectarū nomen ei
imponens. Quæcumque autē
erant in Codicibus colligens,

suam quoque sedem eis tribuit. Sed & Instituta, id est, legitimæ scientiæ prima elementa licet Iuris corpori cohæreant, separatim tamen composita sunt. Rursus Nouellis constitutionibus, quas idem elaborauit, suum quoque locum dedit. Sic igitur distributa legum compositio serenitati nostræ non satis efficax visa est ad tollendas difficultates quas parit legum studium, nec eius satis accuratus ordo. Itaque nos omnes legum compositiones in vnum corpus cogentes, eas sex voluminibus summatim complexi sumus, omne contrarium, atque inutile in rerum argumentis, quod vt verisimile est, posteri leges ac iura vetustiora improbauerint, rescantes ac separantes: omne autem quod necessarium non erat, sed superfluum videbatur, à contextu recidentes: deinde quæ per partes & separatim eadem de re, puta de nuptiis, de legatis, vel de tutoribus dicuntur in vnum titulum referentes: in summa quæ cognata sunt, quæque ad eundem iuris articulum pertinent, hæc à se inuicem non diuisa, & in collectione retinentes, ac in libros sexaginta diuidentes, legum studio præstitimus, vt facile sit & titulos adire, & perfectum rei, cuiusmodicumque

ζών ἐν ἰδίῳ ἐδάφει διώρουν, οὐ μὲν ἄλλα καὶ τὰ Ἰνστιτούτα, τούτων ἢ τῶν νόμων εἰσαγωγή, & ταῦτα ὁμοίως ὡνάται μὲν, ἰδιορυθμίζεται δὲ, ἐπὶ δὲ καὶ αὖ ὁ ἀνὴρ ἐφιλοπόνησε νεαράς διατάξεις καὶ ταῦτα ἰδίας ἐτυχὲ χώρας· οὕτως οὖν ἢ τῶν νόμων ἀπομεμελεμένη οὕσα κατὰ τὰς ἐλλείπειν ἐδόξε τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν εἰς τὸ ὥρῃ λαῖν τῆς τῶν νόμων φιλομαθείας πλὴν δυσχερὲς, καὶ εἰς τὸ αὐτὴν ταξέως τυχεῖν ἀκριβοῦς. Τεταραυῶν τὰς πάσας τῶν νόμων πραγματείας ἡμεῖς σωματοποιησάμενοι ἐν τόλῃ σιν ἐξ σικνεφαλαιώσαμεν. πᾶν μὲν ἐναντίον καὶ πλὴν χρῆσιν οὐ παρεχόμενον ἐν τοῖς πράγμασι, διὰ τὸ ὡς εἰκὸς πολλὰ τῶν τῆς δευροπότητος νομοθετημάτων ὥρῃ δοκιμηθῆναι τοῖς ὑπερῶν, ὑπεξεχόντες & ἀποκρίνδυτες. πᾶν δὲ ὃ μὴ ἀναγκαῖον, ἀλλὰ περὶ τὸ ἐδόκει, ἀποτεμόντες τῆς συνουφάνσεως· ἐπειτα δὲ τὰ ἀνὰ μέρῳ καὶ κατὰ διασπορὰν περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος εἰρημνῶν, εἰς μίαν πύλον πειοχλῶν κατὰ τὴν σάντες, οἷον ὅσα περὶ γάμου, ὅσα περὶ ληγάτων· ὅσα περὶ ἐπιτρόπων· καὶ ἀπλῶς, ὅσα σύσειχα, καὶ περὶ πλὴν αὐτῶν ὑποδείσιν ὁρῶντα· ταῦτα δὲ ἀλλήλων ἀδιάσπαστα καὶ ἐν τῇ συντάξει τηρήσαντες, ἐν ἐξήκοντα ὅλοις βιβλίοις ἀρτιστάμενοι, παρέχοντες τῇ περὶ τῶν νόμων φιλοπονίᾳ, ῥαδίαν μὲν

ΛΕΟΝΤΟΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙ

ΑΙΩΝΙΩ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ,

τῆς ἐν ὅλοις βιβλίοις ἐξήκοντα πέντε νομοθεσίας πεπραγματευο-
μένης αὐτῷ παραλλήλου συναγωγῆς καὶ συντάξεως

LEONIS IN CHRISTO REGE

SEMPITERNO PII IMPERATORIS,

*in totius iuris à se in LX. libris tractati inter se comparatam col-
lectionem & compositionem*

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΩ τῷ
Βασιλέων φειωνύμῳ ἤλ-
θε μὲν εἰς Ἰπνίνοιαν τὰ πῶν
πρεσβυτέρων αὐτοκρατόρων συλλέ-
ξαι διατάγματα, καὶ τῇ πύτῳ πα-
ραλλήλῳ συντάξει τοῖς πάλαι τῶν
νόμοις σφεφοιμένοις ὅ ἐκ τῆς αὐ-
τῶν ἀρχολίας ἐλαφρῶσαι ἄχθῃ.
οὐ μὲν ἔτυχε ὅ ἐργον τελείας καὶ
ἀνεκδοῖς κατὰσάσεως, καὶ διορθώ-
σιν δέξασθαι κρείττονα. καὶ γὰρ ἅτε
παρὰ Ἀδριανοῦ τοῦ πάλαι Ρωμαίων
δρῶντ' σινελέγη λαβὼν, καὶ
ταῦτα ἐν τόλῃσιν. διατάξας, ἰδίαν
ἢ διακεκριμένῳ ἀπειργάσατο πρε-
γματείαν, διήγετα τύποις, ἥτοι παν-
δέκτῳ ὄνομα δέμνῃ. καὶ ὅσα δὲ
ἐν τοῖς κώδιξι καὶ ταῦτα συναγα-

PROOEMIUM.

IUSTINIANO cele-
berrimi inter Impe-
ratores nominis stu-
dium quidem fuerat retro prin-
cipum sanctiones colligere,
& earum inter se comparata
compositione onus & mole-
stias eorum, qui circa leges oc-
cupantur, alleuare. Nec ta-
men opus perfectum & abso-
lutum statum consecutum est,
neque meliorem emendatio-
nem accepit. Etenim ea, quæ
Adrianus Romanorum Impe-
rator collegerat, accipiens,
eæque in libros quinquaginta
redigens, proprium & separa-
tum opus confecit, Digesto-
rum seu Pandectarū nomen ei
imponens. Quæcumque autē
erant in Codicibus colligens,

suam quoque sedem eis tribuit. Sed & Instituta, id est, legitimæ scientiæ prima elementa licet Iuris corpori cohæreant, separatim tamen composita sunt. Rursus Nouellis constitutionibus, quas idem elaborauit, suum quoque locum dedit. Sic igitur distributa legum compositio serenitati nostræ non satis efficax visa est ad tollendas difficultates quas parit legum studium, nec eius satis accuratus ordo. Itaque nos omnes legum compositiones in vnum corpus cogentes, eas sex voluminibus summatim complexi sumus, omne contrarium, atque inutile in rerum argumentis, quod vt verisimile est, posterius leges ac iura verustiora improbauerint, resecantes ac separantes: omne autem quod necessarium non erat, sed superfluum videbatur, à contextu recidentes: deinde quæ per partes & separatim eadem de re, puta de nuptiis, de legatis, vel de tutoribus dicuntur in vnum titulum referentes: in summa quæ cognata sunt, quæque ad eundem iuris articulum pertinent, hæc à se inuicem non diuisa, & in collectione retinentes, ac in libros sexaginta diuidentes, legum studio præstitimus, vt facile sit & titulos adire, & perfectum rei, cuiusmodicumque

ζών ἐν ἰδίῳ ἐδάφει διώρουν, οὐ μὲν ἄλλὰ καὶ τὰ Ἰνστιτούτα, τούτων ἢ τῶν νόμων εἰσαγωγή, & ταῦτα ὁμοίως ὡσώται μὲν, ἰδιορυθμίζεται δὲ, ἐπὶ δὲ καὶ αὖτὸς ὁ ἀνὴρ ἐφιλοπόνησε νεαροῖς διατάξεις καὶ ταῦτα ἰδίας ἐτυχὲ χώρας· οὕτως οὐδ' ἢ τῶν νόμων ἀπομεμελεσμένη οὕσα κατὰ σάσις ἐλλείπειν ἔδοξε τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν εἰς τὸ ἀφελῆν τῆς τῶν νόμων φιλομαθείας πλὴν δυσχέρειαν, καὶ εἰς τὸ αὐτὴν πάλιν τυχεῖν ἀκριβοῦς. Τετρακοῦντάς πάσας τῶν νόμων πραγματείας ἡμεῖς συμματοποιησάμενοι ἐν τέλει· σιν ἐξ συνεκφαλαιώσαμεν. πᾶν μὲν ἐναντίον καὶ πλὴν χρῆσιν οὐ παρεχόμενον ἐν τοῖς πράγμασι, διὰ τὸ ὡς εἶκος πολλὰ τῶν τῆς ἀρχαιότητος νομοθετημάτων ἀβυσσοειρηθεῖν τοῖς ὑπερῶν, ὑπεξελέγοντες & ἀποκρίνοντες. πᾶν δὲ ὃ μὴ ἀναγκαῖον, ἀλλὰ περὶ τὸ ἐδόκει, ἀποτεμόντες τῆς συνυφάνσεως· ἐπειτα δὲ τὰ ἀνὰ μέρος καὶ κατὰ διασπορὰν περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος εἰρημνῶν, εἰς μίαν πύλιν περὶ τοῦ κατὰσῆσαντες, οἷον ὅσα περὶ γάμου, ὅσα περὶ ληγάτων· ὅσα περὶ ἐπιτρόπων· καὶ ἀπλῶς, ὅσα σύσειχα, καὶ περὶ πλὴν αὐτῶν ὑποδείκνυνται· ταῦτα δὲ ἀλλήλων ἀδιάσπαστα καὶ ἐν τῇ συντάξει τηρήσαντες, ἐν ἐξήκοντα ὅλοις βιβλίοις ἀφελισάμενοι, παρέχομεν τῇ περὶ τοῦ νόμου φιλοπονίᾳ, ῥαδίαν μὲν

PROOEMIUM.

πὺν ἐντὸς ξιν , τελείαν δὲ πὺν παν-
 πὸς οὐπνοοσιῶν ζήτουμένην διάκρισιν.
 μηδενὸς νομοθετήματος ὀρθῶν φέ-
 ροντες πὺν ψῆφῳ παραλειφθέν-
 τος ἐκ τῆς ἀνω πόδ' χρόνου φορέας
 καὶ μέλει τῆς ἡμετέρας βασιλείας τετε-
 ασισμένων.

ea sit , discrimen nosse : nullo
 iure quod rectam sententiam
 ferret tam ex veteri sanctio-
 ne , quàm quæ ad Imperium
 usque nostrum perducta est ,
 prætermisso.

Don Juan de
Alonso de
Alonso de
Alonso de
Alonso de

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ Α'.

Περὶ τῆς αἰωπάτω Τριάδος, καὶ πίστεως καθολικῆς, καὶ περὶ τῆς
μηδένα πολμῶν περὶ αὐτῆς δημοσίως ἀμφισβητεῖν.

ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ LIBER PRIMVS

TITVLVS I.

*De summa Trinitate, & fide Catholica, & ut nemo de ea
publicè contendere audeat.*

Οἱ βασιλεῖς Γρατιανός, Οὐαλέντιανός, καὶ Α' Imppp. Gratianus, Valentinianus, &
Θεοδοσίος αἰώνιοι αὐτοῦτοι παρὲς τὸν
λαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Theodosius A A A. ad populum
urbis Constantinopolitanae.

Α'. **Χ**ΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ὅστις ὁ
πιστεύων μίαν εἴη θεό-
τητα, ἐν ἰσῇ ἰσοισία
τῷ πατρὶ, & τῷ υἱοῦ, & τῷ ἁγίου πνεύ-
ματος. Οἱ δὲ ἄλλοι εἰρημνία δοξά-
ζων αἰρετικοὶ ὄντι.

Γάντας τοῖς δήμοις, οἷς τῆς ἡμε-
τέρας Φιλανθρωπίας ἰδύνει τὸ κρά-
τος, ἐν τριαύτῃ βουλόμῃθα θρησκεία
ἀσαστρέφεται, ὑπὸ τὸν θεῖον λόγον
Πέτρον ἀδεδωκέναι τοῖς Ρω-
μαίοις ἢ ἄλλοις μέλει νῦν ἐμφα-
νιθεῖσιν λατρεία ἀνακηρύττει. ὡς

Basil. Tom. I.

I. **C**HRISTIANVS L. i.
est, qui credit v- C. co-
nam esse deita- dem.
tem sub pari ma-
iestate Patris & Filij & Spiri-
tus sancti. Qui verò diuersum
ab his sentit, hæreticus est.

Cunctos populos, quos cle-
mentia nostræ regit impe-
rium, in tali volumus reli-
gione versari, quam diui-
num Petrum Apostolum Ro-
manis tradidisse religio vs-
que adhuc ab ipso insinua-
ta prædicat: quam Ponti-

A

fex Damafus eiusdem succes-
for sequitur, & Petrus Ale-
xandriæ Episcopus vir Apo-
stolicæ sanctitatis: hoc est, vt
secundùm Apostolicam tra-
ditionem, Euangelicamque
doctrinam Patris, & Filij, &
Spiritus sancti vnam deita-
tem sub pari essentia & in-
diuifa Trinitate credamus.
Hanc legem sequentes, Chri-
stianorum Catholicum no-
men iubemus amplecti. reli-
quos verò dementes, vesa-
nósque iudicantes hæretico-
rum dogmatū infamiam sus-
tinere, diuina primùm vin-
dicta, post etiam motus no-
stri, quem ex cœlesti arbitrio
sumpserimus, ultione ple-
ctendos.

L. 2. II. Nullus hæreticis myste-
riorum locus, nulla ad exer-
cendam illiciti eorum con-
uentus dementiam pateat oc-
casio. Sciant autem omnes,
etiamsi quis ex huiusmodi
hominum genere principali
rescripto per fraudem elicitō
conueniendi licentiam impe-
trauerit, non valere: vnus &
summi Dei nomen vbique
celebretur. Nicæna fides du-
dum à maioribus tradita, &
diuino ac religioso testimo-
nio, atque diuina sanctione
firmata obseruantia semper
mansurâ teneat. Nicæna au-
tem fidei, & Catholicæ reli-
gionis defensor, & cultor
accipiendus est, qui omni-
potentem Deum, & Chri-

χειρὶς Δάμασος, ὁ καὶ διάδοχος
αὐτοῦ δοξάζει, ὁ Πέτρος Ἀλεξαν-
δρείας ἐπισκοπὸς ἀνὴρ ἀποστολικῆς
ἀγιότητος· τὸ ἐξ εἶναι, ἵνα καὶ πλὴν
ἀποστολικῶν ᾤσασθαι, καὶ πλὴν δι-
αγγελικῶν διδασκαλίαν πατρὸς, υἱοῦ,
καὶ ἀγίου πνεύματος, μίαν θεότητα
ἐν ὁμοίᾳ τε οὐσίᾳ, καὶ ἀδιαίρετῶ
τελειᾷ πιστεύωμεν. Τοῦτω τῷ νόμῳ
ἀκολουθοῦντες, τὸ τῇ χειριστῶν
κατολικὸν ὄνομα κελύμενον ἐνοσ-
δοῦμεν. Ὅτι καὶ λοιποῖς ἀνθρώποις, καὶ μα-
νιώδεις καὶ ἀδελφὰς ὁμῶν, ὅτι πλὴν τῇ
αἵρετικῶν δογματῶν δυσφημίαν
ἀσπαζομένοις τῇ θεῷ πατρὶ ἐκ-
δικήσῃ, ἐπειτα καὶ τῇ ἡμετέρᾳ ῥοπῇ, ὡς
ἐξ οὐρανοῦ θεῷ δόξα εἰλήφωμεν,
ἡμετέρας καὶ ἀποδοτέας.

C β'. Μηδεὶς τοῖς αἵρετικοῖς τῇ μυστη-
ρίων τόπος ἀνέωχθῶ· μηδὲ τις παρὸς
τὸ γυμνάζειν τῆς ᾤσεως αὐτῶν
συναγωγῆς πλὴν ἀφροσύνης φα-
νεροῦσθαι παρὰ φασίς. Ἰσώσαν καὶ πάν-
τες, ὅτι ἐν τῇ βασιλικῇ ἀν-
τιγραφῇ πρὸς βλάβειν, ἀδελφὸν ἐκ
τοιοῦτου ὅπου τῷ ἁγίῳ ἀνδρῶν ἡγε-
τῆς ἀνέωχθῶ, καὶ ἐκ τῆς ἐκείνου,
καὶ ἀνὴρ τῶν θεῶν καὶ θεῷ πάντας ὁδο-
δοῦναι. νικαίων πίστες, ἡ πάλαι ᾤσα
καὶ πατὴρ ὁ πατὴρ ᾤσα, καὶ τῇ
θεῷ, καὶ δις ἐκ τῆς πνεύματος καὶ τῷ θεῷ
ὁ πατὴρ βεβαιώσας, καὶ ᾤσα φυλακῇ
διωκεῖ διαμνησθῶ. Ὁ καὶ νικαίων
πίστεως καὶ τῆς κατολικῆς ἀρεσκείας
καὶ ἡγετῆς καὶ γεωργὸς δεκτέος εἶναι,
ὅστις ὁ πάντας δυνάμεν θεόν, καὶ χει-

σὸν **ϥ** ὃν **ϥ** θεὸς ἐν ὀνόματι ὁμο-
 λογεῖ, θεὸν ἐκ θεοῦ, φῶς ἐκ φω-
 τὸς, ὃς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ ἐκ
 τῆς ἀνωτάτω φύσεως πνεύς, καὶ
 ἀποδέχεται. Μὴ ὀρνεύωσαν **ϥ** μνη-
 σθέντες τῆς ἀνωμήτου πίστεως πλὴν ὁμο-
 λογίαν· ἀκμάστοι τῆς αἰδίου τελα-
 δος ἢ ἀδιαίρετοι ὑπόστασις, ἥ τις
 ἐλλειπτικῶς ῥήματα οὐσία τοῖς ὀρθῶς
 πνεύοισι λέγεται. Ταῦτα ἀναμφι-
 βόλως ἡμῖν δοκίμα, ταῦτα περ-
 σκυωθεῖ. **ϥ** ὃ οὐτὼ μὴ λατρεύοντες.
 παυσάδωσαν τῆς δολίου διαδέσεως,
 ἀλλότεις **ϥ** ὀνομα τῆς ἀληθοῦς θρη-
 σκείας περσλαμβάνειν, καὶ τοῖς
 ἰδίῳις φανερωτέροις ἐγκλήμασι ση-
 μειοῦδωσαν ἢ ἐκ πάντων ἀποκνη-
 σθέντες **ϥ** τῆς ἐκκλησίας περβόλων
 παντελῶς εἰργάζωσαν μὲν πάντων **ϥ**
 αἰρετικῶν. Τὰς **ϥ** ἀδεμίτοις περβόλων
 ἐν τοῖς τῆς πόλεως σιναγωγὰς κωλύο-
 μιν ἢ εἰς τῆς θορυβοποιῶς περβόλων
 περβόλων, ἢ ἀπὸ αὐτῆς τῆς πόλεως τει-
 χέων, τῆς πον ὀλεθριωτάτω θυμῶ **ϥ** ζω-
 διῶναι κελύομιν. ὅπως πᾶσι τοῖς ὀρ-
 θοδοξοῖς ἐπισκόποις τοῖς **ϥ** νικαέων
 πίστιν κατέχουσιν ἢ καθελικὴ ἐκκλη-
 σία ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ἀποδοθῇ.
 γ'. Θεοπίστοις πάντα ὅσα. Πορ-
 φύριος **ϥ** ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ ματίας ἐ-
 λαυόμιν **ϥ**, ἢ ἐπὶ ὅς τις καὶ τῆς
 τῆς χειρῶν δόσεσις θρησκείας
 σιναγωγὰς, περβόλων οἰωδῆποτε δέ-
 σκόμιν, περβόλων ὀραδιδουα. Πᾶντα
 γὰρ τὰ κινουῦντα τὸν θεὸν εἰς ὀργὴν συ-
 γράμματα, καὶ τὰς ψυχὰς ἀδικουῦντα,

Basil. Tom. I.

A stum filium Dei vno nomi-
 ne confitetur, Deum de Deo,
 lumen de lumine, qui Spi-
 ritum sanctum ex summo re-
 rum parente credit, & ac-
 cipit. Qui rebus diuinis ini-
 tiati sunt, intemeratæ fidei
 professionem, ne negent: vi-
 geat sempiternæ Trinitatis
 indiuisa substantia, quæ Græ-
 co verbo οὐσία (essentia) re-
 ctè credentibus dicitur. Hæc
 profectò nobis probanda, hæc
 veneranda sunt. qui verò iis-
 dem non inferuiunt, desi-
 nant dolosa affectatione alie-
 num veræ religionis nomen
 assumere, & suis apertiùs cri-
 minibus denotentur, & ab
 omni ecclesiæ limine submo-
 ti penitus arceantur; vnà cum
 omnibus hæreticis. illicitas
 verò congregationes intra
 vrbein agere vetamus: ac si
 quis tumultum excitare ten-
 tauerit, ab ipsis etiam vrbs
 mœnibus hunc exitiali furo-
 re propelli iubemus, vt cun-
 ctis orthodoxis episcopis, qui
 Nicænam fidem tenent, ec-
 clesia Catholica toto orbe
 reddatur.

III. Sancimus vt quæcum-
 que Porphyrius proprio exa-
 gitatus furore, aut quouis al-
 lius, aduersus piam Christia-
 norum religionem conscrip-
 sit, apud quemcumque re-
 perta fuerint, igni manci-
 pentur: omnia enim scripta
 quæ Deum ad iram mouent,
 quæque animos offendunt,

A ij

ne ad hominum quidem aures peruenire volumus. Præterea sancimus, ut qui impiam Nestorij fidem emulantur, aut nefandam eius doctrinam sectantur, si quidem Episcopi sint, aut clerici, ecclesiis sanctis deiiciantur: si verò laici, anathemate feriantur. Nemini deinceps licentia concedenda præter expositam fidem, ut diximus, tam Nicææ, quàm Ephesi, quidquam dicere, vel docere.

L. 4. IV. Nemo clericus, vel militans, vel alterius cuiuscunque conditionis de Christianorum fide publicè in posterum contendere conetur: hinc enim & magnorum tumultuum & perfidiæ occasio nascitur: nam & iniuriam facit reuerendissimæ Synodo, si quis semel ab ipsa iudicata, ac rectè disposita reuoluere, & publicè de his disputare contenderit: quæcumque enim nunc de Christiana fide ab his, qui Chalcedone per nostra præcepta conuenerunt, sanctè statuta sunt, iuxta Apostolicas expositiones, & doctrinam sanctorum trecentorum decem & octo Patrum, & centum quinquaginta definita esse noscuntur. in contemptores autem huius legis poena non deerit, quia non solum contra fidem rectè expositam veniunt, sed etiam Iu-

A οὐδὲ εἰς ἀκοὰς ἀνθρώπων ἐλθεῖν βουλόμθα. ἐπὶ δεασίζοντο τὸν ζηλουῦντας πρὸς ἀσεβῆ Νεστορίου πῖσιν, ἢ τῇ ἀθεμίτῳ αὐτῷ διδασκαλίᾳ ἀκολουθοῦντας, εἰ μὴν ἐπισκοποὶ εἴεν, ἢ κληρικοὶ, τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν ἐκβάλλεσθαι· εἰ δὲ λαϊκοὶ, ἀναθεματίζεσθαι. τὰ δὲ λοιποῦ μηδενὶ ἐξεῖναι ὥστ' αὐτῶν ἐκθεπεῖσθαι πῖσιν, καθάπερ εἰρήκαμεν, πρὸς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Εφείῳ λέγειν π, ἢ διδάσκειν.

Δ'. Μήτε κληρικὸς, μήτε στρατιώτης, ἢ ἄλλης οἰαςδήποτε τύχης ὢν, ὡς τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως δημοσίᾳ φιλονεικεῖν ἐπιχρεῖται τῷ λοιποῦ. τὰς γὰρ ἐ μεγάλων θορύβων καὶ ἀπιστίας ὅτι παροφασίς, ἢ ὑβρεῖς ὅτι ποιεῖ τῇ θεοσωτικῇ σωόδῳ, τὸ πὰρ αὐτῆς ἀπαξ κεκριμένα, καὶ ὁρθῶς διατυπώθεντα ἀνακυλίειν, καὶ δημοσίᾳ ὡς αὐτῶν φιλονεικεῖν· ταῦτα γὰρ ὅσα νυνὶ ὡς τῷ χριστιανῶν πίστεως ὑπὸ τῷ συνελεθόντων ἐν Χαλκηδόνι καὶ πρὸς ἡμετέραν κέλουσιν, ἰερώς ἀείδῃ, καὶ τὰς ὑποσολικὰς ἐκδέσας, ἢ τὰς διδασκαλίας τῶν ἀγίων τετρακοσίων δέκα ἢ ὀκτὼ πατέρων, ἢ τῶν ἐκατὸν πεντήκοντα διωρισμένα ἐξὶ δεδήλωται. καὶ ὅτι τῶν κατὰ φρονουώτων τὰ νόμου τύπου, ὑμωρία ἐκ ἐπιλείψας, ἐπὶ οὐ μόνον καὶ τῆς ὁρθῶς ἐκτεθείσης πίστεως ἐκτείνονται, ἀλλὰ καὶ Ιου-

δαίσις καὶ ἀπίστοις ἐν τῷ τοιούτῳ ἀγῶνι βεβηλοῦσι τὰ σεβάσματα μυστήρια. Τεσσαρουὶ ἐπὶ κληρικὸς ἢ, ὁ δημοσίως φιλονεικεῖν ἀεὶ τῷ ὁσεβείας ἑλμῶν, τῷ τάγματι τῶν κληρικῶν ἀποκινεῖται· εἰ δὲ στρατεύεται, τῷ ζώνῃς γυμνοῦται. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν τοιούτων ἐκκλησιαστικῶν ἐνεχόμενοι, εἰ μὴν ἐλάβοντο εἰσὶν, ἐν ταύτῃ τῇ ἱεροστάτῃ πῶλεως ἐξεορίζονται· ἰσχύει δὲ τῇ κατὰ δικαστικὴν, καὶ ταῖς ἀρμοζούσαις τιμωρίαις υποκείμενοι· εἰ δὲ δοῶσι χαλεπωτέρας τιμωρίας κολλάζονται. εἰ. Τῆς ὁρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως, ὑπὸ πρὸ κηρύττει ἡ ἀγία τῆς θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία, κατ' οὐδένα τρόπον καμνισμὸν δεξαμένης, ἀκολουθοῦντες ἡμεῖς τοῖς τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ τῶν μετ' ἐκείνων διαπρέψαντων ἐν ταῖς ἀγίαις τῆς θεοῦ ἐκκλησίαις διδάγματα, δίκαιον ὡντήμεν ἅπανι ποιῆσαι φανερόν, ὅπως ἔχομεν ἀεὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, ἀκολουθοῦντες τῇ ὁραδόσῃ καὶ ὁμολογίᾳ τῆς ἀγίας τῆς θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· πιστεύοντες ὅτι εἰς πατέρα, καὶ υἱόν, καὶ ἅγιον πνεῦμα, μίαν οὐσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι ὡροκνωόμενον, μίαν θεότητα, μίαν δυνάμιν, τριάδα ὁμοούσιον. ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν ὁμολογούμενον τὸν μονογενῆ υἱὸν τῆς θεοῦ, τὸν ἐκ θεοῦ θεόν, τὸν μετὰ αἰώνων καὶ ἀχρό-

Basil. Tom. I.

daeis & infidelibus ex huiusmodi certamine veneranda mysteria profanant. Igitur si clericus erit, qui publicè de religione contendere ausus fuerit, consortio clericorum remouetur. Si verò militet, cingulo spoliatur. Ceteri autem huiusmodi criminis rei, si quidem liberi sint, de hac sacratissima vrbe pelluntur. pro vigore autem iudiciario, etiam competentibus poenis subiicientur. si verò serui, seuerioribus animaduersionibus plectuntur.

V. Quum recta, & inculpatissima fides, quam sancta Dei Catholica, & Apostolica Ecclesia prædicat, nullo modo innouationem recipiat, nos sanctorum Apostolorum, & eorum, qui post eos in sanctis Dei ecclesiis præstabiles fuere, dogmata sequentes, rectè nos facturos duximus, si cunctis notum faceremus, quomodo de spe, quæ in nobis est, affecti simus, inhærentes traditioni, & confessioni sanctæ Dei Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ: credentes enim in Patre, & Filium, & Spiritum sanctum, vnā essentiam in tribus personis adoramus, vnā deitatem, vnā potestatem, Trinitatem consubstantialē. In vltimis autem diebus confitemur vni-genitum Filium Dei, Deum de Deo ante sæcula, & sine

A iij

tempore, de Patre natum, coæternum Patri, ex quo omnia, & per quem omnia, qui descendit de cælis, incarnatus est de Spiritu sancto, & gloriosa semper Virgine, & Dei genitrice Maria, & homo factus est, crucemque pertulit, sepultus est, ac resurrexit tertia die. vnius & eiusdem miracula & crucia-

τως ἐκ τῆς πατρὸς γεννηθέντα, τὸν
 σὺν αἰδίδι τῷ πατρὶ, τὸν ἕξ
 οὗ τὰ πάντα, ἃ δὲ οὐ τὰ πάν-
 τα, κατελθόντα ἐκ τῆς οὐρα-
 νῶν, σαρκωθῆναι ἐκ πνύματος
 ἁγίου, καὶ τῆς ἐνδόξου ἀειπαρθέ-
 νου, καὶ θεοτόκου Μαρίας, καὶ ἐν-
 δουροπῆσαι, ταυρόν τε ὑπομεί-
 ναι, ταφῆναι τε καὶ ἀναστῆναι
 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἐνὸς ἢ τῆς αὐτῆς
 τὰ τε σώματα ἢ τὰ πάθη, ἀπὸ
 ἐκποισίως ὑπέμεινε σαρκί, γινώ-
 σκοντες. οὐ γὰρ ἄλλω ὡς θεὸν λό-
 γον, ἢ ἄλλω ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν μέ-
 λλ' ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ ὁμοούσιον
 τῷ πατρὶ καὶ τῷ θεότητι· ἃ ὁ-
 μοούσιον ἡμῖν αὐτὸ καὶ τῷ
 ἀνδροπότητι. ἐμείνε γὰρ τριας ἢ
 τριας ἃ σαρκωθέντος τῆς ἐνὸς τῆς
 τριάδος θεοῦ λόγου· οὐτε γὰρ τε-
 τάρτου προσώπου προσθήκῃ
 Ἰησοῦς ἡ ἀγία τριας. πύ-
 των πόινω οὕτως ἐχόντων, ἀνα-
 δεμαλίζοντι πᾶσαν αἵρεσιν Ἰζαι-
 ρέως ὅτι Νεστόριον ὡς ἀνδροπο-
 λάτην, ὡς διαιρουῖν τὸ ἓνα
 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ ἕν
 τῆς θεοῦ ἃ θεὸν ἡμῶν. ἢ μὴ ὁμο-
 λογουῖντα κυρίως ἃ καὶ ἀλήθειαν,
 τῷ ἁγίαν ἐνδόξῳ ἀειπαρθέ-
 νῳ Μαρίαν θεοτόκον, ἀλλὰ ἄλ-
 λω μὲν, ὡς ἐκ τῆς πατρὸς θεὸν
 λόγον λέγοντα, ἄλλω ὅτι ὡς
 ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου Μα-
 ρίας· χάριτι δὲ καὶ οἰκειώσῃ τῇ
 πρὸς τὸν θεὸν λόγον, θεὸν αὐ-

Ἐπεὶ γὰρ οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ Εὐ-
 τυχέα (ὧ) φρενοβλαβῆ (ὧ) φαντα-
 σίαν εἰσάγοντα, δυνούμηνόν τε ἔκ-
 τ' ἀγίας ἀειπαρθένου Μαρίας ἀλη-
 θινῶς σαρκώσιν, τὸ ἐστὶ πλὴν ἡμε-
 τέραν σωθῆναι· καὶ μὴ ὁμολο-
 γῶντα καὶ πάντα ὁμοῦσι (ὧ) τῷ
 πατρὶ καὶ πλὴν θεότητι· καὶ ὁμο-
 οῦσι (ὧ) ἡμῖν (ὧ) αὐτῷ (ὧ) καὶ πλὴν ἀν-
 θεοπότητα. Τὸν αὐτῷ (ὧ) ὃ Ἰσὺς
 Ἀπολλινάρι (ὧ) τὸν αἰὶν λέγοντα
 (ὧ) κῶρι (ὧ) ἡμῖν Ἰησοῦ Χριστὸν
 τὸν υἱὸν τῆς θεοῦ καὶ θεὸν ἡμῖν, ὃ
 σύγχισιν ἦτοι φερμὸν εἰσάγοντα
 τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς μοναχικῆς ὑπο-
 τῆς θεοῦ καὶ πάντας τοὺς τὰ αὐτῆς
 φρονήσαντας τε ἢ φρονουῦντας. εἰ
 γὰρ ἴνες μὲν πλὴν ἡμῖν παρὰ
 ῥῶσιν ταῦτα, ὃ πλὴν τῶν καὶ (ὧ)
 πόπον θεοφιλεσάτων ἡμῖν ἐπισκό-
 πων πληροφορίαν, διδόντες τῆς
 λοιπῆς γνώμης ἐναντίας ὄντες, μὴ
 πεισθώσιν συγγνώμης ἀξιω-
 θῆναι. Κελεύομεν γὰρ τοὺς τοιού-
 τοις, ὡς ὁμολογημένοις αἵρετικοῖς,
 τῷ πεισθῆναι ὑποβάλλεσθαι σω-
 φρονισμῷ.

ς'. Τὸν σωτήρα, καὶ δεσπό-
 πλὴν τῶν ὅλων Ἰησοῦ Χριστὸν τὸν
 ἀληθινὸν ἡμῖν θεὸν δεξαμένους
 διὰ πάντων, αὐτοδίδακτον, ὅσον
 ἐκδέχεται νοῦν καὶ λαμβάνειν ἀν-
 θεοπνῶν, μιμεῖσθαι πλὴν αὐτοῦ συ-
 κατέβασιν. ὃ διόντες ἵνας τῇ νό-
 σω ὃ μαρία καὶ τοῖς τῶν ἀ-
 σέβων Νεστορίου ὃ Εὐτυχῆς τῶν

A factus sit Deus. necnon Eu-
 tychem mente captum, qui
 Christum imaginariam car-
 nem adsumpsisse auctor est, &
 veram incarnationem ex san-
 cta semper Virgine Maria ne-
 gat, hoc est, salutem nostram,
 neque confitetur per omnia
 consubstantiali Patri secū-
 dū diuinitatem, & nobis
 consubstantiali secundū
 humanitatem. Similiter & A-
 pollinarem, qui dicit Domi-
 num nostrum Iesum Christū
 Filium Dei, ac Deum no-
 strum carnis, & animæ natu-
 ram sine mente adsumpsisse:
 & confusionem siue permi-
 sionem in vnigeniti Filij Dei
 inhumanatione introducitur.
 C omnes denique, qui horum
 opinionem sectati sunt, vel
 sectantur. Si qui enim post
 hanc præmonitionem nostrā,
 & religiosissimorum in singu-
 lis locis Episcoporum plenam
 fidē reperti deinceps fuerint
 in diuersa esse opinione, nullā
 se sperent veniam consecu-
 turos. Iubemus enim tales ve-
 luti confessos hæreticos com-
 petenti subdi coërcitioni.

D VI. Saluatorem, & huius vni-
 uersi Dominū Iesum Christū
 verum Deum nostrū colentes
 per omnia, studemus quan-
 tum humana mens adsequi
 potest, vt clementiam eius
 imitemur. quūque inuene-
 rimus quosdam, qui morbo,
 ac furore tenentur impio-
 rum Nestorij, & Eutychis,

A iiij

Dei, & sanctæ Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ hostium, recusantes sanctā, gloriosam, & semper Virginem Mariam verè & propriè matrem Dei appellare, studiosè dedimus operam, vt hi rectam Christianorum fidem edocerentur. At ij cùm sint insanabiles, errorem suum occultantes obambulant, vti quidem accepimus, simpliciorum animos conturbantes, & scandalum eis adferentes, ac sanctæ Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ repugnantia proferentes. Necessarium igitur duximus, hæreticorum mendacia euertere, vniuersis autem exponere quæ sit sanctæ Dei Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ de fide sententia, quæque eiusdem sanctissimi sacerdotes prædicent. quorū & nos vestigiis insistentes, manifestamus ea, quæ de spe, quæ in nobis est, sentimus, non fidem inno- uantes, quòd absit, sed illorum insaniam refutantes, qui eadem cum impiis hereticis sentiunt. quod ipsum iam inde ab initio principatus nostri cunctis manifestū fecimus. Credimus enim in vnum Deum patrem omnipotentem, & in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei, & in Spiritū sanctum, vnam essentiam in tribus personis adorantes, vnam deitatem, vnam potestatem, Trinitatem consubstantialē. In vltimis autem die-

^A ἐχθρόν τῷ θεῷ, ἢ τῆς ἀγίας καθολικῆς & ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὁρνούμενοις πρὸς ἀγίαν ἐνδοξὴν αἰπαρδέν(ω) Μαρίαν θεοτόκον εἰπεῖν κρείως καὶ ἀλήθειαν, ἑσπουδάσαμεν τοῖς πρὸς ὁρθεῖν τῆς χριστιανῶν διδασκαλίᾳ πίστιν. οἱ ὃ ἀνιάτως ἔχοντες, κρύπτοντες πρὸς αὐτῇ(ν) πλάνῃ, παριέρχονται, καὶ μεμαθήκαμεν, τὰς τῇ(ν) ἀπλουτέραν ψυχὰς ἐκταράσσοντες τε καὶ σκανδαλίζοντες, καὶ ἐνδωπία τῆς ἀγίας καθολικῆς & ἀποστολικῆς ἐκκλησίας λέγοντες. ἀναγκαῖον τοίνυν ἐνομήσαμεν κατὰ λόγον μὴ τὰς τῇ(ν) αἰρετικῶν ψευδολογίας, σαφηνίσαι ὅτι πᾶσιν ὅπως τε δοξάζει ἡ ἀγία τῷ θεῷ καθολικὴ καὶ ^C ἀποστολικὴ ἐκκλησία, κηρύττουσι ὅτι οἱ ταύτης ὁσιώτατοι ἱερεῖς, οἷς καὶ ἡμεῖς ἐπόμειροι φανερά κατισχύμεν τὰ πρὸς τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος οὐ καμνίζοντες πίστιν, μὴ γνῶσιτο, ἀλλ' ἐλέγχοντες πρὸς μαρίαν τῇ(ν) φρονουώτων τὰ τῇ(ν) ἀσεβῶν αἰρετικῶν. ὅπερ ἤδη ἐν προομίοις τῆς ^D ἡμετέρας βασιλείας προέξαντες, πᾶσι κατέδηλον ἐποίησαμεν. πιστόμενοι γὰρ εἰς ἓνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα, καὶ εἰς ἓνα κύριον(ω) Ἰησοῦν Χριστὸν(ω) υἱὸν τῷ θεῷ, καὶ εἰς τὸ ἅγιον(ω) πνεῦμα· μίαν οὐσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ὁμοουσιούσας, μίαν δυνάμιν, τελέειν ὁμοούσιον. ἐπ' ἐχάτων ὃ τῇ(ν) ἡμέ-

εὐὸν ὁμολογοῦμεν ὅτι κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν μονογενῆ ὃν
 υἱὸν τῆς θεοῦ, ὃν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ
 θεοῦ ἀληθινόν, ὃν πρὸ αἰώνων καὶ
 ἀχρόνως ἐκ θεοῦ ὅτι πατρὸς γεννηθέν-
 τα, ὃν σωματίδιον τῷ πατρὶ, ὃν
 ὃς οὐ τὰ πάντα, κατελθόντα ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ, σαρκωθεῖναι ἐκ πνεύ-
 ματος ἁγίου καὶ ὁ ἁγίας ἐνδόξου
 πατρὸς καὶ θεοτόκου Μαρίας καὶ
 ἐν αὐτῇ γεννηθῆσαι, σαυρόν τε ὑπομείναναι
 ὑπὲρ ἡμῶν ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου, τα-
 φευθῆναι καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέ-
 ρᾳ· ἐνός καὶ ὅτι αὐτὸς ταῦτα καὶ
 τὰ πάντα ἅπρ' ἐκ κοίτης ὑπομένειν ἐν
 σαρκί, μνῶσκοντες οὐ γὰρ ἄλλῃ ὃν
 θεὸν λόγον, καὶ ἄλλῃ ὅτι Χριστὸν ὃν
 ἐσμεθα· ἀλλ' ἐνα καὶ ὅτι αὐτὸς ὁμοού-
 σιον τῷ πατρὶ, καὶ ὅτι θεότητα, καὶ ὁμο-
 ούσιον ἡμῖν ὃν αὐτὸν καὶ πρὸ ἀν-
 θροπότητος. ὡς γὰρ ὅτι ἐν θεό-
 τητι τέλει, οὕτως ὁ αὐτὸς καὶ ἐν
 ἀνθρώποτητι τέλει. πρὸ γὰρ καὶ
 ὑποστάσιν ἐνώσιν δεχόμεθα καὶ ὁμο-
 λογοῦμεν. ἐμείνε γὰρ τριας καὶ
 σαρκωθέντος τῆς ἐνός τῆς τριάδος
 θεοῦ λόγου· οὐτε γὰρ τετάρτου προ-
 ἠήκω ὃν προσέχεται ἡ ἁγία τριας.

Τούτων τῶν οὕτως ἐχόντων,
 ἀναθεματίζομεν πᾶσαν αἵρεσιν·
 ὁμοῦτως δὲ ὃν Νεστόριον καὶ
 ἀνθροπολάτρην, καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ
 φρονήσαντας τε ἢ φρονούντας, τοὺς
 διαιρουμένους ὃν κύριον ἡμῶν Ἰη-
 σοῦν Χριστόν ὡς ἐφάρμεν.

bus confitemur Dominū no-
 strum Iesum Christum, vni-
 genitum Dei filium, Deum
 verum ex Deo vero, ante sæ-
 cula, & sine tempore de patre
 natum, patri coæternum, eum
 ex quo omnia, & per quem
 omnia, qui descendit de cælis,
 & incarnatus est de Spiritu
 sancto, & sancta, gloriosa, &
 semper virgine Maria, & ho-
 mo factus est, crucemque pro
 nobis passus sub Pontio Pilato,
 sepultus est, & resurrexit ter-
 tia die. vnius & eiusdē mira-
 cula, & cruciatus, quos vltro
 in carne perpeffus est, agno-
 scentes: non enim alium Ver-
 bum, & alium Christū agno-
 scimus, sed vnum & eundem
 consubstantialē patri secun-
 dū deitatem, & eundem
 nobis cōsubstantialē secun-
 dū humanitatem: nam sicut
 est in deitate perfectus, ita idē
 in humanitate perfectus est:
 nam personalem vñionem re-
 cipimus & cōfitemur. Trini-
 tas enim mansit Trinitas etiā
 post incarnationem vnius ex
 Trinitate Dei Verbi: non e-
 nim quartæ personæ accessio-
 nem sancta Trinitas recipit.

Quæ cū ita sint, anathe-
 ma dicimus omni hæresi, præ-
 fertim verò Nestorio homini-
 colæ, nechon eis, qui eiusdem
 opinionem sectati sunt, aut
 sectantur, qui Dominum no-
 strum Iesum Christum, sicut
 diximus, diuidunt.

*Idem transmissum Ephesiis ,
Cesariensibus , Cyzicenis ,
Amydenis , Trapezuntiis ,
Theopolitanis , Apameis ,
Hierosolymitanis , Iustino-
politans , Tarsensibus , Se-
bastenis , Ancyranis .*

ΕΠΙΡΗΑΝΙΟ

ARCHIEPISCOPO.

L. 7. VII. Scire volentes tuam san-
ctitatem omnia, quæ ad Ec-
clesiasticum statum perti-
nent, necessarium duximus,
his ad eam sacris vti affatibus,
ac per eos ipsi nota facere,
quæ mota sunt, tametsi ei
perspecta esse persuasum ha-
beamus: cum enim compe-
rissimus quosdam alienos à
sancta Catholica & Apostoli-
ca Ecclesia, qui errorem im-
piorum Nestorij, & Eutychis
sequuntur, eorumque bla-
sphemias vtuntur, sacrum
edictum proposuimus, cu-
ius notitia ad tuam quoque
sanctitatem peruenit, quo
hæreticorum infaniam con-
futauimus.

IOANNES EPISCOPVS

PAPA ROMÆ.

L. 8. VIII. Inter claras mansue-
tudinis vestræ laudes, Chri-
stianissime Principum, pu-
riore luce tanquam aliquod
sydus irradiat, quod amore
fidei, quod charitatis studio
edocti Ecclesiasticis discipli-

A Τὸ αὐτὸ Εφεσίοις, Καίσαρδαίοις, Κυ-
ζικηνίοις, Ἀμυδινοῖς, Τραπεζου-
νίοις, Θεουπόλεως, Ἀπαμεῶσι, Ἱε-
ροσολυμίταις, Ἰουστινιανουπόλεως,
Ταρσεῶσι, Σεβαστινοῖς, Ἀγκυ-
ραῖοις.

ΕΠΙΦΑΝΙΩ

Αρχιεπισκόπου.

B Ζ'. Γινώσκεις βουλόμενοι πλὴν σὺν
ἀγωνίᾳ πάντα τὰ εἰς ἐκκλη-
σιαστικὴν ὁρῶντα κατὰ εἰρήνην, ἀν-
αγκαῖ (Ϟ) ἡγήσασθαι ταύτας πρὸς
αὐτὴν χεῖρα ἀπὸ τῆς θείας συλ-
λαβῆς, ὅτι αὐτῇ δὴ λαὸς αὐτῇ κα-
ταστῆσαι τὰ κινηθέντα, ἅπερ καὶ αὐ-
τὴν εἰδέναι πεπεισμένοι. διότι οὐ γὰρ
τοιαύτῃ αὐτῶν ἀλλοτείοις τῆς ἀγίας
καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλη-
σίας, τῇ τῇ ἀσεβῶν Νεστορίου (Ϟ)
Εὐτυχίου ἀκολουθοῦντας πλάνῃ,
καὶ τῆς τούτων βλασφημίας κε-
χηρμένοι, θεῷ (Ϟ) παρεθήκαμεν
ἐδικτὸν, ὅπερ καὶ ἡ σὴ ἀγωνία γι-
νώσκει, δι' οὗ πλὴν τῇ αἵρετικῶν
μανίᾳ ἠλέγχασμεν.

D ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Πάπας Ρώμης.

ή. Εν τῇ λαμπρότητι τῆς ὑμε-
τέρας παρότητος (Ϟ), ὅ ἐπαμύνηται
χριστιανικώτατος βασιλέων, τῷ κα-
ταρθεῖν φωτὶ καθάπερ πᾶσι (Ϟ)
ἀκλινοβολεῖ, καὶ μὴ γὰρ τῇ τῆς πίστεως
χρόσι καὶ τῇ ἀγάπῃ ἀπουδῇ, ἐκπα-
ιδευθέντες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διδα-

L. 29.
C. de
Episc.
& Cl.

πῶ ἡμωρία τ' αὐτοφροσύνης, εἴτε δὲ ἐν
ἐνεσώπων, εἴτε δὲ ἐν μέλλοντων διὰ τῆς
ἀσπαραγμοσκοπίας ἀεὶ ἐργάζεται.

ιγ'. Ὡς περ τὰς θεσίας καλὸν ὄντων,
οὕτως ἔτι καὶ κόσμον τ' δημοσίων ἔργων
φυλάττειν βεβούληται. καὶ μηδεὶς ἐαυ-
τὸν ἀπατῇ ἐπιχρεῖται ταῦτα κατὰ
λύειν. εἰ δ' καὶ πρὸς βασιλικῶν ἔχει φι-
λοπρίαν τὸ αὐτὸ ἐπιβέβουσαν, ἀ-
φαιρέσειν ὅτι αὐτῷ, καὶ πρὸς ἡμᾶς
ἀναφαιρέσειν.

ιδ'. Ὡς περ τὰς ἀδεμίτοις ἀρρηκείας
διὰ τῶν σωτηριώδους ἐξέβαλλομεν νό-
μου, ἔτι περ τὰς νεμομενίας σωόνους τῶν
πόλεων, καὶ πᾶσι κοινῶς ἀπάντων ἰλα-
ρίαν ἐκ ἀνελόμην ἀποδέειν. ὅθεν τὰς
χεῖρας τῶν θεσίας ἢ ἄλλης ἀει-
ρίας κατὰ κρήνην ἐπιτελευμήσας πρὸς
δήμῳ τέρψας, καὶ τὴν παλαιὰν συνή-
θειαν γίνεσθαι καλὸν ὄντων, ἔτι δὲ δημοσία
συμπόσια ἐπιτρέπομεν, εἴποτε ταῦ-
τα χυμῶσαι ἢ τῶν δημοσίων βοτῶν
ἰλαρότης ἐπιζητεῖ.

ιε'. Γὰρ τὰς τοῖς τόποις οἷς τινὰς τοῖς
ἱεροῖς ἢ πλάττειν τὴν παλαιὰν ἀφωσίωσιν,
τῇ ἰδιῇ ἡμῶν οὐσίᾳ βουλόμην σω-
ἀπιδεῖν. εἰ δὲ πρὸς τὸν τοῦ τῶν δικαίου
ὅπου δὴ ποτε εἰς ἑκάστον ἀφωσίωπον ἢ
τῶν ἀφωσίωπων βασιλέων φιλοπρί-
μια, ἢ ἡ ἡμετέρα κακοσύνοσις ἐλθεῖν
ἢ βουλήσθαι, τὸ ἐν ταῖς αὐτῶν οὐσίαις
διλωκῶς, ἔτι δὲ δικαίως φυλάττειν. καὶ
ταῦτα ὅτι ἀπὸ πολλὰς διατάξεις
εἰς τὴν ἀφωσίωπον ἐκκλησίαν ἢ β-
λήσθαι ἀνήκεν, ἢ χειρισθὶν ἐκκλη-
σία ἐαυτῇ διεκδικεῖται.

Basil. Tom. I.

A furcæ imminebit, siue præ-
sentium, siue futurarum re-
rum veritatem exploret.

XIII. Sicut sacrificia prohi-
bemus, ita volumus publico-
rum operum ornamenta ser-
uari: nec sibi malè blandiatur
qui ea conatur euertere. sed
& si rescripto principali id ei
indultum sit, abripiatur ei,
& ad nos referatur.

XIV. Vt profanos ritus salu-
bri lege submouimus, ita fe-
stos conuentus ciuitatum, &
communem omnium læti-
tiam non patimur submoue-
ri: vnde absque vlllo sacrifi-
cio, atque vlla superstitione
damnabili peractas populi
voluptates secundum vete-
rem consuetudinem exhiberi
iubemus, & publica conui-
uia permittimus, si quando
publicorum votorum hilari-
tas exigat.

XV. Omnia loca, quæ sacris
error veterum deputauit,
priuatæ rei nostræ sociari vo-
lumus. quod autem ex eo iu-
re vbicumquæ ad singulas
quasque personas præceden-
tium Principum munificen-
tia, vel maiestas nostra voluit
peruenire, id in eorum patri-
moniis perpetuò, & iure ac
merito perduret. ea verò quæ
plerisque constitutionibus ad
venerabilem Ecclesiam vo-
luimus peruenire, Christiana
religio sibi vindicet.

B

- L. 6. XVI. Christiani qui verè A 15. Καὶ ὁ ἀληθεὺς ὄντης χριστιανοὶ, ἢ λεγόμενοι εἴη χριστιανοὶ, μήτε τοῖς Ἰουδαίοις, μήτε τοῖς ἀβασπίσις, ἢ τοῖς ἑλλήσιν, ἐν ἡσυχίᾳ διάγουσι, ἐμνηδὲν μήτε δορυβάδες ποιουμένοις, μητ' ἐν αὐτῷ τοῖς νόμοις, ὁλμάτωσαν τὰς οἰκείας ἐπιφέρειν χεῖρας, ἀποκαζημενοὶ τῷ βούλευσθαι τ' ἰδίῳ θρησκείᾳ διεκδικεῖν· εἰ γὰρ καὶ τοῦτων ἡσυχάζοντων γένοντο βίαιοι, ἐπὶ τοῦτων ὑπαρξόντα διαρπάσουσιν, ἔκ ἐν ἀπλῶς ἐλεγχόμενοι ταῦτα ἀποδώσουσιν, ἀλλ' ἐν διπλάσιον. Ἐοὶ δ' ἔργοντες ἢ τ' ἐπαρχίῳ, ἢ ἡ τάξις αὐτῶν, καὶ ὁ πρεσβύτερος ἢ τῶν πόλεων γνωσκέτωσαν, ὡς εἰ ἐπιβέβησιν πτοιστον γυεῖσθαι, ὁμοίως τοῖς ποιήσασιν ἀμειβεσθαι.
- L. 7. XVII. Nemo venerantis orantisque proposito & animo delubra, quæ olim iam clausa sunt, nunc colat. absit à sæculo nostro infandis, execrandisque simulachris honorem pristinum reddi.
- L. 8. XVIII. Quæ sæpè paganæ superstitionis hominibus interdiximus, nemo deinceps facere audeat, sciens quòd publicum crimen committit, qui hæc ausus fuerit perpetrare.
- L. 9. XIX. Iubemus hac sacra constitutione, ut magistratus tam huiusce regiæ civitatis, quàm rectores prouinciarum omni studio per se, vel à religiosissimis Episcopis admoniti, omnes paganicæ superstitionis impietates
16. Μηδεὶς ἐν διαίτῃ ἐψυχῇ προσκυνοῦντος ἢ ἀχρημόντος τὰ πάλαι κεκλησμένα ἱερὰ νυνθ' θρησκυλεύτω· ἀπέστω δ' ἡμετέρας γυεῖας τὸ τοῖς ἀδελφείοις ἢ κατὰ κράτος εἰδῶλοις τ' ἀποτρεῖσθαι ἡμιῶν ἀποδίδοσθαι.
17. Οσοι πολλάκις τοῖς δ' ἐλλωικῆς θρησκείας ἀπηγορεύσασιν, μηδεὶς ἐπιχρεῖται τ' λοιποὶ ποιεῖν, εἰδὼς ὡς δημοσίῳ ἐγκλήματι πᾶσι πῆλ' ὁ πούποις ὁλμῶν ἐπιχρεῖν.
18. Γροσάπορτον τοῖς ἡμετέροις δ' ἔχοντες τοῖς τ' καὶ πλὴν βασιλίδι πόλιν πᾶσι, ἐπὶ τὰς ἐπαρχίας, διὰ πάσης χωρεῖν πρεσβυμίας οἰκοδὲν τ' ἔστω δ' ἀπὸ θεοφιλεσάτων ἐπισκόπων τὰ πιαῦτα διδασκομένοις, πᾶσι τὰ τ' ἐλλωικῆς θρησκείας ἀσέβηματα

νομίμως ἀναζητεῖν, ὡς αὐτὸ μὴτε γέ-
νοιτο, καὶ γυρόμενα τιμωροῖτο.

κ'. Οἱ μαθηματικοὶ ἐὰν μὴ ὧσιν
ἡντρεπιμένοι, τὰ τῆς πλάνης βι-
βλία ἐπ' ὧσι τῶν ἰδίων ὀφθαλ-
μῶν τῶν ὑποκόπων ἐν πρὸς κατα-
κλυσάντες, τῇ καθολικῇ ἀρησκείᾳ τῆς
δυσέβοις πίστεως ἀρὰ δέντες, μηδέ-
ποτε πρὸς πλὴν πρὸς τὴν πλάνην
ὑποστρέψαν, οὐ μὲν τὴν πόλεως Ρω-
μῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν πασῶν ὁξωθεῖσιν κε-
λεύμενοι. οἵτινες εἰ τὶς μὴ ποιήσῃσι,
ἐὰν τὸ γαλιωτόν τὸ ἡμετέ-
ρας τὸ ὑμῶν ἐκτεδῇ, ἐν ταῖς πόλε-
σιν ὄντες συλληφθῶσι, καὶ τὰ δόκρυ-
φα τὴν πλάνης αὐτῶν ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῆς
ματὰ φανερωῦντες, πλὴν τὴν πρὸς
σμοδὸν ποινὴν ὑπομνήτωσαν.

κα'. Πᾶσαι αἱ ἀπηγορευμέναι τοῖς
νόμοις καὶ ταῖς διατάξεσιν αἵρεσις,
διωκεῖται ἡρεμείτωσαν· καὶ μηδεὶς
πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀρεῖας, ἀπὸ τοῦ βίβου
βέβηλος διδασκαλία, ἢ διδασκῇ, ἢ
μανθάνῃ. μηδὲ οἱ τοῦτων ἱερεῖς ὁλ-
μάτωσαν πρὸς ἑτέροις διδασκῇ, καὶ
αὐτοὶ μὴ κέκλυται· μηδὲ ὑποκρίναι
χροτονεῖν, αὐτοὶ μὴ κεχροτονημένοι,
μηδὲ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τὴν ἀρχόντων.
τῇ δὲ πρὸς τὴν ἀρεῖαν τὴν αἵρετικῶν, καὶ
ταῖς κατὰ αὐτῶν κειμέναις διατάξε-
σιν ὑποπιπέτω καὶ οἱ ἐκ μικροῦ τινος
ὑποδείγματι ἐλεγχόμενοι, ὡς
ἐξωτὸν καθολικῆς ἐκκλησίας ἐξ ὁδοῦ
τὴν ἀρεῖας ἐλθεῖν ὑπὸ τῆς ἀρεῖας.

κβ'. Πᾶντες οἱ αἵρετικοὶ ἀναμφιβό-
λως γνωσκέτωσαν ὡς πάντες αὐτῶν οἱ

Basil. Tom. I.

A perquirant, quò in posterum
non committantur, vel com-
missæ puniantur.

XX. Mathematici nisi parati L. 10.
sint, libris erroris sub oculis C. E.
Episcoporum incendio con- pifc.
crematis, Catholico cultui aud.
piam fidem tradere, nun-
quam ad errorem primum
B redituri, non solùm vrbe Ro-
ma, sed etiam omnibus ciui-
tatibus pelli iubemus. qui si
hoc non fecerint, & contra
Serénitatis nostræ salubre
constitutum in ciuitatibus
fuerint comprehensi, & se-
creta erroris sui, & profes-
sionis manifestauerint, de-
portationis poenam susti-
neant.

C XXI. Omnes vetitæ legi- L. 2.
bus & constitutionibus hæ- C. de
reses perpetuò conquiescant. har.
& nemo ulterius conetur,
quæ receperit profana præ-
cepta vel docere, vel discere.
nec antistites eorumdem au-
deant fidem alios docere,
quam ipsi non habent, nec
ministros creare, qui ipsi mi-
nistri non sunt, nec per con-
niuentiam magistratuum. he-
reticorum autem vocabu-
lo, & latis aduersus eos san-
ctionibus succumbant, qui
vel leui argumento conuicti
fuerint à iudicio Catholicæ
Ecclesiæ, & recto tramite de-
uiare.

XXII. Cuncti heretici procul L. 3.
dubio nouerint, omnia sibi

B ij

loca adimenda esse, siue ea A
Ecclesias nuncupent, siue
diaconica appellent, vel etiam
decanica, siue in priuatis æ-
dibus, vel locis coetus suos
faciant: his ædibus vel lo-
cis priuatis Ecclesiæ Catho-
licæ vindicandis. Ad hoc
interdicitur omnibus here-
ticis litaniam facere intra
urbem nocte, vel die, aut B
alios profanos conuentus a-
gere, poena statuta contra
officium præfecti vrbis, ad
quem constitutio scripta est,
centum librarum auri, si quid
eiusmodi fieri concesserit.
contra officium autem præsi-
dale quinquaginta librarum
auri.

- L. 4. XXIII. Manichæos & Mani-
chæas, & qui Donatistæ nun- C
cupantur, æquissima coërci-
tione persequimur. huic ita-
que hominum generi nihil
ex moribus, nihil ex legibus
communesit cum ceteris ho-
minibus. ac primùm volu-
mus esse publicum crimen:
nam quæ in diuinam reli-
gionem committuntur, in
omnium feruntur iniuriam.
sed & publicari eos præci- D
pimus. præferri tamen vo-
lumus in eorum bonis ascen-
dentes, & descendentes, &
collaterales & ex his descen-
dentes vsq; ad secundum gra-
dum: ita tamen vt proximior
gradu præferatur. Eis autem
bona concedimus, nisi & ipsi
simili conscientia inquinati

τόποι ἀφαιρεθήσονται, εἴτε ἐκκλη-
σίας αὐτῶν ὀνομάζουσιν, εἴτε διακο-
νικά προσαγορεύουσιν, εἴτε δικανικά,
εἴτε ἐν ἰδιωτικῶς οἰκοῖς ἢ τόποις τὰς
αὐτῶν συνόδους ποιοῦνται. Τούτων τῶν
οἰκημάτων, ἢ τῶν τόπων τῶν ἰδιωτικῶν
ὑπὸ τῶν καθολικῶν ἐκκλησιῶν διεκδι-
κουμένων. πρὸς τοῦτοις ἀπηγορεύεται
τοῖς αἵρετικοῖς πᾶσι τὸ ποιεῖν λιτὴν ἐν
πόλει, ἢ ἐν νυκτὶ ἢ ἐν ἡμέρᾳ, ἢ
ἄλλας ἀθεμίτους συνόδους ἐπάρχειν· ἢ
ὑμνωεῖν τῇ μὲν ταύτῃ ἐπαρχίᾳ τῆς
πόλεως, πρὸς δὲ ἢ διὰ ταξίς ἐρεά-
φῃ, ἐκαστὸν χειροῦ λιτρῶν, εἴη τοιοῦ-
τον γινέσθαι συγχωρήσῃ. τῇ δὲ ταύτῃ
τῶν ὑποτάκτων τῆς ἐπαρχίας, ἢ χει-
ροῦ λιτρῶν.

καὶ. Τοῖς Μανιχαίοις, καὶ ταῖς Μανι-
χάαις, καὶ τοῖς λεγομένοις Δονατι-
σταῖς, δικαστοτάτῃ μετὰ γρόμθα τῇ ὑμνω-
εῖᾳ. τοῖς τοιοῦτου τοιαυτοῦ γένους
ἀνθρώποις, μηδὲν τῶν ἐκ συνηθείας, μη-
δὲ τῶν ἀπὸ νόμων ἐπιτακτικῶν ἔστω πρὸς
τοῖς λοιποῖς ἀνθρώποις. καὶ πρῶτον μὲν
πούβλικον εἶναι τὸ κατ' αὐτὸ ἐγκλημα
βελόμθα· τὰ γὰρ κατὰ τῆς θείας θρησκείας
ἀμάρτανόμθια, εἰς τὴν ἀπάντων ὕβριν
ἀναφέρεται. ἀλλὰ καὶ δημεύεσθαι τοῦ-
τοις πρὸς τὸν πόλιν. πρὸς τὸν πόλιν
τῶν τοῦτων πειροσίας καὶ δημευομέ-
νης τοῖς ἀνίοδοι καὶ καποδοσι ἐκ πλα-
γίου συγγενέσι καὶ καποδοσιν αὐτῶν ἕως
δευτέρου βαθμοῦ, ἵνα μέντοι ὁ ἐγγύ-
τερος τῷ βαθμῷ θεωρησάται. τότε δὲ
τοῖς τοῖς παραχωροδμῶν τῶν ἐσίων, εἰ μὴ
καὶ αὐτοὶ τῇ ὁμοίᾳ συνειδήσει χρεῖ-

νωνται. ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς Μανιχαίοις ἔ-
 Δοναπιστὰς οὐ συγχωρεῖ ἡ διάταξις ἡ
 δωρεὰν ᾧ ῥά τινος δέχεται, ἡ πρὸς
 κληρονομίαν καλεῖσθαι τὴν ὅ-
 ουδὴποτε.

Πρὸς δὲ τοῦτοις, οὐδὲ δωρεῖσθαι,
 οὐδὲ ἀγοράζειν, οὐδὲ πωλεῖν αὐτοῖς
 συγχωρεῖ· οὐδὲ οἰονδὴποτε συνά-
 λαγμα ποιεῖν. καὶ μὴ θάνα-
 τον ἢ τῷ τριούτῳ αἰρετικῶν βούλε-
 ται ζητεῖσθαι τὰ κατ' αὐτοὺς ἡ διά-
 ταξις· εἰ γὰρ ὅ ἐγκλημα, φησιν, ἡ κα-
 δοσιώσεως ἔμψ' θάνατον τῆς ἡμέρτης
 κότος ἀναζητεῖν ἔξεσι, δικαίως καὶ τὰ
 πρὸς τοῦτων, καὶ μὴ τελειῶν αὐτῶν
 ἔξετάζεται.

Ἀπαγορεύει ἡ αὐτοῖς καὶ ὁ δια-
 θεῖσθαι, ἡ κωδικέλλοις ποιεῖν, ἡ ἐπι-
 λας φιδικομισαρείας, ἡ ἄλλω οἰ-
 ονδὴποτε βούλησιν· τότε γὰρ ἔρρωται
 ἡ πρὸς τοῦτων βούλησις, ὡς εἰπομεν
 αὐωτέρῳ, ὅτε μὴ ἦσαν οἱ συγχυεῖς
 Μανιχαῖοι· Μανιχαίοις ὅ οὐσι τοῖς
 συγχυεῖσιν, οὐδὲ ἐὰν ὑοῖ ὥσιν ἐπι-
 βέπεται αὐτοῖς, ἡ ἀναφαίνεσθαι κλη-
 ρονόμοις τῆς πατρὸς, ἡ ἀδιτενεῖν
 κληρον, εἰ μὴ ἄρα τοιοῦτοι πρὸς τὸν
 ὄντες ἀναχωρήσοις τῆς μυσταρεῖς ταύ-
 τῆς δόξης δέχεται γὰρ αὐτοὺς μετανο-
 οῦντας ἔκ ἀναθεματίζοντας πλὴν οἰ-
 κείαν αἵρεσιν ἡ διάταξις. τῇ ὅ αὐτῇ
 ὑποβάλλει ἡμωρεῖα ἔκ τῶν παρ-
 χοντας οἰκοῖς αὐτοῖς ἐπὶ τῷ κρύπτει-
 σθαι. πρὸς τοῦτοις ὅ ἔξω ἀμφοτή-
 ματ' ἐπὶ βούλε' τῶν αὐτῶν δο-
 λους φέροντας τῇ αὐτῇ ἀρησκείαν.

Basil. Tom. I.

A sint. Sed & constitutio ipsos
 Manichæos & Donatistas ar-
 cet ab omni donatione, vel
 successionē quolibet titulo
 veniente.

Ad hoc, non donandi, non
 vendendi, non emendi, aut
 quocumque genere contra-
 hendi facultatem ipsis præ-
 stat. & post mortem quo-
 que eiusmodi hæreticorum
 inquisitionem extendi vult
 constitutio. Nam si, inquit,
 in crimine maiestatis etiam
 post mortem rei inquirere
 licet, meritò & post mor-
 tem eorum inquisitio produ-
 citur.

Prohibentur & testamen-
 ta facere, vel codicillos,
 vel epistolas fideicommissa-
 rias, aut aliam quamlibet vo-
 luntatem. Tunc autem rata
 & firma est eorum voluntas,
 ut suprâ diximus, quando
 propinqui non erunt Mani-
 chæi. si verò Manichæi sint,
 ne quidem liberis permitti-
 tur patri heredes existere, vel
 hereditatem adire, nisi à pa-
 terna prauitate discesserint:
 poenitentes enim, quique
 propriam hæresim execran-
 tur constitutio recipit. eidem
 verò poenæ subiicit eos, qui
 domos eis præbent, ut la-
 teant. Prætereà extra no-
 xam esse vult ipsorum fer-
 uos, qui superstitionem eo-
 rum fugiunt.

B iij

- L. 5. XXIII. Et qui ad imam vſ- A κγ'. Καὶ ὁ εἰς πλὴν ἐχάτην τῶν
que ſclerum nequitiam per-
uenerunt Manichæi nuſquam
in Romano ſolo conuenien-
di, orandique facultatem ha-
beant. Manichæi etiam de ci-
uitatibus pelluntur, & vltimo
ſupplicio adficiuntur, & mi-
litare prohibentur.
- L. 6. XXIV. Damnato Neſtorio in B
Ephesine Synodo, constitu-
tio cauet, ne qui eiufdem ſe-
ctæ ſunt Chriſtiani appellen-
tur.
- L. 8. XXV. Quicumque in hac re-
gia vrbe, vel in Alexandrina
ciuitate, vel in Ægyptiaca
diœceſi, vel in omnibus aliis
prouinciis Eutychetis ſectam
ſequuntur, & ita non credunt
vt ſancti patres tradiderunt in
Nicæna Synodo, & vt centum
quinquaginta venerabiles E-
piſcopi decreuerunt in Syno-
do Conſtantinopolitana, &
vt Athanaſius & Cyrillus ſan-
ctæ recordationis Alexandriæ
Epiſcopi, quos & nuper ve-
nerabilis Chalcedonenſis ſy-
nodus eſt ſecuta, prioribus
Epiſcopis conſentiens, nihil-
que adimens ſacro ſymbolo,
neque noui quid adiiciens, D
ſed magis Eutychetis dogma-
ta condemnans, ſciant ſe eſſe
hæreticos, & Apollinaristas
vocari.
- L. 9. XXVI. Humanum & ſan-
ctum hoc eſſe cogitantes, hæ-
reticos ſepeliri conſuetis ſe-
pulturis permittimus.
- L. 11. XXVII. Sancimus, vt qui

κγ'. Καὶ ὁ εἰς πλὴν ἐχάτην τῶν
σὼν ἀρεϊότητα κατενεχθέντες Μα-
νιχαῖοι μηδέποτε ἐν Ρωμαϊκῷ ἐδά-
φει τῶ σιωιέναι ἢ περσεύεσθαι δι-
χέρδιον ἐχέτωσαν ὁ δὲ Μανιχαῖοι καὶ
ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξωθιέσθωσαν καὶ τῇ
ἐχάτῃ παρὰ δόξαν τιμωρεῖσθαι καὶ κω-
λύονταί τῶ στρατεύειν.

κδ'. Καταγνωθέντος δὲ Νεστορίου
ὅρα δὲ ἐν Εφέσῳ σιωόδου, ἡ διάτα-
ξις βούλεται μηδὲ χριστιανοὺς κα-
λεῖσθαι τοῦ ταύτης ὄντας δόξης.

κε'. Πᾶς ἀνθρώπος ἐν τῇ βασιλίδι
πόλει, ἢ ἐν Αλεξανδρείᾳ, ἢ ἐν τῇ
Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, ἢ ἐν πάσαις ταῖς
ἄλλαις ἐπαρχίαις, τῇ Εὐτυχείῳ κα-
τερόμηντος δόξῃ, ἔμῃ πεισύνων ὡς
ὁ ἄγιοι πατέρες παρὰ δέδωκεσιν ἐν
τῇ κτ' Νικαίᾳ σιωόδῳ, ἔμῃ ὡς ὁ ἐκα-
τὸν πενήτηκοντα περσοκωπητοὶ ἐπι-
σκοποὶ ἐδογματίσαν ἐν τῇ κτ' Κων-
σταντινουπόλει σιωόδῳ, καὶ ὡς Ἀθανά-
σιος ὁ Κύριλλος ὁ ὁσίας μνή-
μης Αλεξανδρείας ἐπίσκοποι, οἷς π-
σι καὶ ἐναγχοῦς ἡ περσοκωπητῇ κτ' Χαλ-
κηδὼνα σιωόδος ἀκολουθήσασα τοῖς
περὶ αὐτῆς ἐπισκόποις, ἔμῃ μὴδὲν ἀ-
φελόμεν τῶ ἰσοδὲ συμβόλου, μηδὲ
περὶ αὐτῆς π καμνόν, ἀλλὰ μάλ-
λον τὰ Εὐτυχείῳ δόγματα κατακεί-
νασθαι, ἴσως ἐαυτοῦ αἰρετικοὺς εἶναι
καὶ Ἀπολιναρειστὰς καλεῖσθαι.

κς'. Ἀνθρώπων καὶ ὁσίων λογ-
σάμενοι, τοῦ αἰρετικοὺς ἐπιβέπομεν
παρὰ δόξαν ταῖς νενομισμέναις ταφαῖς.

κζ'. Θεασίζομεν τοῦ πλὴν ὁλε-

αἰαν τῶν Μανιχαίων αἰρομήτοις
πλῶν, μηδεμίαν ἔχον παρρησίαν
ἢ ἀδύναμι καὶ οἰονδήποτε τῆς κατὰ ἡμᾶς
πολιτείας διάγειν ὅπον. εἰ δέποτε
φανείεν ἥτοι εὐρεθείεν, ὑπὸ ἀρχαῶν κε-
φαλῆς τιμωρεῖται.

κη. Τῶν ἀτυχησάντων πλὴν τῶν Μα-
νιχαίων ἀσεβῶν πλῶν, οὐ μόνον ἐφ'
ὅσον φείσει ποινῆς ἀξίων ὄντων, ἀλλ- B
καὶ ἐπεὶ μὴ πλὴν αὐτῶν πελάτῳ, μη-
οῖς ἐκείνοι βούλονται, μηδὲ οἷς ἔξ ἀ-
διαθέτου δίδωσιν ὁ νόμος, πλὴν οὐσίαν
αὐτῶν δίδωται.

κθ. Εἴπῃς ἐκ τῶν ἀσεβῶν τῶν Μανι-
χαίων ἀρροκείας εἰς πλὴν ὄρθῳ, ἐ-
κ ληθινῶν πίστι μετέλθοι, καὶ μὴ πο-
σῶν πλὴν ἡμῶν φιλοδυσεποσίαν, ἐπεὶ
πολλὰς προσεχρησάμενος, ἐπεὶ ἐν- C
δεδομήτοις ἐπὶ τῇ μετεμμεῖα κατ-
ροῖς εὐρεθείη τῶν λοιπῶν τὰ τῶν περὶ
εὐσεβείας διαπρατήτορος, ἢ σω-
διάγων, καὶ πλὴν τυχοῦσαν ὁμιλίαν
περὶ τῶν τῶν αὐτῶν ὁλεθείας
πλῶν ποιούμενον, ὡς ἀρχὴν
ὡς ἀδιδῶν τοῖς δόξασιν.

λ. Εἰς τὸν αὐτοῖς αἰρετικοῖς
ἐπεὶ μὴ τῶν ἡμετέρων νόμοις, ἐπεὶ πλὴν D
γνομήτοις ἐπ' αὐτοῖς κίνησιν, ἐπὶ τῶν
μαῶν καὶ ἀπορίεσθαι, καὶ περὶ ἀλλε-
δαίνας τῆς ἐαυτῶν μαῶν, ἢ γνο-
μήτοις τῶν τύποις καὶ ἔξάρχους καλεῖν,
ἐπεὶ βαπτίσματα ποιεῖν, ἐπεὶ βούλεσθαι
χρησάμενος περὶ νόμοις ἵσιν, ὡς ἵνα τῶν
ἀγίων φερόλων κατέστηκεν αὐτῶν
τὰ ἐργαστήρια τοῖς μόνους τοῖς τῶν ὄρθῳ
τιμῶντας πίστι χρησάμενος περὶ σῆκε.

A exitialem Manichæorum er-
rorem sectantur, in nullo
prorsus loco Reipublicæ no-
stræ degendi licentiam, aut
facultatem habeant, & si
quando deprehensi fuerint,
capitali supplicio subdantur.

XXVIII. His qui Manichæo- L. 15.
rum impium errorem sectan- vt vi-
tur, qui non solum quandiu deitur.
viuunt poena digni sunt, sed
etiam post mortem, nec ex
testamento, neque ab intesta-
to succeditur.

XXVIII. Si quis ex impia L. 16.
Manichæorum superstitione
ad rectam & veram fidem mi-
gret, & post tantam humani-
tatem nostram, & benè mul-
tas admonitiones, datæque ad
poenitentiam tempora, de
cætero deprehensus fuerit ea,
quæ pristini erroris sunt fa-
cere, & cum eis conuersari,
aut de pernicioso eorum erro-
re colloqui, confestim magi-
stratibus tradatur.

XXX. Cognouimus impios L. 20.
hæreticos etiam post consti-
tutiones nostras, & motum
seueritatis nostræ adhuc aude-
re congregari, & promouere
quosdam furoris sui assecclas,
eosque hegumenos, & exar-
chos vocare, & baptismata
celebrare, & velle vti quibus-
dam priuilegiis cum intra se-
pta sacra tabernas habent,
quibus eos tantum vti conue-
niens est, qui à recta fide non
aberrant.

B iiij

L. 21. XXXI. Quoniam multi magistratus in dirimendis litigiis nos adierunt nostro indigentes rescripto, ut eis referetur, quid de testibus hæreticis statuendum sit, utrumne accipiantur eorum testimonia, an respuantur: Sancimus contra orthodoxos quidem litigantes, nemini hæretico, vel his etiam qui Iudaicam superstitionem colunt, esse in testimonia communionem, siue utraque pars orthodoxa sit, siue altera. Inter se autem hæretici, vel Iudæi si litigent, concedimus foedus permittum, & dignos aduersus litigantes testes introduci. Exceptis scilicet his, quos vel Manichaicus furor, (quorum partem & Borboritas esse manifestissimum est,) vel pagana superstitio deriuat, necnon Samaritis, & qui illis non ab similes sunt, hoc est Montanistis, Ascodrugis, & Ophitis, quibus pro simili reatu omnis legitimus actus interdictus est. Sed his quident omne testimonium, sicut & alias legitimas conuersationes, sancimus esse interdictum. Alijs verò hæreticis tantummodò iudicialia testimonia contra orthodoxos, secundum quod constitutum est, volumus esse inhibita. in cæteris verò, hoc est, in testamentariis testimoniis, & quæ in ultimis voluntatibus, vel contractibus consistunt, propter utilitatem

A λα'. Επειδήπερ πολλοὶ ὄντες ἐν ταῖς ἐξέτασι τοῦ δικαζομένων ἐνέτυχον ἡπιδεόμενοι τῇ μετ' αὐτῶν κελύσεως, ὅπως αὐτοῖς ἀποκριθῶμεν, πᾶσι τῷ μάρτυρον τῶν αἰρετικῶν ὡς εἰσμένον ἔσται, πότερον ἵνα δέξωνται αὐτῶν μάρτυρίας, ἢ ἀποβάλλωνται νομοθετήμεν καὶ ὁρθοδόξων μὲν δικαζομένων, μηδένα τῶν αἰρετικῶν, B ἢ τούτων τῶν Ἰουδαϊκῶν θρησκείᾳ σεβομένων τοῖς εἰς μάρτυρίας κοινωνίαν προσέρχεσθαι· εἴτε δαίτηρον μέρους ὁρθοδόξου εἴη, εἴτε τὸ ἐκ τῶν αὐτοῖς τῶν αἰρετικοῦ ἢ Ἰουδαίου ἐκ δικαζομένων φανώσι, συγχωρομένων τὸ αἶχος ἡπίμικτον, ἔσθ' οἷς καὶ τῶν δικαζομένων μάρτυρας, ἐκ τῶν δηλαδὴ πύτων, οἷς ἢ ὁ Μανιχαϊκὸς θυμὸς, ὡς μέρους καὶ τοῦ Βορβορέτας C εἴη φανερότατον εἶναι, ἢ ἐλλειπῇ θρησκείᾳ κατέχῃ, ἢ τῶν Σαμάριτῶν. ὡσαύτως καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκ αὐτοῖς εἰσι, τῶν ἐστὶ Μοντανιστῶν, ἢ Ασκοδρουγῶν καὶ Οφίτων, οἷς ὑπὸ τῶν ὁμοίου ἐγκλήματι πᾶσα νόμιμος ἀγωγή ἀναιρεῖται. ἀλλὰ καὶ πύτοις, πᾶσας μάρτυρίας, καθὼς καὶ ἄλλας νομίμους D αἰσχροφάς, νομοθετήμεν εἴη ἀπηγορευμένας. ἄλλοις δὲ αἰρετικοῖς, μόνον τὰς δικαστικὰς μάρτυρίας καὶ τῶν ὁρθοδόξων, καθὼς διατίθεται, βεβλήμεθα εἴη κεκωλυμένας. ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς, τῶν ἐστὶ, ἔσται καὶ διαθήκας μάρτυρίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἐν ταῖς τῆς βυβαίοις βεβλήσεσι, ἔσται συναλλάγμασιν ὑπαρχούσας διὰ τῆς λισιτέλειαν

τῶ ἀναγκαίῳ παράματ', ἀδια-
σκήτοις συγχωροδύμῳ, ἵνα μὴ ἡ τ' ἀπο-
δείξεων τελειοσία στενοχωρηθῇ.

λβ'. Τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, δι'
ἧς ἐκελεύσαμεν μηδένα τῇ πλὴν ἡ
κατεχόμενῳ τ' αἵρετικῶν, ἢ κληρο-
νομίαν, ἢ ληγάτον, ἢ φιδικόμισσον
λαμβάνειν, καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις τ'
σραπῶν βουλήσῃσι χώραν ἔχον
παρασάτομον, εἴτε κοινᾷ δικαίῳ, εἴ-
τε στρατιωτικῷ διαλύθενται.

λγ'. Μηδενὶ ὁξέσω αἰρετικῷ δι-
γρηεῖς ἀνδράποισ ἢ δοῦλοις ἰδίῳις
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὄντας, καὶ
τῷ ὀρθοδόξῳ μεταλαμβάνον-
τας μυστηρίων, εἰς πλὴν οἰκείῳ
αἵρεσιν μεταβατίζειν· μηδὲ οἱς ἢ
ἀγορεύουσιν, ἢ κατ' οἰονδήποτε ἑό-
πον κήσονται. εἰ δὲ τις τῶτο ποιή-
σῃ, ἢ παθεῖν ἀνάγκητο, διγρηεῖς
ὦν, καὶ μὴ τὸ γρηόμῳ διελέγ-
ξῃ, ὁξορία καὶ δέκα χρισίου λι-
τρῶν πρὸς τῷ κατὰ δικαιοσύνην.
οὐδετέρῳ δ' αὐτῷ, ἢ διαπύδαται ἢ
δωρεὰν ποιεῖν ἔξεστιν.

λδ'. Εν τῇ συναγωγῇ τῇ Ἰουδαϊκοῦ
νόμου ὡσανεὶ τῷ ξενίας λόγῳ ἐφορ-
μῶντας, κελεύσας μετανίστασθαι, οἱς τας
τ' ἰδιωτικῶν οἰκείας λόγῳ οἰκειώσεως
ἔχον ἔξεστιν, οὐ τας τ' ἀρησκειῶν.

λε'. Μὴ τις χριστιανὴ γυναῖκα
πρὸς γάμον Ἰουδαῖον λαμβανέ-
τω μήτε Ἰουδαῖα χριστιανὸς εἰς συ-
ζυγίαν ἐνούσῳ· εἰ γὰρ ἡ τοιοῦτον
ἀμάρτανει ἐν τῇ τῆς μοιχείας ποινῇ
υποβαλλόμενῳ εἴη.

A rei necessariæ sine distinctio-
ne permittimus, ne proba-
tionum facultas angustetur.

XXXII. Sanctionem nostram, L. 22;
per quam iussimus, neminem
errore constrictum hæretico-
rum, hereditatem, vel lega-
tum, vel fideicommissum ac-
cipere, etiam in ultimis mi-
litum voluntatibus locum ha-
bere præcipimus, siue com-
muni iure, siue militari te-
stentur.

XXXIII. Nulli hæreticorum L. 3.
liceat ingenuos homines, vel C. ne
seruos proprios, qui orthodo- sanct.
xæ fidei sunt, & orthodoxo- bapt.
rum mysteriorum participes, iter.
ad suum baptisma hæretico
more rursus deducere: neque
illos quos emerint, vel quali-
tercumq; adquisierint. Quod
si quis fecerit, vel in se fieri
passus fuerit, cum ingenuus
sit, vel factum non detulerit,
exilio ac decem librarum au-
ri multa damnabitur. neutri
verò eorum testandi, aut do-
nandi facultas conceditur.

XXXIV. In synagoga Iudai- L. 4.
cæ legis veluti hospitij causa C. de
irruentes iubebis emigrare, lud.
quos priuatorum domus, non
religionum loca, habitatio-
num causa habere conuenit.

XXXV. Ne quis Christianam L. 6.
mulierem in matrimonium
Iudæus accipiat, neque Iu-
dæus Christianus iungatur:
nam si quis aliquid huiusmo-
di admiserit, adulterij poenæ
subiicietur.

- L. 7. XXXVI. Nemo Iudæorum secundum morem suum coniungatur, neque iuxta legem suam nuptias contrahat, nec in diuersa sub vno tempore coniugia conueniat.
- L. 8. XXXVII. Iudæi communi Romano iure viuentes in his rebus, quæ ad superstitionem eorum, & ad forum, leges, ac iura pertinent, adeant solemni more iudicia, & omnibus Romanis legibus subdantur, & excipiant actiones. Si qui verò ex his communi pactione ad similitudinem iudicium apud Iudæos in pecuniario duntaxat negotio voluerint litigare, eorum iudicium eligere iure publico non ventur. eorum etiam sententias magistratus exequantur, ac si ex sententia magistratus res iudicata esset.
- L. 9. XXXVIII. Nemo exterus Ephorus esto Iudæis: iustum est enim sua cuique committere. quòd si quis non Iudæus sibi curam hanc sumere audeat, is velut aliena appetens coërceatur.
- L. 13. XXXIX. Sicut, si quid abhorret à Christianorum religione, Christianis aduersatur: ita die sabbati, ac reliquis quibus Iudæi iuxta religionem suam quedam seruant, non oportet eos cogere aliquid facere, aut conueniri, vt nec illis detur licentia eodem tempore Christianos conuenire, ne fortè ex
- Λς'. Μηδεὶς τῶν Ἰουδαίων κτ' ἴδιον δεσμὸν συζυγῶν. μήτε κτ' ἴδιον νόμον γαμείτω, μήτε εἰς διαφοροῖς ἐνὶ καιρῷ γάμοις συνερχέσθω.
- λζ'. Οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Ῥωμαϊκῷ κοινῷ νόμῳ βιοῦντες ἐν τοῦτοις τοῖς πράγμασιν, ἅτινα πρὸς τὴν ἀρησκείαν αὐτῶν, ἔπρεπε πρὸς ἀγροῦν, ἔπρεπε νόμοις, ἔπρεπε δίκασμον ἀνήκοισι, πρὸς ἐρχέσθωσαν τῷ ἐθίμῳ ἔστω τοῖς δικασταῖς, ἔπρεπε τοῖς Ῥωμαϊκοῖς νόμοις ὑποκυπτεῖσθωσαν, ἔπρεπε λαμβανέσθωσαν ἀγωγὰς. οἵτινες ὁ κοινῷ συμφώνῳ καὶ ὁμοιότητι δικαστῶν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἐν χρηματικῇ μὲν ὑποδείξῃ βουλευθῶσι δικασάσθω, καὶ ἀλεγμῶσι τοῖς αὐτῶν κριταῖς, δημοσίῳ νόμῳ μὴ κωλύεσθωσαν, καὶ πᾶσι αὐτῶν ψήφοις ἔχοντες κατακολουθεῖσθωσαν, ὥσπερ ἔξ ἀποφάσεως ἔχοντος αἱ ψήφοι προήχθησαν.
- λη'. Μηδεὶς ἄλλοεθνὴς, ἐφορεῖν γινέσθω τοῖς Ἰουδαίοις· δίκασμον γὰρ ὅστις τὰ ἴδια ἐκείνῳ συγχωρεῖν. εἰ δέ τις μὴ Ἰουδαῖος ὢν ἐγχειρήσῃ πρὸς αὐτῷ φροντίδα λαβεῖν, ὡς ἄλλοτείων Ἰππικῶν τιμωρεῖσθω.
- λθ'. Ὡς εἴπῃ ἀπ' αὐτῆς τῆς χειριστῶν ἀρησκείας, ἐν ἀνυποδῆται χειριστῶν, καὶ ἐν τῷ σαββάτῳ, ἔπρεπε πᾶσι λοιπαῖς ἡμέραις, ἐν αἷς οἱ Ἰουδαῖοι κτ' αὐτῶν ἀρησκείαν ἵνα φυλάσσονται, οὐδεὶς αὐτοὺς ἀναγκάζειν ποιεῖν ἢ ἢ μεθοδεύειν, ἵνα μήτε ἐκείνοις δοθῇ ἔξουσία ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ τοῖς χειριστῶν ἔξ